

Mozgásjavító Általános Iskola,
Szakközépiskola,
Egységes Gyógypedagógia Módszertani Intézmény és
Diákotthon

Mozgásjavító Gyermek- és Ifjúsági Központ

PEDAGÓGIAI PROGRAM

2011.

TARTALOMJEGYZÉK

1. Az intézmény bemutatása.....	5
1.1. Az intézmény arculata.....	5
1.2. Alaptevékenységek	6
1.3. Az intézmény tanulói	7
2. Szolgáltatási kínálat, képzési szerkezet.....	9
2.1. Az intézmény pedagógiai szakaszaira, tagozataira történő bekerülés feltételei	11
2.2. Pedagógiai szakaszok és szervezeti egységek	13
2.2.1. Iskolai előkészítő szakasz	13
2.2.2. Általános iskola.....	14
2.2.3. Középiskola	15
2.2.4. Diákotthon-kollégium.....	15
2.2.5. Módszertani központ	16
2.2.6. Egyéb szolgáltatások	17
3. Képzési rendszer	18
4. Oktatásszervezés.....	20
5. A nevelő-oktató munka alapelvei, céljai	21
5.1. Küldetésnyilatkozat.....	21
5.2. Jövőkép.....	21
5.3. Alapelvek.....	21
5.4. Célok	22
6. ISKOLAI ELŐKÉSZÍTŐ - ÁLTALÁNOS ISKOLA	23
6.1. Iskolai előkészítő szakasz.....	23
6.2. Általános iskola	24
6.2.1. A beiskolázás (az általános iskolába történő bekerülés) folyamata, feltételei.....	25
6.2.2. Tagozatok az általános iskolában.....	27
6.2.2.1. Mozgáskorlátozott tanulókat nevelő-oktató tagozat	27
6.2.2.2. Tanulásban akadályozott mozgáskorlátozott tanulókat nevelő- oktató tagozat	28
6.2.2.3. Halmazottan fogyatékos mozgáskorlátozott tanulókat nevelő- oktató tagozat	29
6.3. Napközi és iskolaotthon	29
6.4. Átjárhatóság a belső nevelési-oktatási programok alapján működő tagozatok között	30
6.5. A továbbtanulás lehetőségei az egyes tagozatokon	31
6.6. Általános pedagógiai tevékenységek az intézmény általános iskolai szervezeti egységében	31
6.7. Mérés, értékelés	38
6.7.1. A tanulói teljesítmények mérése, értékelése a Mexikói úton	38
6.7.2. A tanulói teljesítmények mérése, értékelése a Csillagház tagozaton	42
6.7.3. A mérés, értékelés általános elvei	45
6.8. Tanórán kívüli tevékenységek	48
6.9. Az írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya.....	48

6.10. Az otthoni (napközis és tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátjai	50
7. KÖZÉPISKOLA	51
7.1. A középiskolában folyó nevelő-oktató munka céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	51
7.2. Pedagógiai szakaszok	54
7.3. Specialitások	55
7.4. Szerkezeti-szervezési specialitások	55
7.5. Tevékenységek az intézmény középiskolai intézményegységében	58
7.5.1. Általános pedagógiai tevékenységek	58
7.5.1.1. Ismeretátadás	58
7.5.1.2. A tanítás-tanulás folyamatában alkalmazott korszerű pedagógiai eszközök, technikák, tanulásszervezési eljárások	59
7.5.2. Kiemelt tevékenységek	59
7.5.3. Mérés, értékelés	65
7.5.4. Az írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya	65
7.5.5. Az otthoni (napközis és tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátjai	67
8. DIÁKOTTHON-KOLLÉGIUM	68
8.1. Célok	69
8.2. Feladatok	69
8.3. Foglalkozási formák az intézmény diákotthoni-kollégiumi szervezeti egységében	70
8.4. A foglalkozások típusai céljuk szerint	72
8.4.1. Tehetség kibontakoztatása	72
8.4.2. Felzárkóztatást segítő foglalkozások	72
8.4.3. A tanulókkal való egyéni törődést biztosító foglalkozások	73
8.4.4. Szabadidő hasznos eltöltését szolgáló foglalkozások	74
8.5. A kollégiumi közösségi élet fejlesztésének módszerei, eszközei, a művelődési és sportolási tevékenység szervezésének elvei, az apartmanok közösségei, azok kapcsolatrendszere	76
8.6. A kollégium hagyományai és továbbfejlesztésének terve, átmeneti év, hagyományok átmentése	77
9. MÓDSZERTANI KÖZPONT	78
9.1. Célok	78
9.2. A pedagógiai szakszolgáltatás feladatai	78
9.3. Pedagógiai szakmai szolgáltatások	79
10. Diákönkormányzat	82
11. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK	84
12. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK	86
13. A BEILLESZKEDÉSI, MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGEKKEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK	88
14. A TEHETSÉG, KÉPESSÉG KIBONTAKOZTATÁSÁT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK	89
15. A GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELEMMEL KAPCSOLATOS FELADATOK	90

16. A TANULÁSI KUDARCNAK KITETT TANULÓK FELZÁRKÓZTATÁSÁT SEGÍTŐ PROGRAM.....	92
17. A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK	94
18. A SZÜLŐ, TANULÓ, ISKOLAI ÉS KOLLÉGIUMI PEDAGÓGUS EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI, TOVÁBBFEJLESZTÉSÉNEK LEHETŐSÉGEI.....	95
19. KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM	99
20. EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM.....	101
21. FOGYASZTÓVÉDELMI OKTATÁS.....	102
22. A PEDAGÓGIAI PROGRAM VÉGREHAJTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES ESZKÖZÖK ÉS FELSZERELÉSEK JEGYZÉKE.....	103
23. A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRVÉNYESSÉGÉVEL, MÓDOSÍTÁSÁVAL, NYILVÁNOSSÁGÁVAL KAPCSOLATOS EGYÉB INTÉZKEDÉSEK	104
ÓRATERV – ÁLTALÁNOS ISKOLA (az iskolai előkészítő szakasszal együtt)	106
ÓRATERV - SZAKKÖZÉPISKOLA	121

1. Az intézmény bemutatása

1.1. *Az intézmény arculata*

Nepomuk Kurz, müncheni emberbarát kezdeményezése nyomán, 1832-től a századfordulóig Európa számos országában alakultak menhelyek a testileg fogyatékos gyermekek és felnőttek részére. Magyarországon a Deák Ferenc Szabadkőműves Páholy, 1903. július 6-án hozta létre a „Nyomorék Gyermekek Egyletét és Menhelyét”, a mai intézmény elődjét.

Az otthon hármass célkitűzése – „Tanít – Gyógyít - Kiképez” –, világossá tette, hogy egységben valósul meg a komplex rehabilitáció.

A harmincas évek végére a Nyomorék Gyermekek Országos Otthonának alapítói és vezetői már azon gondolkodtak, hogy nemcsak az otthonban tanulók sorsáról kellene gondoskodni, hanem az ország majd' százezer testi fogyatékosáról, köztük a közel tízezer tanköteles korú gyermekről. Felvetették azt a pedagógiai kérdést, hogyan kell foglalkoznia a tanítónak a népiskolában a testi hibás gyermekekkel (a mai integrációt segítő utazótanári szolgálat), hogy részükre biztosítható legyen mindaz, amit a Nyomorék Gyermekek Országos Otthona ez idő tájt nyújtani tudott.

A második világháborús évek nagy megrázkódtatással jártak az intézet lakói és dolgozói számára is. Az otthonból a mozgáskorlátozott gyermekek nagy részét a bombázások elől vidéki intézetekbe telepítették. A zsidó származású mozgáskorlátozottakat a jelenlegi (Lajta Béla által tervezett) épületben létesített gettóba deportálták. A második világháború utáni szükségletek és igények alapján az első világháború utáni (vagy 30-as) évekhez hasonló gyors fejlődésre lett volna szüksége az otthonnak. Igazán nagy szükség lett volna a „Tanít – Gyógyít - Kiképez” korábban megvalósított egységes gyakorlatának intézményes folytatására, újraindítására.

A fejlődés, a szellemi újjáépülés helyett azonban a régmúlt értékeinek eltüntetése, a hagyományok felszámolása, az 1903-ban megfogalmazott eszmék, gondolatok leépítése felé indult az intézet. A szabadkőműves páholyok betiltásával megszűnt a Deák Ferenc Páholy szellemi és gyakorlati irányító szerepe az otthon működésében. Az eddig egységes, a belső tartalmi munkában egymásra épülő, ugyanakkor jól el is különülő szakmai részlegeket elválasztották egymástól, más-más minisztérium irányítása alá kerültek, ezzel megtörtént a komplex intézményi rehabilitációs rendszer szétrombolása.

Az otthon alapítóinak szándéka 1960-ban fogalmazódott újra. Az intézményben a gyógypedagógiai szemlélet erősödésének és a speciális pedagógiai fejlesztés elveinek jeleként egyre nagyobb súly helyeződött a testi nevelésre. A mozgásnevelés tantárgy jelentőségét kiemelték. A Zsótér Pál igazgató kezdeményezte hidroterápiás szárny építése négy évvel nyugdíjazása után, 1976-ban kezdődött meg.

Az 1989-90-es évektől újra nyitottá vált az intézmény, megkezdődött a számítástechnika, angol nyelv tanítása. A technika tantárgy keretében kiemelt szerepet kaptak a háztartási ismeretek. Ismét fontos szerepet kapott az otthon életében a sport. 1993-ban a nevelőtestület alapítványt hozott létre, amelyet Zsótér Pálról, az iskola volt igazgatójáról neveztek el.

1981-ben az intézmény tagiskolával bővült, a halmozottan fogyatékos gyermekek fejlesztésével foglalkozó kis iskolát (Ráby Mátyás u 16.) az akkori Fővárosi Tanács a „mozgásjavító” intézményéhez csatolta. A tagozat régi épületét 1998-ban lebontották, helyén új iskola épült, mely a „Csillagház” nevet kapta. Azóta a halmozottan fogyatékos mozgáskorlátozott gyermekek sérülésspecifikus nevelésére-oktatására alkalmas akadálymentes épített környezetben folytatódhat a fejlesztő munka.

A „Nyomorék Gyermekek Országos Otthona” 1913-ban felavatott épületének tulajdonjogát (a jelenlegi szomszédos kórház épületét) Budapest Főváros Önkormányzata az iskola centenáriumának (2003) évében visszaadományozta az intézménynek. Ezzel megkezdődhetett a két épület egységes pedagógiai centrummá történő fejlesztése. A változtatás egyszerre jelenti az épített környezet átalakítását, valamint a mozgásnevelési és pedagógiai tevékenység megújítását.

A Mozgásjavító Általános Iskola, Szakközépiskola, Egységes Gyógypedagógia Módszertani Intézmény és Diákotthon, rövid néven: Mozgásjavító Gyermek- és Ifjúsági Központ („Második Esély Iskolája”) célul tűzi ki, hogy a legsúlyosabb mozgáskorlátozott fiataloknak (akiknek napi kórházi ellátásra nincs szükségük) teremtsen a tanulásra második esélyt a közoktatás területén.

Az intézmény rekonstrukciójának következményeképpen új, akadálymentes épített környezet valósul meg. Az új iskolaépület, a kollégiumi-diákotthoni apartmanok új pedagógiai rendszerben történő működtetés lehetőségét teremti meg. Az általános iskolát követően középiskolai tanulmányokra, majd azt követően integrált körülmények között a Területi Integrációs Szakképző Intézmények (TISZK) keretében szakképzésre is lehetősége nyílik az itt tanuló mozgáskorlátozott fiatalok számára.

1.2. Alaptevékenységek

- Alapfokú oktatás
 - „ép értelmű” mozgáskorlátozott (továbbiakban: mozgáskorlátozott) tanulóakra kidolgozott iskolai előkészítő és általános iskolai program/tanterv szerint
 - tanulásban akadályozott mozgáskorlátozott tanulóakra kidolgozott iskolai előkészítő és általános iskolai program/kerettanterv szerint
 - halmozottan fogyatékos mozgáskorlátozott (eltérő értelmi képességekhez társuló látás-, hallás-, beszéd-, magatartászavar) tanulóakra kidolgozott iskolai előkészítő és általános iskolai program/kerettanterv szerint
- Középfokú oktatás
 - nyelvi előkészítő (9. NYEK) évfolyam
 - szakközépiskola - 4 évfolyamos szakközépiskola (10-13. évfolyam) Kereskedelem-marketing, üzleti adminisztráció szakmacsoportban (a szakképzés a Területi Integrációs Szakképző Központok (TISZK) intézményeivel együttműködésben, integrált formában történik)
- Iskolaotthon, napközi otthon és tanulószoba biztosítása
- Kollégiumi-diákotthoni ellátás biztosítása
- Egységes gyógypedagógiai módszertani intézményi (EGYMI) feladatok, pedagógiai szakszolgálat, pedagógiai szakmai szolgáltatás biztosítása

1.3. Az intézmény tanulói

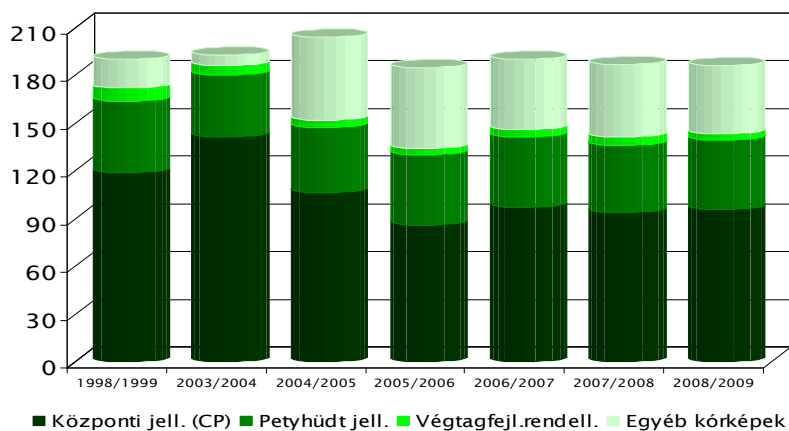
Az intézmény tanulói olyan ép értelmű és tanulásban akadályozott, valamint halmozottan fogyatékos mozgáskorlátozott (eltérő értelmi képességekhez társuló különféle zavarok) gyermekek és fiatalok, akiknek a mozgáskorlátozottság súlyossága miatt nem adatik meg, hogy többségi iskolában, integrált körülmények között tanuljanak, ugyanakkor nem szorulnak állandó/rendszeres kórházi ellátásra.

Az intézmény a tanulókat öt éves kortól a tankötelezettségi kor befejezéséig (a mindenkor hatályos törvények szerint) fogadja, biztosítja a fejlesztéshez szükséges sérülésspecifikus nevelést – oktatást – mozgásnevelést – egészségügyi ellátást és gondozást.

A diákotthon, illetve kollégium bentlakási lehetőséget biztosít (külön szabályzat alapján) az intézményben tanulmányokat folytató diákok számára a törvényi lehetőségek, valamint a férőhelyek figyelembevételével.

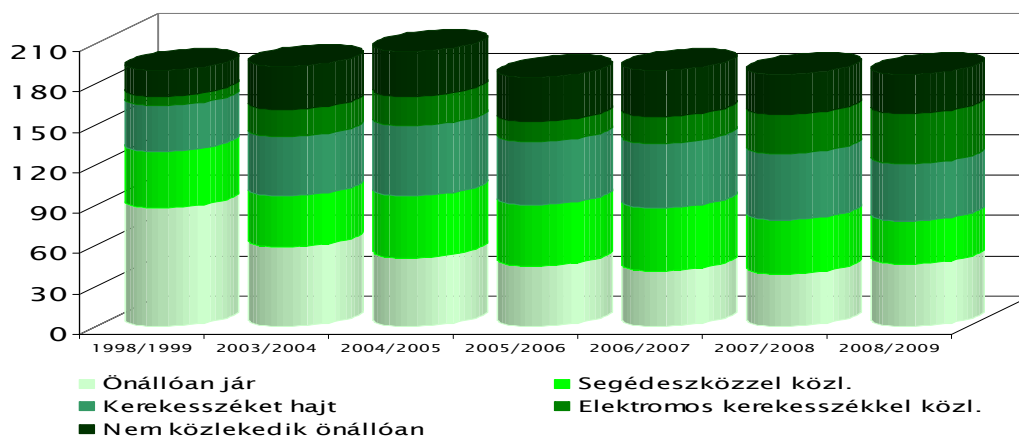
A Mozgásjavító Általános Iskola, Szakközépiskola, Egységes Gyógypedagógia Módszertani Intézmény és Diákotthon (továbbiakban: Mozgásjavító Gyermekek- és Ifjúsági Központ) olyan országos, halmozottan fogyatékosok számára pedig fővárosi beiskolázású speciális intézmény, amelynek valamennyi tanulója mozgáskorlátozott, azonban a tanulók között egyes szempontok alapján különbözőségek lehetnek.

A tanulók száma mozgáskorlátozottsági kategóriák szerint

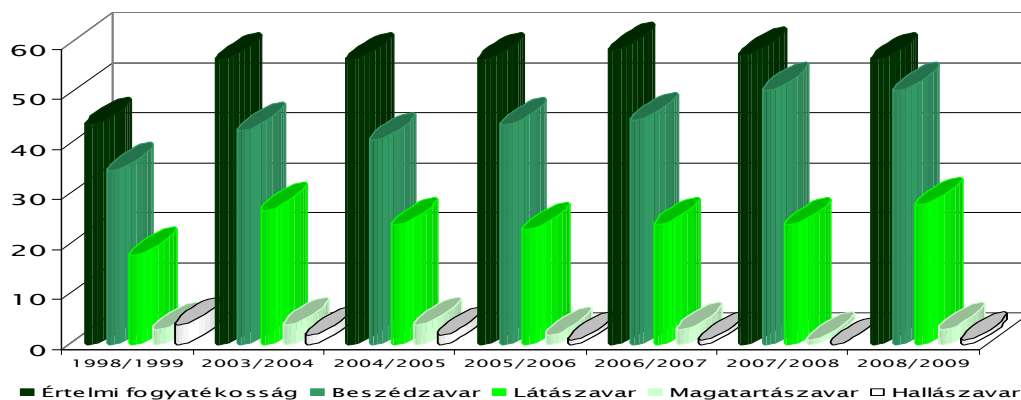
Az 1998 és 2008 között eltelt időben csökkent az intézményben tanuló központi idegrendszeri sérült gyermekek száma, ezzel szemben az egyéb kategóriába tartozó tanulók száma lényegesen nőtt. A petyhüdt jellegű bénulást okozó kórképek előfordulása kiegyensúlyozottan magas értéket mutat.

A mozgáskorlátozottság súlyossága az önálló helyváltoztatás szempontjából

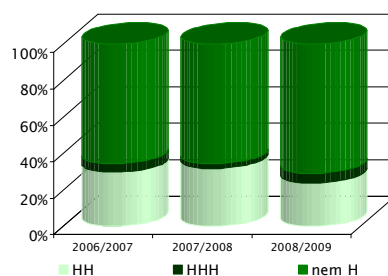
1998 és 2008 között az önállóan közlekedő tanulók száma a felére csökkent. Folyamatosan nőtt az elektromos kerekesszékekkel közlekedők száma, és egyre növekvő értéket mutat az önálló közlekedésre képtelen tanulók száma.

A társuló fogyatékoságok előfordulása

A társuló fogyatékoságok megjelenését a „Csillagház” tagozaton vizsgáltuk. 1998 és 2008 között a beszéd- és kommunikáció akadályozottságának (beszédzavar) előfordulása nőtt jelentősen.

Hátrányos helyzetű tanulók

Az intézmény tanulói között a hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű tanulók aránya együttesen 30 % körül mozog. (A fenti elnevezések a 2006/2007-es tanévtől vannak érvényben.)

A tanulók mozgásállapota befolyásolja a nevelési-oktatási, mozgásfejlesztő, egészségügyi és gondozó munkát. A pedagógiai tevékenység során minden gyermek és fiatal számára meg kell találni az egyéni képességeinek legmegfelelőbb és leghatékonyabb fejlesztést, rehabilitációs-rehabilitációs ellátást.

2. Szolgáltatási kínálat, képzési szerkezet

A Mozdásjavító Gyermek- és Ifjúsági Központ olyan többcélú intézmény, melyet szakmailag önálló, gazdálkodás szempontjából részben önálló intézményegységek alkotnak. A különböző belső szakmai területek és szervezeti egységek nevelésfilozófiája közös: eljuttatni a mozgáskorlátozott fiatalokat az önállóság lehető legmagasabb fokára, felkészítve őket az integrációra.

A Mozdásjavító Gyermek- és Ifjúsági Központ három, egymással összefüggő, de tartalmilag és szerkezetileg eltérő, azok között átjárási lehetőséget biztosító, általános iskolai pedagógiai fejlesztő programot kínál:

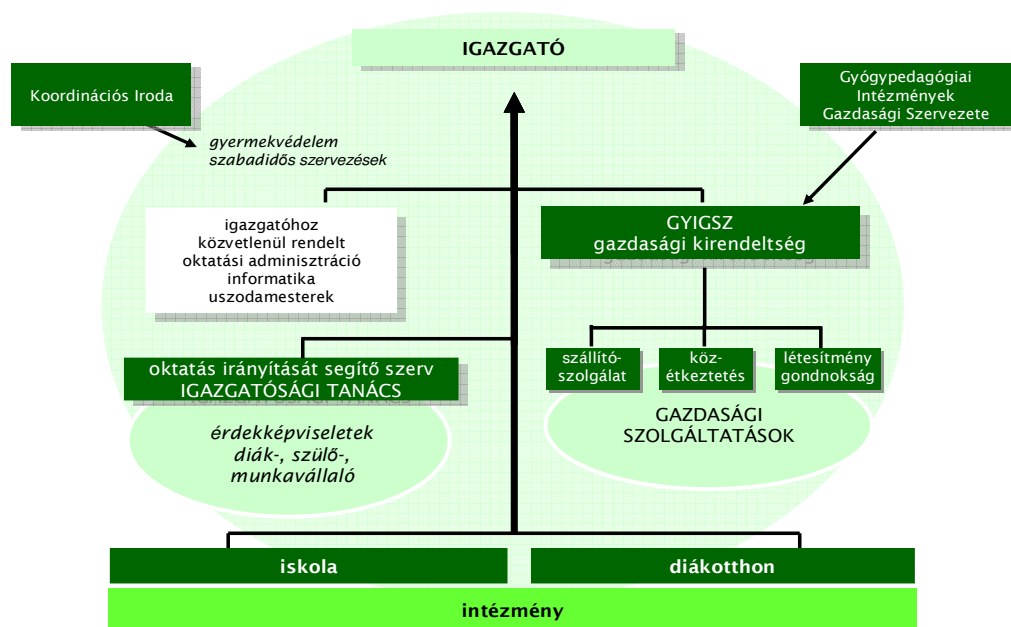
- mozgáskorlátozott tanulók nevelési-oktatási programja
- tanulásban akadályozott mozgáskorlátozott tanulók nevelési-oktatási programja
- halmozottan fogyatékos mozgáskorlátozott tanulók nevelési-oktatási programja

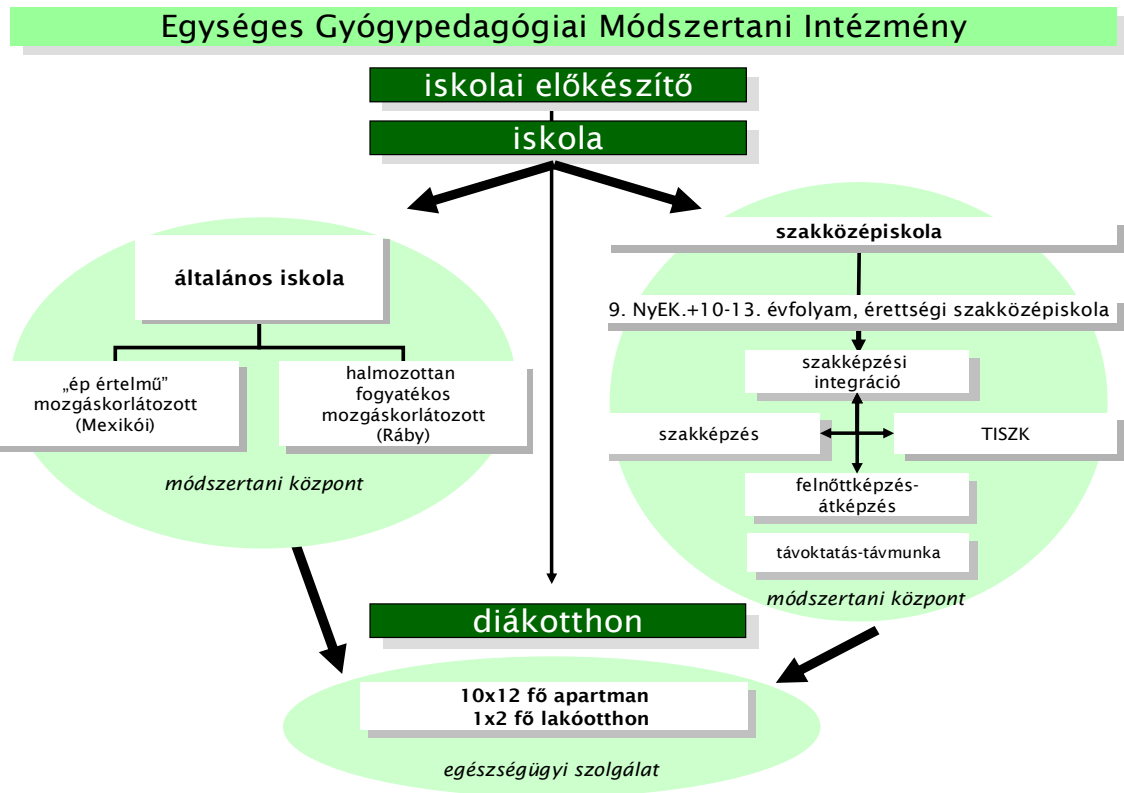
Az általános iskolai tanulmányaik befejezése után a mozgáskorlátozott fiatalok a szakközépiskola nyújtotta szolgáltatásokat vehetik igénybe.

A vidéki lakóhellyel rendelkező tanulók tanítási időn kívüli ellátását a diákotthon-kollégium biztosítja.

Az egyes intézményegységek működtetését a gazdasági igazgatóság, valamint a titkárság segíti.

Az intézmény szervezeti rendszere

Az egyes intézményegységek egymásnak a következő belső szolgáltatásokat biztosítják:

adó	kapó	Ek+ált.iskola+középiskola	diákotthon-kollégium	módszertani munkacsoport
Ek+ált.iskola+középiskola			szakkörök szabadidős tevékenységek tanórán kívüli foglalkozások biztosítása	tapasztalat, szakmai tudásbázis biztosítása
diákotthon-kollégium		tanulók önállóságának kialakítása tanulók felkészítése a tanórákra kulturális programok (pl. színházlátogatás)		
belső civilek		szociális támogatás hozzájárulás kulturális, szabadidős programokhoz sportkörök szervezése, versenyeken való részvétel biztosítása		partnerkapcsolat biztosítása innovációk során

A szakközépiskolába való bekerülés (a középiskola hivatalos felvételi eljárásában deklarált módon) a következő szempontok figyelembevételével történik:

- a.) Az országos központi **írásbeli vizsgán** elért pontszám (maximum 100 pont), ez a felvételi összeredményében 50 %-ot jelent.

Az írásbeli vizsgán az (általános tanterv alapján folyó felkészítést nyújtó középfokú iskolák számára készített) központi **magyar nyelv és matematika** feladatlapok eredményeit vesszük figyelembe.

- b.) Az általános iskola 6., 7. tanévének végén, és 8. tanévének félévekor a **magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, idegen nyelv, földrajz és informatika** tantárgyakból elért **osztályzatai** - az alábbi táblázat szerint (maximum 105 pont) - ez a felvételi összeredményében 25 %-ot jelent.

Maximális (hozott) pontok							
évfolyam	magyar nyelv	magyar irodalom	matematika	történelem	idegen nyelv	informatika	földrajz
6. év vége	5	5	5	5	5	5	5
7. év vége	5	5	5	5	5	5	5
8. félév	5	5	5	5	5	5	5
összesen	15	15	15	15	15	15	15

- az 5-ös érdemjegy 5 pontot ér, a 4-es érdemjegy 3 pontot ér, a 3-as érdemjegy 1 pontot ér, a 2-es érdemjegy nem ér pontot. A magyar nyelv és irodalom jegyet külön értékeljük, ha csak egy jegyet kapott a tanuló, azt kétszeres súlyozással vesszük figyelembe.

- c.) Szóbeli felvételi beszélgetés értékelésének szempontjai:

- olvasási, szövegértési képesség
- logikai képesség
- kommunikációs képesség
- problémamegoldó képesség
- idegen nyelvi kompetenciák megléte

A szóbelin szerezhető maximális pontszám 25, ez a felvételi összeredményében 25 %-ot jelent.

Pontegyenlőség esetén – az iskola Házirendjében szabályozott módon – a felvételi sorrend kialakításának menete a következő:

„Az eljárásrendben foglaltak alapján egyenlő (%-os) teljesítményt nyújtó jelentkezők esetén az alábbi – sajátos helyzetből adódó – prioritás alapján alakul ki a végső sorrend:

- saját általános iskolai tanuló elsőbbsége
- szóbeli meghallgatáson jobb eredményt elérő tanuló
- nyelvi előkészítő osztály (NYEK) esetében a magasabb idegen nyelvi teljesítményt nyújtó tanuló.”

A NYEK osztályba csak olyan tanuló vehető fel, akinek nyelvi kommunikációs kompetenciái az idegen nyelv tanulását és számonkérését lehetővé teszik (írás, olvasás, beszédértés és kommunikáció-/beszédkészség).

A diákotthon szolgáltatásait az intézmény Mexikói úti feladatellátási helyére beíratott (iskolai előkészítő és az általános iskolás) tanulók, a Mozgásvizsgáló Országos Szakértői és Rehabilitációs Bizottság és Gyógypedagógiai Szolgáltató Központ javaslata, valamint a diákotthoni férőhelyek figyelembevételével vehetik igénybe.

A középiskolai kollégium szolgáltatásait az intézmény középiskolájába felvételt nyert és beíratott középiskolai tanulók a férőhelyek függvényében vehetik igénybe.

A középiskolai kollégium szolgáltatásait igénybe vehetik olyan, nem az intézménybe járó középiskolás és egyetemista tanulók is, akik rendelkeznek a Mozgásvizsgáló Országos Szakértői és Rehabilitációs Bizottság és Gyógypedagógiai Szolgáltató Központ javaslatával. A felvétel a javaslat és a férőhelyek figyelembevételével dől el.

„Barátkozó találkozó”

A „Barátkozó találkozó” során lehetőség nyílik arra, hogy a gyermekek és szüleik megismerkedjenek az intézménnyel, az intézmény szakemberei számára pedig alkalmat nyújt arra, hogy a leendő tanulók mozgásállapotát, képességeit megismerjék, tájékozódjanak a közösségekben való viselkedésükről. Ebben a munkában a Mozgásvizsgáló Országos Szakértői és Rehabilitációs Bizottság és Gyógypedagógiai Szolgáltató Központ javaslatára támaszkodva, az oktató, nevelő, mozgásfejlesztő, egészségügyi ellátást és gondozást előkészítő, az intézmény vezetője által felkért munkacsoport tagjai (szakorvosok és egészségügyi személyzet, mozgásnevelők, logopédusok, tanárok, gyermekfelügyelők és az iskolapszichológus) vesznek részt.

A Barátkozó találkozón szerzett tapasztalatok összegzése alapján a bizottság javaslatot tesz a tanulónak legmegfelelőbb fejlesztési szint meghatározására, és a leghatékonyabb fejlesztési folyamat megkezdésére.

Az intézmény középiskolai képzésére felvételizni szándékozók számára a Nyílt Napok, a már felvételt nyert középiskolások és szüleik számára a beiratkozás és a gólyatábor előtti szülői értekezlet jelent ismerkedést, információszerzést, kapcsolatépítést.

A beiratkozás során a jelentkezőkkel az iskola megírathatja azt az idegen nyelvi tesztet, mely alapja az évkezdéskor a csoportba sorolásnak (kezdő vagy haladó csoport). Az angol nyelvet még nem ismerő tanuló automatikusan a kezdő csoportba kerül.

2.2. Pedagógiai szakaszok és szervezeti egységek

2.2.1. Iskolai előkészítő szakasz

A mozgáskorlátozott gyermekek az előkészítő szakaszban iskolai életre történő felkészítő fejlesztésben részesülnek. A fejlesztésre az ötödik életév betöltését követően, a tanköteles kor eléréseig és az azt követő két évben (vagyis a nyolcadik életév betöltéséig) van lehetőség. Az előkészítő szakaszban fejlesztésben résztvevő gyermekek az intézménnyel nem állnak tanulói jogviszonyban (tanulói jogviszonyt megelőző fejlesztő foglalkozás). Az előkészítő szakasz két éves időtartamú (készségfejlesztő év, iskolai életmódra felkészítő év), mindkét évfolyamon a készségek és képességek alapozó fejlesztése történik. A második évben az olvasáshoz, íráshoz, számoláshoz szükséges képességek célzott fejlesztése, az iskolai

tanulmányok elemi szinten történő megalapozása is elkezdődik. Mindkét évfolyamon egéssznapos, iskolaotthonos formában történik a fejlesztés, melynek folyamata és eredményessége meghatározza a mozgáskorlátozott gyermekek továbbhaladásának irányát. Lehetőség van mindkét évfolyam végén az iskolai szakaszba történő átlépésre függetlenül attól, hogy a gyermek ebben az intézményben, vagy más nevelési-oktatási intézményben kezdi meg általános iskolai tanulmányait. Abban az esetben, ha egy-egy gyermek készségei, képességei nem érik el az iskolába lépéshez szükséges fejlettségi fokot, még egy évig részesülhet az előkészítő szakasz felkészítő fejlesztésében. Így az előkészítő szakaszban a gyermek 1 vagy 2, szakmai indoklással és az azt követő igazgatói engedéllyel 3 évet tölthet. Az iskolai előkészítő szakasz befejezése előtt a beiskolázáshoz szükséges a Mozgásvizsgáló Országos Szakértői és Rehabilitációs Bizottság és Gyógypedagógiai Szolgáltató Központ új vizsgálata.

2.2.2. Általános iskola

Az intézmény általános iskolai szakaszain azok a mozgáskorlátozott gyermekek folytathatják tanulmányaikat, akik a Mozgásvizsgáló Országos Szakértői és Rehabilitációs Bizottság és Gyógypedagógiai Szolgáltató Központ javaslata alapján részt vettek a Barátkozó találkozón (függetlenül a belépés időpontjától).

Az értelmi és megismerő képességek sajátos fejlődése, valamint a társuló fogyatékoságok figyelembevételével az intézmény az általános iskolai szervezeti egységén a következő pedagógiai fejlesztő programokat kínálja:

- „ép értelmű” mozgáskorlátozott tanulók nevelését – oktatását – mozgásfejlesztését biztosító pedagógiai fejlesztő program (helyi tanterv) (országos beiskolázással, diákotthoni és/vagy napközi otthoni szolgáltatással, az előkészítő szakaszon iskolaotthonos formában)
- tanulásban akadályozott mozgáskorlátozott tanulók nevelését – oktatását – mozgásfejlesztését biztosító pedagógiai fejlesztő program (helyi tanterv) (országos beiskolázással diákotthoni és/vagy napközi otthoni szolgáltatással)
- halmozottan fogyatékos mozgáskorlátozott tanulók nevelését – oktatását – mozgásfejlesztését biztosító pedagógiai fejlesztő program (csak budapesti beiskolázással; tagiskolai formában, külön telephelyen, diákotthoni szolgáltatás nélkül – „Csillagház”- egész napos iskolaotthonos rendszerben az előkészítő és az első két iskolai szakaszban, napközi otthoni ellátással a második két iskolai szakaszban)

Az általános iskolai tanulmányok során az intézmény elsődleges szempontja, hogy a mozgáskorlátozott gyermekek a számukra legmegfelelőbb fejlesztésben részesüljenek, hogy tudásuk, készségeik-képességeik alapján eljussanak odáig, hogy számukra a középfokú oktatás elérhető legyen, akár integrált, akár speciális körülmények között.

Az általános iskolai szakasz 8 évfolyamos, de minden pedagógiai fejlesztő program (helyi tanterv) kínál felzárkóztatást szolgáló nyújtott képzési formát, így az iskolai tanulmányok 9 év alatt történő elvégzésére is van lehetőség:

- az „ép értelmű” mozgáskorlátozott tanulók tagozatain lehetőség van a hagyományos, összesen 4 évfolyamos alapozó és fejlesztő szakaszok 5 évre történő nyújtására (nyújtott fejlesztő program),
- a tanulásban akadályozott mozgáskorlátozott tanulók esetében az olvasás – írás – számolás biztos elsajátítása érdekében az első három évfolyam anyaga négy évre nyújtható.

- a halmozottan fogyatékos mozgáskorlátozott tanulók az olvasás – írás – számolás elemeinek elsajátítása érdekében az első két évfolyam anyagát három év alatt tanulják.

Az általános iskolai szakaszban nagy hangsúlyt kap a nem szakrendszerű, vagyis a 6. évfolyam végéig egységes szemlélettel történő, készség- és képességfejlesztés alapú, a szövegértés-szövegalkotás és matematikai kulcskompetencia területek kiemelt fejlesztését nyújtó nevelés-oktatás. Ezt a tanórán kívüli (egyéni fejlesztés, egyéni korrekció, szakkörök stb.), valamint a szabadidős (kirándulások, kulturális események stb.) programok szervezése is biztosítja.

Az általános iskola három pedagógiai szervezeti egysége közötti átjárhatóságot a külső és belső mérések és értékelési rendszerek alkalmazása biztosítja.

Pedagógiai diagnosztizáló külső (DIFER, Kvalitás), belső tudás- és kompetenciaszint mérések és a Mozgásvizsgáló Országos Szakértői és Rehabilitációs Bizottság és Gyógypedagógiai Szolgáltató Központ szakértői javaslata alapján a bevezető, kezdő és alapozó szakasz végén történik.

2.2.3. Középiskola

Az intézmény középiskolai pedagógiai szakaszain azok a tanulók folytathatják tanulmányaikat, akik a központi felvételi, illetve az intézmény által a „Barátkozó találkozó” alkalmával szervezett belső felvételi eljárás (szóbeli felvételi vizsga) követelményeinek megfelelnek. Az általános iskola elvégzése után az érettségi megszerzéséig van lehetőség bekerülésre. (A bekerülés feltétele: indokolt mozgásállapot, 17-es szakmacsoportos középiskolai képzésben való részvétel, indokolt esetben különbözeti vizsga.) Az általános iskola elvégzése után az érettségi megszerzéséig van lehetőség bekerülésre. A felvételi eljárásban azok a tanulók is részt vesznek, akik általános iskolai tanulmányaikat ebben az intézményben fejezték be. Az intézmény azoknak a mozgáskorlátozott tanulóknak is esélyt nyújt a középfokú oktatásra, akik mozgáskorlátozottságuk súlyossága miatt jelenleg csak magántanulónak tudják a tankötelezettségüket teljesíteni.

A szakközépiskola 4 évfolyamos, melyet nyelvi előkészítő évfolyam (9. NyEK évfolyam) előz meg. A 9. NyEK. évfolyamon az angol nyelvi képzés mellett a mozgásfejlesztés, valamint az informatika a kiemelt fejlesztési terület. A 12. és 13. évfolyamon az érettségire való felkészítés kerül előtérbe, az emelt szintű érettségit választók esetében ez még hangsúlyozottabb, amihez a fakultációk szervezésével emelt óraszámot biztosít az intézmény. Elsősorban a 9. NyEK és a 10-13. évfolyamokon jellemző a kiemelt területeken képesség szerinti csoportok, csoportbontásokban való szervezése.

A későbbi szakmai képzésre történő beszámíthatóság figyelembevételével a szakmai órák tananyagtartalmaiba beemeljük, illetve megerősítjük a 17-es szakmacsoport OKJ-s szakképzéseinek moduljaiból, tananyagegységeiből azokat, melyek a szakközépiskola Helyi Tantervében, szakmai programjában szerepelnek. Így tanulóink esélyt kaphatnak arra, hogy az érintett modulokból vizsgát tegyenek, megkönnyítve ezzel a későbbi OKJ-s szakképzések megszerzését.

A középiskolai nevelés-oktatás célja, hogy a végzős tanulók az integrációt jelentő társadalmi közegben folytathassák szakmai (TISZK), illetve felsőfokú tanulmányaikat, vagy képesek legyenek a nyílt vagy védett munkaerőpiacon érvényesülni

2.2.4. Diákotthon-kollégium

A diákotthon az intézmény előkészítő és általános iskolai szakaszaira (Mexikói úti tagozaton) beíratott, vidéki lakhellyel rendelkező mozgáskorlátozott gyermekeknek (szabad férőhely

esetén Budapesten lakó tanulóknak is) biztosít ellátását. A kollégium fogadja a középiskolás, illetve felsőfokú tanulmányokat folytató mozgáskorlátozott diákokat, hallgatókat.

A kollégiumi felvételnél előnyben részesülnek azok a tanulók, akik az intézmény középiskolai szervezeti egységén folytatják tanulmányaikat, ugyanakkor (a férőhely függvényében) egyéni elbírálás alapján esélyt kapnak azok a mozgáskorlátozott fiatalok a továbbtanulásra, akik a megfelelő kollégiumi ellátás hiányában egyébként kiszorulnának a számukra megfelelő többségi (köz)oktatási intézményből.

A diákotthon-kollégium a következő funkciókat látja el:

- kiemelt feladat a mindennapos és szabadidős tevékenységeken keresztül az önállóság lehető legmagasabb fokú kialakítása,
- a tanulószobai foglalkozások szervezésével (általános és középiskolások számára) az iskolai tanulmányok segítése, szoros együttműködésben az intézmény iskolai szervezeti egységeivel,
- a felsőoktatásban tanulók számára az ellátás feltételeinek biztosítása az egyéni szerződésben dokumentáltak alapján,
- olyan egészségügyi (orvosi, kórházi) háttér biztosítása, amely képes napi 24 órában ellátni a gyermekek diagnózisából és egészségügyi állapotából adódó gondozási, ápolási, esetenként orvosi teendőket (szakorvosi ellátás: ortopédia, neurológia, bőrgyógyászat, szemészet, fogászat, és védőnői szolgálat).

2.2.5. Módszertani központ

A Mozdásjavító Gyermek- és Ifjúsági Központ egységes gyógypedagógiai módszertani intézményként, elsősorban a Módszertani központon keresztül, pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai szakmai szolgáltatásokat nyújt. A módszertani központ elsődleges feladata a többségi nevelési-oktatási intézményekben ellátott mozgáskorlátozott gyermekek, pedagógusok, szülei segítése, a befogadó környezet felkészítése az inklúzív nevelés sikeres megszervezése érdekében. Ugyanakkor az intézmény számára is egyfajta háttérfunkciót biztosít, egyaránt nyújt belső és külső szolgáltatásokat:

Pedagógiai szakmai szolgáltatások:

- szaktanácsadás
- pedagógusok képzésének, továbbképzésének és önképzésének segítése, szervezése

Ennek keretében:

- tanácsadás
- belső és külső továbbképzések szervezése
- érzékenyítő, valamint integrált programok megvalósítása
- eszközkölcsonzó működtetése

Pedagógiai szakszolgálatok:

- logopédiai ellátás
- gyógytestnevelés
- korai fejlesztés, gyógypedagógiai tanácsadás és gondozás
- fejlesztő felkészítés

Ennek keretében:

- rehabilitációs-rehabilitációs foglalkozások biztosítása a többségi nevelési-oktatási intézményekben tanuló mozgáskorlátozott gyermekek számára (utazótanári szolgáltatáson keresztül)

- „Nyitott intézmény” feltételeinek biztosítása a kapcsolatrendszeren keresztül
- szakmai napok szervezése

A Fővárosi Közgyűlés 1427, 1428/2000. (VI. 29.) Főv. Kgy. számú határozatai alapján mozgássérült gyermekek integrált oktatását segítő módszertani központ működtetése.

Utazó szakember hálózat működtetése.

2.2.6. Egyéb szolgáltatások

Az egész intézmény, és az intézményben tanuló valamennyi tanuló számára elérhetők további, igénybe vehető szolgáltatások, elsősorban belső civil szervezetein keresztül:

- a. A Zsótér Pál Alapítvány segíti a tanulók önállóságának fejlesztését (lakóotthon program működtetésével), gyógyászati segédeszközökkel való ellátását, kulturális programok megszervezésében nyújt anyagi támogatást stb.
- b. A Mozgásjavító Diák Sport Egyesület (MDSE) a sport, (sportkörök, versenyeken való részvétel stb.) valamint a tehetséggondozás területén segíti a pedagógusok munkáját, és nyújt sportolási lehetőséget az intézményben tanuló diákok számára.

3. Képzési rendszer

Az egész intézményre vonatkozó, a fejlesztés teljes ívét átfogó tevékenységek:

Mozgásfejlesztés

Célja a mozgásszervrendszer működőképességének optimális szintre emelése, a változó környezeti adottságokhoz igazodó – az életkornak, az állapotnak, a személyiség sajátosságainak megfelelő – legmagasabb szintű mozgásos alkalmazkodókészség kialakítása.

A mozgásfejlesztés az iskola fontos specifikuma, olyan tevékenység, amely az egész napot áthatja, és az iskolai tanulmányok időszakában a fejlesztés alapját képezi. Egységes szemlélet jellemzi, amely egyesíti az egyedi és differenciált foglalkoztatás elvét, a komplexitás elvét, a módszerek és eljárások sokszínűségének elvét, a folytonosság elvét, a funkcionalitás és az együttműködés elveit. Mindig egyénileg adaptálható eljárásokból, módszerekből áll, életkor-, sérülés- és állapotfüggő, az elérendő cél által meghatározott. A mozgásnevelési program hálószerűen lefed (iskolai előkészítő, általános iskola, középiskola, kollégium-diákotthon) minden területet. A mozgásfejlesztés nem csupán a mozgásnevelés órákon, hanem a nevelés-oktatás, fejlesztés teljes ideje alatt megvalósuló, komplex tevékenység, melynek területei:

- Diagnosztika
- Fizioterápia (gyógytorna)
- Adaptált testnevelés és sport
- Mindennapos tevékenységre nevelés
- Ergoterápia
- Gyógyászati és rehabilitációs segédeszköz-ellátás koordinálása
- Önálló életvezetésre felkészítés

A megvalósulás szinterei a következők:

- Mozgásnevelés mint óratervi óra (egyéni és csoportos, valamint subaqualis)
- Sporttevékenység (úszás, boccса, művészi torna, görlabda stb.)
- Mozgásfejlesztés az iskolai és diákotthoni-kollégiumi tevékenységek során
- Mozgásfejlesztés az egyéni igényekhez igazodva (egyéni fejlesztés, egyéni korrekció, adaptáció)

Kommunikációfejlesztés

A tágabb értelemben vett kommunikáció szolgálja a társadalmi integráció előkészítését, az önrendelkezés, önállóság kialakítását, a társadalmi szerepek gyakorlásának lehetőségét. Minden szakaszban külön tanórai foglalkozások segítik a kommunikációs készségek fejlesztését.

A kommunikációs képességek fejlesztése magában foglalja a kommunikáció valamennyi területét:

- verbális kommunikáció (szóban – artikuláció, hangleadés, hangszín, beszédtempó, anyanyelvi kultúra, kommunikációs stílusok – és írásban)
- nonverbális kommunikáció
- képi információ feldolgozása
- információszerzés és -kezelés
- a kommunikáció értékelése
- információhordozók, kommunikációs eszközök, tömegkommunikáció, elektronikus információ-feldolgozás

A kommunikációs kompetenciák fejlesztésének eredményeképpen a tanulók:

- interakciók során, közös jelrendszerben információcserét tudnak lebonyolítani,
- képesek aktívan részt venni a közvetlen emberi interakciókban,
- képesek érzéseiket, gondolataikat a megfelelő szociális normák által szabályozott viselkedésben kifejezni,
- képesek a partnerek közlését a lehető legteljesebben, jelentésvesztés nélkül fogadni,
- együttműködési készségük javul, vitakészségük kialakul, kritikus gondolkodásra, problémamegoldásra válnak képessé.

A kommunikációs képességek fejlesztése emellett az egyéni igényeknek megfelelően kiegészül különböző terápiás módszerek, eljárások alkalmazásával a logopédia, illetve az augmentatív és alternatív kommunikációs foglalkozásokon, amelyek beépülnek a mindennapi kommunikációba.

A mérés-értékelés sajátosságai

A tanulók készség- és képességrendszerének feltérképezése, teljesítményük, fejlődésük követése, a leoptimalisabb fejlesztés megtervezése érdekében az intézmény a következő mérési diagnosztikus eljárásokat alkalmazza:

évf.	országos mérések	belső mérések (nem saját mérőeszközzel)	saját kialakítású mérések, protokollok
Ek	Difer	Sindelar komplex képességfejlesztő-program vizsgálóeljárása	státuszdiagnosztika
1.	Difer	Sindelar komplex képességfejlesztő-program vizsgálóeljárása	
2.	Kvalitás tudásszint mérés		átjárhatósági mérés
3.	Kvalitás tudásszint mérés országos év végi felmérés		
4.	kompetenciamérés		átjárhatósági mérés
5.			átjárhatósági mérés a kezdő szakasz végén (mozgáskorlátozott tanulók tagozatán)
6.	kompetenciamérés		átjárhatósági mérés
7.		tanulási motiváció, szorongás, tanulási stílus, stressz	
8.	központi felvételi		
9. NyEK	on-line MFFPPTI mérés	szaktárgyak, énkép, tanulási stílus, empátia	portfólió
10.szék	Kompetenciamérés a 10. szék. oszt.-ban		
12. szék			belső vizsgarendszer
13. szék	érettségi (kimeneti)		
Szakképzés, felsőoktatás			

Belső bemeneti mérés: alapkészségek, szociális kompetenciák, önkiszolgálás – függetlenül a belépés, illetve átlépés szintjétől:
BARÁTKOZÓ TALÁLKOZÓ
 Vizsgálatok alkalmazása az életkornak megfelelően, melyek kijelölik a fejlesztés útját:
 – nyelvi státusz felmérésére logopédiai vizsgálat
 – kommunikációs képességek vizsgálata
 – mozgásvizsgálat
 – ergoterápiás vizsgálat

A tanulók részt vesznek országos méréseken. A részvételhez szükséges „technikai” segítségnyújtás formáit az intézmény kidolgozta, és a mérések során biztosítja.

Az intézmény minden egyes tanuló egyéni fejlődési útjának felvázolására a portfólió alapú értékelési módszert alkalmazza. A diák portfóliója tartalmazza az intézménybe kerülésétől kezdve a személyes információkon túl a személyes és tanári visszajelzéseket, megjegyzéseket, a terveket, célokat, értékeléseket, a fejlesztés folyamatában a tanuló által készített produktumokat.

Tanulás tanítása

A tanulási módszerek tanításának célja az egyedi, egyéni tanulási, információ-feldolgozási, gondolkodási és munkastílus megismertetése, az önismeret fejlesztése, mely hozzásegíti a tanulókat a nekik legmegfelelőbb önálló tanulási körülmények, technikák és módszerek megismeréséhez, alkalmazásához.

Az intézmény egyik fő célja a szocializáció. A sérült tanulóknak gyermekként és felnőttként is az „ép emberek világában” kell boldogulnia. Elengedhetetlen, hogy olyan tanulásmódszertani kompetenciákat tudjanak magukénak, melyek segítik őket a világban eligazodni, a fontosat a lényegtelenről elkülöníteni, a problémák megoldásához praktikus megoldási utakat választani. Minden pedagógus feladata - a NAT-ban megfogalmazottak szellemében - a tanulók megtanítása az egyéni, önálló tanulásra. Ezzel lehetőség nyílik a tanulók tanulásának módszertani segítésére, hatékony tanulási stratégia megválasztására, a helyes időbeosztás kialakítására, a célszerű rögzítési módszerek, valamint az önművelés igényének kialakítására, mely az élethosszig tartó tanulás alapja.

4. Oktatásszervezés

Az intézmény minden képzési szinten ötvözi a hagyományos (osztálykeretben történő) és az újszerű oktatásszervezési eljárásokat:

- osztálykeret: a tanórai foglalkozások jelentős része osztálykeretben történik
- csoportbontás elsősorban a kiemelt fejlesztési területeken valósul meg: mozgásnevelés, életvitel, technika, gépírás, számítástechnika, angol nyelv, rajz (grafomotoros fejlesztés)
- képesség szerinti csoportszervezésre (az osztálykeret felbontásával is) a következő területeken kerül sor: mozgásnevelés, a bevezető és kezdő szakaszokon a magyar és matematika műveltségi területek, középiskolában a fakultációk
- egyéni fejlesztés az egyéni szükségleteknek megfelelően, bármely műveltségi területen történhet, illetve a szakszolgálati ellátás keretében (ez lehet: egyéni fejlesztés, egyéni korrekció, egyéni párhuzamos fejlesztés stb.)
- az intézmény alapozó, illetve fejlesztő szakaszán sor kerül tanévenként legalább egy, minimum 3 hetes projektre, melynek témája minden tanév elején a munkatervben és a tanmenetekben kerül rögzítésre
- az intézmény bevezető és kezdő szakaszán sor kerül egy témahét szervezésére, melynek témája minden tanév elején a munkatervben és a tanmenetekben kerül rögzítésre
- az intézmény általános iskolai szervezeti egységén (kivéve a halmozottan fogyatékos mozgáskorlátozott gyermekek ellátását biztosító tagozaton), a 6. évfolyamtól a Művészetek műveltségi területen nincs tantárgyi bontás (a műveltségterület tantárgyi bontás nélküli oktatása az intézményben a 2009/2010. tanévtől kezdődően, felmenő rendszerben, az alapozó és fejlesztő szakaszok évfolyamait érintik)

- az általános iskolai (kivéve a halmozottan fogyatékos mozgáskorlátozott gyermekek ellátását biztosító tagozaton) szakrendszerű oktatásban az Ember és társadalom műveltségi terület oktatása tantárgytömbösített (epochális) oktatásszervezési formában történik (a bevezető, 2009/2010. tanévet követően, felmenő rendszerben történő bevezetéssel)
- a szakközépiskolai képzés során is alkalmazott módszertani eszköz a több órát, nagyobb időtávot átfogó projektmunka, elsősorban a NYEK-es évfolyam idegen nyelvi oktatásában, de a szakmai tantárgyak esetében is (vállalkozások indítása, működtetése)
- fontos, kiemelt szerepet kap a tantárgyi koncentráció a szakközépiskola helyi tantervében és képzésszervezésében, azaz a már tanult és tudni vélt történelmi, szakmai, természettudományi, humán tantárgyak információi jelenjenek meg más szakterületek tananyagtartalmaiban – ennek összegzéseként vezetjük be a végzős osztályokban a Civil társadalmi ismeretek elnevezésű, szintetizáló jellegű tárgyat.

A rehabilitációs órakeret (a Köznevelési törvény 52. §-a értelmében az intézményi kötelező órakeret 40%-a) biztosít óraszámokat a csoportbontások, egyéni fejlesztések megszervezéséhez. (Ennek részleteit, valamint az óratervet a helyi tanterv tartalmazza.)

5. A nevelő-oktató munka alapelvei, céljai

5.1. Küldetésnyilatkozat

„Ha meg akarod váltani a világot, fogadd el olyannak, amilyen.” (Goethe)

A fejlődéshez szükséges érzelmi, szociális, akadálymentes épített és tárgyi környezet megteremtése annak érdekében, hogy a tanulók aktív, habilitációra-rehabilitációra, szocializációra kész partnerré válhassanak.

Az önrendelkezés és az önállóság feltételeinek megteremtése, az egészséges és reális énkép, önbizalom kialakítása érdekében.

A modern társadalom és munkaerő-piac elvárásainak megfelelő, kompetencia alapú, egyéni szükségletekhez alkalmazkodó fejlesztés a társadalmi integráció előkészítése céljából.

Képességek, készségek fejlesztésével a mozgásállapothoz mért, legnagyobb fokú önállóság elérése.

5.2. Jövőkép

Olyan komplex intézmény működtetése, amely országos, illetve fővárosi szinten ellátja a leg súlyosabban mozgáskorlátozott és halmozottan fogyatékos mozgáskorlátozott tanulókat is, ezzel a köznevelésben való részvételhez második esélyt biztosít számukra. A „Mozgásjavító Gyermek- és Ifjúsági Központ ötéves kortól a középiskola befejezéséig ad képzési lehetőséget. A kollégiumi szolgáltatást - egyéni elbírálás alapján - addig vehetik igénybe, amíg az első államilag akkreditált felsőoktatási intézményben tanulmányokat folytatnak.

Az intézmény biztosítja a legkorszerűbb sérülés-specifikus nevelést-oktatást, a különböző terápiákat, a mozgásfejlesztést, a gondozást, az egészségügyi ellátást. Mindezt a legfelkészültebb, legújabb ismeretekkel rendelkező, megújulásra képes szakemberekkel.

5.3. Alapelvek

Legfontosabb alapelv a **gyermekközpontúság**, a tanulók individuumként történő kezelése, mely a fejlesztés során a sérülés-specifikus adottságokat figyelembe veszi.

A **komplexitás elve** magában foglalja a mozgásfejlesztés, kommunikáció, kognitív fejlesztés, személyiségfejlesztés együttes, egymást erősítő és kiegészítő alkalmazásait.

Együttműködés elve: a komplex rehabilitációs és rehabilitációs ellátás érdekében elengedhetetlen a kliensek és a szolgáltatók, szakmai szervezetek együttműködése.

A **humanista értékrend prioritásának elve** alapján, a tanulók megtanítása önmaguk és társaik elfogadására, megismerésére, megértésére.

A **rugalmasság elvét** középpontba helyezve a nevelés-oktatás különböző színterein a tanulók aktuális szintjéhez igazíthatók az elsajátítandó ismeretek. Az értékelés, önértékelés folyamatára jellemző a pozitívumokra való támaszkodás, az elért sikerek, eredmények megerősítése.

A **módszertani megújulás elve** szerint a tanulók esélyegyenlősége egyéni bánásmóddal, differenciált foglalkoztatással segíthető elő, melynek igazodnia kell adottságaikhoz, körülményeikhez.

Alapvető mind pszichés, mind pedig egészségügyi és fizikai szempontból a **biztonság és állandóság megteremtésének elve** olyan szeretetteljes és motiváló légkör kialakítása, melyben a tanulók szívesen együttműködnek a pedagógusokkal és más szolgáltatókkal.

A nevelés-oktatás-mozgásfejlesztés, gondozás és az egészségügyi ellátás során érvényesüljön a **demokratikus szellemiség elve**, felkészítve ezzel a tanulókat a felelős állampolgári szerepre. Felkészülnek arra, hogy szabadon kifejezzék véleményüket, önálló döntéseket hozzanak, vállaljanak felelősséget önmagukért, tetteikért és azok következményeiért.

Fontos az alapelvek összhangjának erősítése.

5.4. Célok

A mozgáskorlátozott tanulók a szűkebb és tágabb társadalmi közegben a lehetőségekhez képest önálló és önrendelkező személyekké válnak.

Megszerzett tudásuk és képességeik birtokában harmonikus, tevékeny életet éljenek. Megfelelő belső motivációval rendelkezzenek a továbbfejlődésre, valamint társas kapcsolatok kialakítására és fenntartására.

A kulcskompetenciák (kiemelten az anyanyelvi, idegen nyelvi, matematikai kompetenciák) fejlesztése által válnak felkészültté az egész életen át történő tanulásra, valamint a sikeres munkaerő-piaci integrációra.

Adottságaikhoz mérten felkészülten jelenjenek meg a munkaerő-piacon – annak nyitott vagy zárt (védett) rendszerében –, és ezáltal képesek legyenek saját maguk alakítani életminőségüket.

Cél a diákok, családjuk és a munkatársak sikere, öröme és elégedettsége.

6. ISKOLAI ELŐKÉSZÍTŐ - ÁLTALÁNOS ISKOLA

6.1. Iskolai előkészítő szakasz

Tanulói jogviszonyt megelőző fejlesztő foglalkozásokon való részvételre lehetőséget ad a közoktatási törvény. (70.§)

Pedagógiai fejlesztő programok az általános iskola 1. évfolyamát megelőzően

Mindhárom általános iskolai tagozaton megelőzheti a nevelés-oktatást az **iskolai előkészítő szakasz**:

- Készség- képességfejlesztő év,
 - Iskolai életmódra felkészítő év, melyek időtartama két, illetve három tanév is lehet.
- Mindkét csoportban 5 éves kortól 8 éves korig folyik a készségek és képességek fejlesztése. A második évben az olvasáshoz, íráshoz, számoláshoz szükséges képességek célzott fejlesztése, az iskolai tanulmányok elemi szinten történő megalapozása is elkezdődik.

Célja: a gyermekek minden területen (értelem, mozgás, kommunikáció) történő fejlesztése annak érdekében, hogy az iskolakezdés zökkenőmentes, az iskolai élet sikeres legyen. Ezért kiemelten fontos feladatok:

- státuszdiagnosztika – belső vizsgálati protokoll alapján - a tanulók mozgásfejlettségi, önkiszolgálási szintjéről, fejlesztettségéről
- az egyéb társuló fogyatékoságok feltérképezése
- a terápiás és fejlesztési folyamat megtervezése, megkezdése valamennyi területen
- az iskolaérettségi mérés a fejlesztő folyamat végén, javaslat az iskoláztatás megkezdésére, vagy az előkészítő szakaszban maradásra

Az iskola előkészítő szakaszán a gyerekek tanulói jogviszonyban nem állnak az intézménnyel. A fejlesztés egész napos, iskolaotthonos formában történik, melynek folyamata, valamint a belső iskolaérettségi mérés eredményei meghatározzák a mozgáskorlátozott gyermekek továbbhaladásának irányát.

6.2. Általános iskola

Az alapfokú oktatás az intézményben több mint 100 éves múltra tekint vissza.

A nevelés – oktatás – mozgásfejlesztés tevékenységei, ennyi év tapasztalataiból táplálkoznak és újulnak meg a jelenkor pedagógiai irányzataiban. Azoknak a mozgáskorlátozott fiataloknak is esélyt nyújt az általános iskola elvégzésére, akik mozgásállapotuk súlyossága miatt eddig vagy kiszorultak a közoktatás rendszeréből, vagy nem minden szolgáltatást tudtak egy helyen igénybe venni.

Az általános iskola három tagozatból álló saját pedagógiai fejlesztő programmal (helyi tantervvel) rendelkező szervezeti egységként működik:

1. Mozgáskorlátozott tanulók nevelési-oktatási-mozgásnevelési programja alapján (országos beiskolázással (6-12 fős csoportokban) - Mexikói út)
2. Tanulásban akadályozott mozgáskorlátozott tanulók nevelési-oktatási-mozgásnevelési programja alapján (országos beiskolázással (5-8 fős csoportokban – Mexikói út)
3. Halmozottan fogyatékos mozgáskorlátozott tanulók nevelési-oktatási-mozgásnevelési programja alapján, tagiskolai keretek között (budapesti beiskolázással – 3-6 fős csoportokban) „Csillagház” - Ráby M. utca).

Mindhárom tagozat kis létszámú osztályokkal és csoportbontásos szerkezetben dolgozik.

Célok:

Mindhárom pedagógiai fejlesztő program célja a kompetenciafejlesztés alapjain nyugvó alpműveltség, tudás, szemlélet, önismeret elsajátíttatása annak érdekében, hogy a tanulók:

- továbbtanulásra kész diákokká váljanak
- képessé váljanak az életkoruknak, fejlettségi szintjüknek megfelelő, elvárható önálló döntésekre
- alkalmasak legyenek a középiskolai életre
- ismerjék meg önmagukat, képességeiket
- a rehabilitációra fogékony és nyitott partnerekké váljanak
- belső motivációjuk alakuljon ki az élethosszig tartó tanulás megalapozására

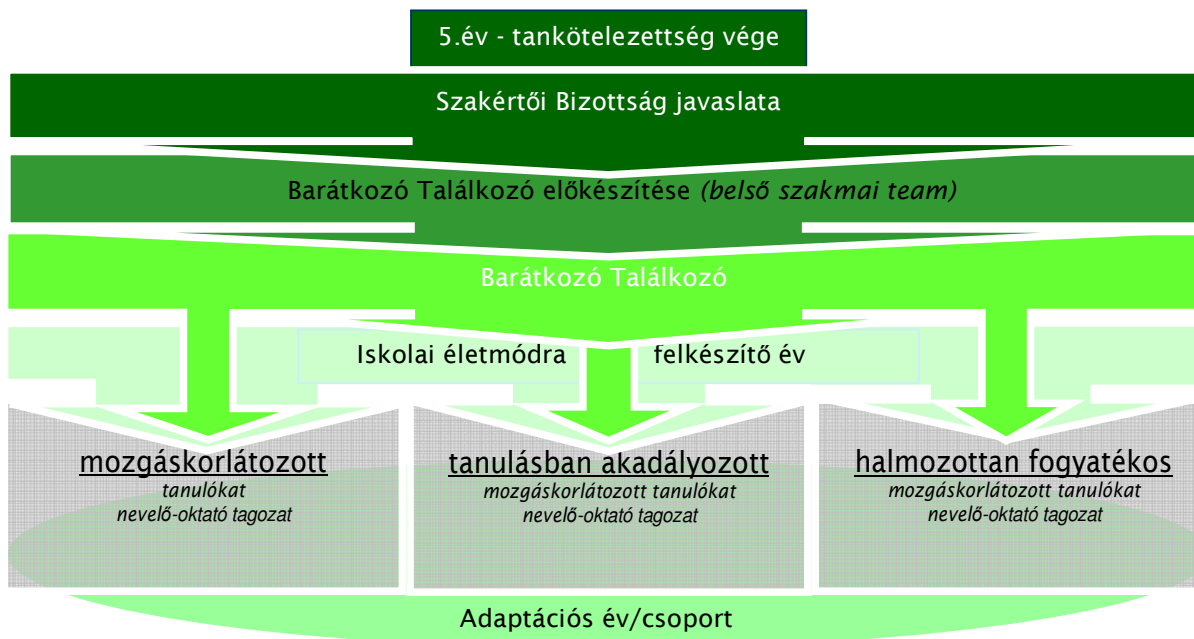
Feladatok:

Átfogó feladat a mozgáskorlátozott, tanulásban akadályozott mozgáskorlátozott, valamint a halmozottan fogyatékos mozgáskorlátozott gyermekek nevelése, oktatása, mozgásfejlesztése, egészségügyi ellátása és gondozása, egyénre szabott sérülés-specifikus eljárások, módszerek, terápiák és technikák útján úgy, hogy közben teret kapjon a gyermeki lélek szabad kibontakozása is.

- A mozgásnevelés vezérelte fejlesztéssel a mindennapi tevékenységekben való aktív részvétel tanítása, az önálló életvitelhez, az iskolai munkához, a társadalmi beilleszkedéshez szükséges alapok megteremtése.
- A diagnózistól, az aktuális fejlődési szinttől és mozgásállapottól, valamint a személyiségtől függő speciális fejlesztési technikák, módszerek, eszközök kidolgozása, alkalmazása.

- A megismerő tevékenységekhez szükséges kompetenciák (ismeretek, képességek, attitűdök) kialakítása és fejlesztése, különös tekintettel az egyéni szükségletekre.
- Az egyéni képességek pozitívumainak korai felismerése, megerősítése, a kiemelkedő képességek célirányos fejlesztésének megvalósítása tehetséggondozással.
- Komplex személyiségfejlesztés önmaguk megismerése, valamint a szűkebb és tágabb közösségbe való beilleszkedés érdekében.
- A szabadidő hasznos eltöltésének kialakítása irányított és kötetlen formában megvalósuló tevékenységekben.
- Az új pedagógiai módszerek, eljárások beépítése az oktató, nevelő, terápiás munkába.
- A speciális fejlesztés, ellátás legoptimálisabb személyi és tárgyi feltételeinek biztosítása.
- A külső és belső átjárhatóság megteremtése mellett szükség esetén hosszabb, illetve adaptációs képzési idő és egyéni fejlesztés biztosítása.
- A család, általános iskola, középiskola, kollégium és diákotthon együttműködésének, összhangjának megteremtése, kapcsolattartás a tanulók fejlesztése szempontjából fontos intézményekkel.

6.2.1. A beiskolázás (az általános iskolába történő bekerülés) folyamata, feltételei

Az általános iskolai tagozatokra való kerülés elsődleges feltételei:

- tankötelezett kor
- a Mozsávizsgáló Országos Szakértői és Rehabilitációs Bizottság, Gyógypedagógiai Szolgáltató Központ javaslata
- részvétel a Barátkozó Találkozón

Barátkozó Találkozó

A szakértői javaslat megérkezése után a gyermekek és szüleik úgynevezett „Barátkozó Találkozón” vesznek részt. A Barátkozó Találkozón a szülők és gyermekek egy vagy két napig az intézmény vendégei lehetnek. A találkozó során lehetőség nyílik arra, hogy a szülők és gyermekek megismerkedjenek az intézménnyel, tájékoztatást kapjanak annak működési rendjéről. Az intézmény részéről pedig a szakorvosok, mozgásnevelők, logopédus, szaktanárok, gondozók megismerjék a leendő tanulók mozgásállapotát, képességeit és részképességeit, valamint tájékozódni tudjanak a közösségben való viselkedésükről is.

A Barátkozó Találkozó keretében státuszdiagnózis is készül, melynek alapja egy belső, szakemberek által elkészített vizsgálati protokoll. Ez alapozza meg a terápiás és a tanítási-nevelési folyamatot is.

A különböző szakemberek egy team-megbeszélést követően javaslatot tesznek a tanuló optimális fejlesztésére, a szükséges speciális képzési, foglalkoztatási formákra, a foglalkozások időtartamára, gyógyászati segéd- és segítőeszköz ellátásra. Elkészítik a fejlesztő munka tartalmát és stratégiai irányát meghatározó rehabilitációs programot, majd később ez alapján szakterületenként egyéni fejlesztési tervet dolgoznak ki.

Adaptációs év/csoport

Egyre több olyan gyermek kerül az intézménybe (de nem az iskolakezdés pillanatában), akiknél:

- fejletlenek vagy kialakulatlanok az életkori és az iskolai munkához szükséges készségek,
- mozgásállapotukban intenzív fejlesztésre van szükség,
- szaktárgyi hiányosságaik pótlását kell biztosítani,
- társuló fogyatékoság/ok és/vagy részképesség-kiesések intenzív korrekcióját kell biztosítani.

Ők a hagyományos osztálykeretbe, tanrendbe nem illeszthetők be. Egyénre szabott programmal, órarenddel, foglalkozásokkal, napirenddel, módszerekkel történik a fejlesztésük. Így válik lehetségessé a megfelelő évfolyamba/osztályba történő beillesztésük.

Az adaptációs év célja: a megfelelő évfolyamba történő beillesztés annak érdekében, hogy az egyes tanulók iskolai élete, tanulmányai az intézményben sikeres legyen.

Működési elve:

- Az adaptációs csoportba kerülés bármely belső és külső iskolai évfolyamról, s a tanév bármely időszakában realizálódhat, amennyiben mérések (Barátkozó Találkozó) alapján indokolt a fokozott képesség-fejlesztés, mozgásfejlesztés.
- A fejlesztés szükségességéről a Barátkozó Találkozó szakmai teamje, belső évfolyam esetében a tanulóval foglalkozók tesznek javaslatot, melyről az igazgató dönt.
- A döntés értelmében a tanuló egyéni fejlesztési terv szerint halad, szöveges értékelést kap
- Az adaptációs iskolai időszak nem tarthat tovább egy esztendőnél.

Az adaptációs csoport működési lehetőségei és elnevezése:

- fejlesztő év (bármely évfolyamon)
- képességrendező év (4. évfolyam után, a felső tagozatba lépés előtt)

Fejlesztő év

A fejlesztő év 4-8. évfolyamon akkor vehető igénybe (szülői egyetértéssel), ha az adott évfolyam tantárgyi (akár egy, akár több tantárgy) követelményeinek valamilyen okból a tanuló nem tud eleget tenni. Tantestületi döntés szükséges ahhoz, hogy egy gyermek számára fejlesztő évvé minősüljön egy tanév, amelyre a javaslatot legkésőbb a félévi osztályozó értekezleten kell megtenni.

Képességrenevező év

A képességrenevező év a 4. évfolyam után, a felső tagozatba lépés előtt akkor vehető igénybe (szülői egyetértéssel), ha az adott évfolyam tantárgyi (akár egy, akár több tantárgy) követelményeinek valamilyen okból a tanuló nem tud eleget tenni. Tantestületi döntés szükséges ahhoz, hogy egy gyermek számára fejlesztő évvé minősüljön egy tanév, amelyre a javaslatot legkésőbb a félévi osztályozó értekezleten kell megtenni.

6.2.2. Tagozatok az általános iskolában

6.2.2.1. Mozgáskorlátozott tanulókat nevelő-oktató tagozat

szakasz	bevezető		kezdő		alapozó		fejlesztő		
évf.	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	
	1.	2.	3.	4.	Fz.	5.	6.	7.	8.

Ez a tagozat a nem speciális (többségi) általános iskolák kerettantervi szabályozásával biztosít nevelés-oktatást. Szakaszolása a következők szerint történik (az ábra szerint):

- „alsó”, nem szakrendszerű, egységes pedagógiai szakasz az előkészítő, a bevezető, kezdő és alapozó szakaszok együtt (előkészítő + 1-6. évfolyam);
- „felső”, szakrendszerű, egységes pedagógiai szakasz a fejlesztő szakasz, a középiskola évfolyamaival (7-8. évfolyam + NYEK + 10-13. évfolyam).

Ezzel a belső szakaszolással a 12 (13) évfolyamos iskola fejlesztési íve két nagy egységre oszlik: az alsó szakaszon így jobban érvényesül a készség-, képességfejlődés, míg a szakrendszerű oktatás során a továbbtanulásra való felkészítés.

Szervezési specialitása a **nyújtott fejlesztő program**. Ennek lényege, hogy az alapozó és fejlesztő szakasz szokásos 4 éves képzése mellett speciális lehetőség az **5 éves nyújtott fejlesztő program**, amelynek keretében a 4 éves általános iskolai tananyagot az ott tanuló diákok 5 év alatt sajátíthatják el. A normál és nyújtott fejlesztő program minden évfolyamon átjárható. A gyakorlat azt mutatja, hogy az átjárhatóságnak különösen az 5. évfolyam első félévében van jelentősége. Az átjárhatóság a tantárgyi mérésektől, a tanuló teljesítményeitől függ. A javaslatot a mérések eredményei alapján a tanulót tanító tanárok közössége teszi, melyről a javaslattétel után az igazgató dönt.

A nem szakrendszerű oktatás az alapozó szakasz évfolyamaira is kiterjed (5. 6. évfolyam)

Célja

- a tanulók tantárgy feletti és minden tantárgyra ható képességeinek fejlesztése
- a szövegértés és a problémamegoldás területén tapasztalt hiányosságok megelőzése, pótlása
- a személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok előtérbe helyezése
- a kulcskompetenciák és alapkészségek komplex fejlesztése, tantárgyak kapcsolódási pontjainak kiemelése

A nem szakrendszerű tanulásszervezés alapozó szakaszra történő kiterjesztésével **az 1-6. évfolyam egységes fejlesztési szakasszá válik.**

A nem szakrendszerű oktatás alapvető jellemzői:

- ismeret és kompetencia alapú fejlesztés, nevelés-oktatás együttes megvalósulása – az ismeretek és kompetenciák összekapcsolódása, egymást erősítő funkcióinak kiemelése
- tapasztalati tudás előtérbe helyeződése
- hangsúlyossá válnak az egyéni képességek-készségek, tulajdonságok (individuális oktatás)
- alapvető a tanulás iránti kedv felkeltése, valamint az együttműködés motivációja
- egyéni tanulási utak jelennek meg – sok esetben a tanulók választhatnak a felkínált lehetőségekből
- a kooperációt igénylő feladatok előtérbe helyeződnek
- a motiváló tanári visszajelzés és az önértékelés alapvető jellemzői az értékelő munkának

A nem szakrendszerű oktatás valamennyi kulcskompetencia fejlesztéséhez hozzájárul.

Kiemelt kulcskompetencia-területek: anyanyelvi kommunikáció és matematikai kompetencia.

A kulcskompetenciákon belül a fejlesztés legfontosabb területei:

- az információ kezelése (kérdések megfogalmazása, célmeghatározás, feladatok részfeladatra bontása, információforrás, információszűrés, módszer megválasztása stb.)
- problémamegoldó gondolkodás (sorba rendezés, osztályozás, előrejelzés, érvek-ellenérvek megfogalmazása, saját vélemények indoklása, alátámasztása, megoldási módok stb.)
- kreativitás (problémák több szempontú megközelítése, kísérletezés, másoktól való tanulás lépcsője, válaszok váratlan helyzetekben stb.)
- együttműködés (figyelő hallgatás, mások véleményének tiszteletben tartása, együttes munkavégzés képessége, felelősségvállalás, tárgyalás és érvelés, konszenzus és kompromisszum stb.)

6.2.2.2. Tanulásban akadályozott mozgáskorlátozott tanulókat nevelő- oktató tagozat

szakasz	bevezető		kezdő			alapozó		fejlesztő	
évf.	1.	2.	3.	Fz.	4.	5.	6.	7.	8.

Ez a tagozat a tanulásban akadályozott tanulók általános iskoláinak kerettantervi szabályozásával biztosít nevelés-oktatást.

Szervezési specialitása a **nyújtott kezdő szakasz**. Ezzel lehetővé válik, hogy a bevezető és kezdő szakasz négy évfolyamának anyagát 5 év alatt végezzék el a gyermekek. A tananyagot rugalmasan, a tanulók képességeihez igazodva kell elosztani az egyes évfolyamok között.

Így biztosítható a készségfejlesztés, a mozgás és önkiszolgálás fejlesztése, az alapozó tantárgyak tananyagának elsajátítása.

6.2.2.3. Halmozottan fogyatékos mozgáskorlátozott tanulókat nevelő- oktató tagozat

szakasz	bevezető			Kezdő		alapozó		fejlesztő	
évf.	1.	2.	Fz.	3.	4.	5.	6.	7.	8.
Terápiás fejlesztés									

Ez a tagozat a Sajátos nevelési igényű tanulók tantervi irányelve szabályozásával készült helyi tanterv alapján biztosít a halmozottan fogyatékos mozgáskorlátozott tanulók számára nevelés-oktatást. A helyi tanterv tanulásban és értelmileg akadályozott mozgáskorlátozott tanulók fejlesztéséhez készült. A nem szakrendszerű oktatás a teljes iskolai időszakra kiterjed (EK - 8. évfolyam).

A halmozottan fogyatékos mozgáskorlátozott tanulók ismeretszerzési lehetőségei korlátozottak, és haladási ütemük lelassult. A **felzárkóztató év** beiktatásával lehetővé válik, hogy a bevezető szakasz első két évfolyamának anyagát 3 év alatt végezzék el a gyermekek. (1993. évi LXXIX. Törvény módosításáról szóló 2003. évi LXI. Törvény 50.§ /b)

Terápiás fejlesztés (8 év)

A tanköteles korú súlyosan, halmozottan fogyatékos, mozgáskorlátozott gyermekeknek nyújt iskolai keretek között fejlesztési lehetőséget. Az ebben a csoportban tanuló gyermekek elsősorban különféle egyénre szabott terápiás fejlesztő eljárások segítségével fejleszthetők eredményesen, ezért a számukra kidolgozott program (Terápiás fejlesztő program) és egyéni fejlesztési tervek szerint haladnak.

Amennyiben valaki a személyre szabott fejlesztés hatására olyan szintre jut, hogy a többi tanulóval együtt ismét eredményesen oktatható a tagozat helyi tanterve szerint, meg lehet kísérelni visszahelyezését a szintjének megfelelő csoportba.

Fejlesztési irányok:

- Egyénre szabott terápiás fejlesztő eljárások alkalmazása.
- Szűkebb és tágabb környezet megismertetése.
- A játékkészség megalapozása és folyamatos fejlesztése.
- Mozgásfejlesztés.
- Testi higiénia igényének kialakítása és közreműködés.

6.3. Napközi és iskolaotthon

A napközi otthon működési keretei

Az intézmény a Mexikói úton a szülők igényei alapján az intézmény napközis foglalkozásokat szervez a bejáró mozgáskorlátozott, valamint tanulásban akadályozott mozgáskorlátozott

tanulók számára, illetve a „Csillagház” 5-8. évfolyamán a halmozottan fogyatékos mozgáskorlátozott tanulók számára. A tanórán kívüli időben az intézmény a feltételek folyamatos javításával biztosítja a tanulók kulturált, nyugodt étkezését, a mindennapi levegőzést, mely egészséges fejlődésükhöz nélkülözhetetlen. A szakemberek koordinálják a gyermekek délutáni elfoglaltságait (mindennapos mozgásnevelés, szakkör, sportkör, zenetanulás, úszásoktatás, tanfolyamok stb.).

Az intézmény a napközis ellátásban két vagy három (tízórai, ebéd, uzsonna) étkezést biztosít igény szerint.

A tanulóknak ebédelni az utolsó tanóra után van lehetőségük tanárok, mozgásnevelők és pedagógiai asszisztensek segítségével.

A napközis ellátás a napi utolsó tanítási órát követően (a Mexikói úton összevont) napközis csoportokban (nem osztálykeretben) történik.

Az intézmény a szülői igények alapján reggeli (7-7.45-ig) és esti összevont ügyeletet (a Mexikói úton 17-18-ig, a „Csillagházban” 16-16.30-ig) is biztosít.

A tanulási idő védett, az alatt a tanulókat kihívni, elvinni nem lehet (lásd házirend).

A napközis tanárok ellenőrzik a házi feladatok elvégzését. Hozzájuk tudnak fordulni azok a gyerekek, akik megakadnak a tanulásban, vagy bizonytalanok valamiben. A napközis nevelők szoros kapcsolatot tartanak az osztályban tanítókkal, a rehabilitációs osztályfőnökökkel, ez a nevelő- oktató-mozgásfejlesztő munka megerősítését szolgálja.

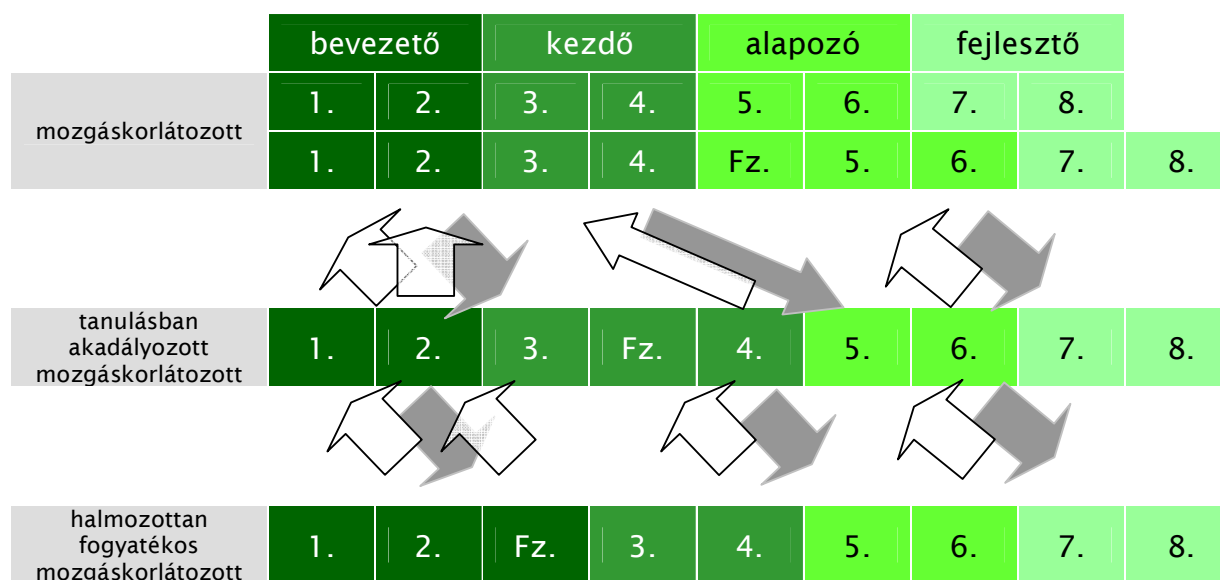
A napközi otthon fontos helyszíne a közösségfejlesztésnek.

Az iskolaotthon működésének keretei

Célja a hatékony, egyénre szabott képességfejlesztés annak érdekében, hogy a tanítási napok hatékonyabb kihasználásával a tanulók fejlesztése egyenletesebb terheléssel történjen.

Az intézmény személyi és tárgyi feltételei lehetővé teszik a gyermekek egész napos iskolaotthonos pedagógiai fejlesztésének szervezeti kereteit. Iskolaotthon működik az iskolai előkészítés éveiben, illetve a „tanulásban akadályozott”, valamint a „halmozottan fogyatékos” tagozaton a bevezető és kezdő (1-4. évfolyam) szakaszban.

6.4. Átjárhatóság a belső nevelési-oktatási programok alapján működő tagozatok között

Az átjárhatóság a bevezető, a kezdő, valamint az alapozó szakasz végén biztosított, és a következő feltételekhez kötött:

- Egy-egy tanuló áthelyezésére a gyermekkel foglalkozó pedagógusok tehetnek javaslatot, vagy a szülő kezdeményezheti.
- Az áthelyezést mérési eredményre hivatkozva lehet kezdeményezni – mely lehet országos mérés és lehet belső tantárgyi mérés egyaránt
- A tagozatok közötti átjárhatósághoz minden esetben be kell szerezni a Mozgásvizsgáló Országos Szakértői és Rehabilitációs Bizottság szakértői javaslatát.

6.5. A továbbtanulás lehetőségei az egyes tagozatokon

6.6. Általános pedagógiai tevékenységek az intézmény általános iskolai szervezeti egységében

A **pedagógiai tevékenységek** történhetnek **tanórai és tanórán kívüli**, kötelező és nem kötelező foglalkozási keretben.

A nevelő, oktató, mozgásfejlesztő pedagógiai munka és egészségügyi ellátó, gondozó feladatok során alkalmazásra kerül az összes ismert pedagógiai és terápiás módszer, eljárás.

A nevelő-oktató pedagógiai folyamatban a tantárgyi tananyag-kiválasztás, tananyag-feldolgozás során alkalmazott módszerek, a munka- és élettér akadálymentes kialakítása, az egészségügyi ellátás és gondozás, a segítő- és segédeszköz kiválasztás, illetve alkalmazás a sérülés-specifikus elvek maximális figyelembevételével történik.

E rendező elv kapcsán a „többségi” iskolában is megvalósuló **foglalkozások adaptált feltételek biztosításával** a Mozgásjavító Gyermek- és Ifjúsági Központban is megjelennek:

- könyvtári foglalkozások,
- hitoktatás,
- idegen nyelv oktatása,
- szabadidős tevékenységek,

- kézműves foglalkozások,
- tanulmányi kirándulások,
- színház-, mozi-, múzeumlátogatás, kulturális rendezvényeken való részvétel
- sporttevékenység, sportrendezvényeken való részvétel
- énekar, hangszeres zenetanulás, stb.

A NEVELÉSI-OKTATÁSI TEVÉKENYSÉG ALAPVETŐ JELLEMZŐI

Adaptáció

Az intézmény szakemberei a tanulók adottságainak, készségeinek, képességeinek, illetve speciális szükségleteinek megfelelően adaptálják a tananyagot, a különböző módszereket, eljárásokat és eszközöket.

Kompetencia alapú oktatás

A kompetencia az ismeretek, azok alkalmazási képessége és az alkalmazáshoz szükséges motivációt biztosító attitűdök összessége. Az intézmény kiemelt hangsúlyt helyez a kulskompetenciák fejlesztésére a Nat alapján (202/2007. VII. 31. Kormányrendelet), melyek részletesen a helyi tantervben találhatóak.

Készség-képességfejlesztés

A készségek a tevékenység automatizálódott összetevői. A készség kialakulásának folyamata gyakorlás révén valósul meg. A képességek fejlesztését korai életszakaszban kell elkezdni. Fontos feladat a sokoldalú személyiségfejlesztés, mindenkinek azonos esély biztosítása. Alapvető feladat a megismerő tevékenységekhez szükséges készségek, képességek fejlesztése, különös tekintettel a sérülésből eredő hiányokra. A hiányosan működő képességek korrekciójára valamennyi területen és osztályfokon törekedni kell különböző tanulási technikák alkalmazásával, egyéni és kiscsoportos formában. A tanulók számára minden életkorban biztosítani kell annak lehetőségét, hogy adottságaikat, képességeiket a tantárgyak elsajátításában, a sportban, a művészetekben, a tanórán kívüli tevékenységekben fejleszthessék, bemutathassák.

A NEVELÉSI-OKTATÁSI TEVÉKENYSÉG SORÁN ALKALMAZOTT KORSZERŰ PEDAGÓGIAI TECHNIKÁK, OKTATÁSSZERVEZÉSI ELJÁRÁSOK

Kooperatív pedagógia

A világban, és így a közoktatásban is megfigyelhető változások következtében a hagyományos ismeretszerzéssel szemben felértékelődik a kompetencia alapú tudás, amelynek elsajátítása természetes környezetben, életszerű tapasztalatok szerzésével történik. A majdani sikeres élethez leginkább szükséges kompetenciák, készségek kialakítása nevelési-oktatási feladatként jelentkezik.

A kooperatív tanulás négy alapelve (építő egymásrautaltság, egyéni felelősség, egyéni részvétel, párhuzamos interakciók) együttesen érvényesül, ugyanakkor a tanulócsoportok kialakításánál rugalmasan kell alkalmazkodni a kis létszámú osztályok nyújtotta lehetőségekhez.

A tanulói tevékenységek során tudatosan tervezett, szervezett vegyes, heterogén vagy homogén csoportok jönnek létre, tekintettel arra, hogy a gyermekek egészségügyi és mozgásállapota, valamint készség- és képességstruktúrája melyiket teszi indokolttá a kitűzött céloknak, feladatoknak és módszereknek megfelelően.

A kooperatív tanulásszervezés mozgáskorlátozott ép értelmű, mozgáskorlátozott tanulásban akadályozott és halmozottan fogyatékos tanulóknál minden évfolyamon egyaránt eredményesen alkalmazható.

Projektpedagógia

Tematikus (projekt) tanítást vagy azon tanulásszervezési formák alkalmazását jelenti, amelyek során

- a tanulók együttműködve,
- érdeklődésük alapján kiválasztott témán,
- fokozott motiváltsággal dolgoznak,
- és eredményeként szélesebb körű érdeklődésre számító produktumot hoznak létre.

A gyermekek egészségügyi és mozgásállapotához igazodva, figyelembe véve képesség- és készségstruktúrájukat rövid és középtávú projektek valósulnak meg.

Az „ép értelmű” mozgáskorlátozott tanulók nevelés-oktatására kidolgozott pedagógiai fejlesztő program az alapozó és fejlesztő szakasz évfolyamai számára tartalmaz tanévenként egy, 3 hetet meghaladó projektet. A projekt lebonyolításában a vezetőség biztosítja azokat a tárgyi és személyi feltételeket, amelyeket egy-egy téma tartalma megkíván.

A projektmódszer az általános iskola valamennyi tagozatán eredményesen alkalmazható.

Ez a módszer folyamatosan lehetőséget teremt a szülőkkel való szorosabb együttműködésre is, segítve ezzel a gyermek, az iskola és család közötti kommunikációt.

Erdei iskola

Erdei iskolát minden évben a negyedik évfolyamos mozgáskorlátozott, illetve tanulásban akadályozott mozgáskorlátozott tanulók számára szerveznek a pedagógusok. Az egyhetes program, iskolán kívül, leggyakrabban az intézmény üdülőjében kap helyet.

Az erdei iskola (projekt jellegű) pedagógiai programjának egységes feladatai:

- az egészséges énkép és önbizalom kialakítása
- sikerélmény nyújtása
- önállóságra nevelés
- az önálló életvitel lehetőségeinek megismertetése, saját korlátaik figyelembevételével
- az előkészítő és az alsó tagozaton megszerzett elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazása
- általános tájékozottság fejlesztése

Az erdei iskola pedagógiai programjának tartalma:

Az önálló életvitel jegyében minden nap – mozgásállapottól függően – jelennek meg tanulók életében a következő tevékenységek:

1. Mozgásnevelés
2. Tartalmi komplexitás (tantárgyi koncentráció)

Az előkészítő és az 1-4. évfolyamokon a különböző tanórákon kialakított attitűdök, elsajátított készségek, képességek, ismeretek integrált megtapasztalása, megtapasztaltatása gyakorlati helyzetekben, szituációkban, feladatokban vagy kirándulásokon, elfogadva a tantárgyon belüli vagy tantárgyak közötti tartalmi integrációt.

3. Személyi higiénia
4. Tankönyvai ismereteik gyakorlása.

5. Környezetünk tisztasága
6. Közlekedés
7. Vásárlás
8. „Végre szülő nélkül vagyok”

Az erdei iskola megvalósításának személyi feltételei

A pedagógusok (osztályfőnökök, nevelőtanárok, mozgásnevelők, egészségügyi dolgozók és gyermekfelügyelők) a fent leírtakat szem előtt tartva írják meg a minden évfolyamhoz külön tartozó, az adott gyermekcsoport képességeihez, készségeihez, szükségleteihez igazodó programot.

A tervezett menetrend optimális betartása érdekében – közös megegyezés és igazgatói megbízás alapján – az erdei iskola egy hetes időtartamára az egyik osztályfőnök táborvezetői munkakört tölt be.

Drámajáték

A drámajáték olyan reformpedagógiai szemlélet és módszer, ami a világ elvont dolgait konkréttá teszi, közben nevel és oktatási tartalmat is belefűz. Látszólag játék, de valójában tudatosan megtervezett és átgondolt gyakorlatok és játékok sora, mely a dráma és a színház eszközeit használja fel.

A drámajáték alkalmazható a tanórák menetében és szakköri szinten egyaránt.

A NEVELŐ-OKTATÓ MUNKA SORÁN ALKALMAZOTT TERÁPIÁS ELJÁRÁSOK

A terápiás eljárások, módszerek, technikák alkalmazásának fajtájáról, módjáról, időtartamáról az intézményben dolgozó szakemberek döntenek a munkacsoportok javaslata alapján, a szülők és a tanulók aktív közreműködésével és bevonásával. A terápiás foglalkozások kötelező és nem kötelező órakeret terhére történnek.

Ergoterápia

„Az *ergoterápia* a fizikai és/vagy pszichikai kondíciók (funkciózavarok, problémák, károsodások stb.) kezelése specifikusan kiválasztott tevékenységeken keresztül abból a célból, hogy segítsen az embereknek elérni a legmagasabb szintű funkciót és függetlenséget a hétköznapi élet minden területén.”

A gyermekek aktív közreműködésével megvalósuló komplex terápia, amely az egymásra épülő, egymást kiegészítő technikák, eljárások, eszközök segítségével jön létre, s ezzel elősegíti a mozgáskorlátozott gyermekek hétköznapi önállóságának kialakítását.

Az ergoterápia során korrigáló, fejlesztő, kompenzáló foglalkozások keretében a sérülésből vagy annak következményeiből eredő sérült funkciók javítása, a fejletlen vagy gyenge képességek fejlesztése, a kiesett funkciók helyettesítésének tanítása történik. Az ergoterápia legfőbb célja a legnagyobb fokú önállóság elérése annak érdekében, hogy a tanuló a lehető legfüggetlenebb legyen élete minden területén. Ez elérhető különböző mozdulatok betanításával, gyakoroltatásával, automatizálásával, vagy pedig különböző segítő eszközök megtervezésével, kivitelezésével vagy adaptációjával, és azok használatának megtanításával.

Kommunikáció

A kommunikáció kiemelt fejlesztési terület. Célja a szocializáció előkészítése, annak érdekében, hogy a tanulók kapcsolatot tudjanak létesíteni az emberekkel.

Logopédia, beszédterápia

A logopédia célja a beszédhibák javítása mellett olyan átfogó, a teljes beszéd folyamatot érintő fejlesztő program megvalósítása, amely előkészíti, illetve kiegészíti a tanulóakra szabott sérülés-specifikus eljárásokat. Az általános iskola minden szakaszán, minden tagozatán külön foglalkozás, szakszolgálat keretében vehető igénybe.

A beszédterápia a központi idegrendszer sérüléséhez társuló beszédzavarok korrekciójára irányul. A beszédterápia a mozgásterápia eredményeit felhasználva, arra épülve korrigálja a sérült beszédet, ezzel elősegíti a gyermek beilleszkedését szűkebb és tágabb környezetébe.

A mozgásterápiából átvett elemek: kóros reflexek gátlása, megfelelő testhelyzet megtalálása, helyes mozgások facilitálása, lazítás (spasztikus gyermekeknél), egyensúlyfejlesztés (athetotikus és ataxiás gyermekeknél), vállöv ellazítása, fejkontroll kialakítása. A terápia az evés- és ivásterápiában elért eredményekre épül, azt erősíti.

Augmentatív, alternatív kommunikáció

Az alternatív kommunikáció feladata az aktív és önálló kommunikáció kialakítása, különböző módszerek és eszközök segítségével, mely biztosítja, hogy a kommunikációban is akadályozott sérült személy cselekvő részesévé váljon szűkebb és tágabb környezetének. Az általános iskola minden szakaszán, minden tagozatán külön foglalkozás, szakszolgálat keretében vehető igénybe.

A kapcsolatteremtés képességének, a gondolatok, érzelmek megosztásának, közös értelmezésének kialakítása, megerősítése, kibővítése; elsődlegesen a beszédfejlesztés, az alternatív, augmentatív kommunikáció módszereivel, eszközeivel, technikáival. A súlyos beszéd fogyatékos, beszédképtelen gyermekek fejlesztésének része, sőt központi feladata.

A kommunikációoktatás célja, hogy a beszédképtelen gyermekek megtanulják, hogyan tudják szükségleteiknek megfelelően, aktívan kifejezni magukat. A gyermekek a mindennapi kommunikációjukhoz úgynevezett kommunikációs táblákat, vagy kommunikátorokat használnak. Külön speciális foglalkozást igényel.

Az ergoterápia, kommunikáció (logopédia, alternatív augmentatív kommunikáció) pedagógiai szakszolgálati feladat, az ellátást a szakszolgálattól igényeljük (partneri szolgáltatás).

Evés- ivásterápia

Az evés és ivás olyan tevékenység, melynek kivitelezésében ugyanazok a szervek vesznek részt, melyek a beszédet is létrehozzák. A beszéd szervek mozgáskoordinációja elősegíthető a terápiás étkeztetéssel.

Az (etetés-) evésterápia szorosan kapcsolódik a beszéd és mozgásneveléshez,

Az evésterápia az egészséges fejlődés menet lépésein vezeti végig a gyermekeket, megtanítja a szabályos harapást, rágást, nyelést, és a száj izmainak tréningjén keresztül elősegíti a beszédfejlődést is. Az evés-, ivásterápiának egyéb előnyei is vannak. A megismerési folyamatoknak része többek között az ízek, szagok, hőmérséklet, tapintási érzékelés fejlesztése is, ami az étkezések során, a napirendbe ágyazva sokkal inkább fejlesztő hatású, mint mesterségesen megteremtett szituációkban. Az étkezés, az ízlelés az életminőség szempontjából sem közömbös, a jóízú táplálék örömforrás, ha az étkezés nehézségei azt nem rontják el.

Az evésterápia nem külön foglalkozásokon történik, hanem az étkezéskor, etetéskor kell alkalmazni. Végezhetik az asszisztensek is, akiket erre meg kell tanítani.

Sindelar program

A Sindelar terápia alkalmazása a bevezető és kezdő szakaszban, a mozgáskorlátozott „ép értelmű” tanulók tagozatán napi rendszerességgel történik. A Sindelar-tréningprogram a részképesség-gyengeségen alapuló tanulási és magatartási zavarok komplex fejlesztő módszere. Célja feltárni a gyermekek észlelési és információfeldolgozási szintjét, hogy aztán erre építve egyéni, speciális fejlesztési tréning eredményeképpen lehetővé váljon számukra a sikeres iskolai tanulás. A terápia funkcionális gyakorlati helyzetek sorozatából áll (naponta maximum 10 perc), és az ismeretszerzés legfontosabb területeire terjed ki: vizuális és auditív alak-háttértagolás, differenciálás, emlékezet, intermodalitás, szerialitás, téri orientáció.

Frostig program

A Frostig terápia eredményesen alkalmazható az előkészítő, bevezető és kezdő szakaszban. Vizuális észlelési képességek fejlesztését segíti egyéni szükségletek alapján. Nem kíván külön óratervi keretet, a gyakorlatok a tanórába ágyazva végezhetők. Bázisa a vizuális észlelés öt tartománya (vizuomotoros koordináció, alakkonstancia, alak-háttér megkülönböztetés, téri irányultság és téri összefüggések). A terápia két fő része a mozgásnevelést és a vizuális észlelést fejlesztő (előkészítő, kezdő, közép- és haladó szintű) programrendszer. A 320 gyakorlatból álló úgynevezett papír-ceruza feladatok alapja a háromdimenziós tapasztalatszerzés, önaktivitás. A fejlesztés az egyéni képességek megítélésén alapul. A fejlesztési diagnózis része a Frostig-teszt.

Szenzoros integrációs terápia

Jean Ayres ergoterapeuta, gyermekpszichológus által kidolgozott, a szenzoros integráció elvén alapuló komplex módszer a tanulási zavarok feltárására és terápiájára. Speciális eszközrendszerével (hinták, hálók, labdák stb.) a hibás mintázatu neuropszichológiai funkciók normalizálását segíti. A motoros válaszok saját testélményen keresztüli aktivizálásával nyújt kompenzációs és egyben fejlesztő hatásokat. A terápia tervezett és kontrollált szenzoros ingereket nyújt abból a célból, hogy kiváltsa az ingerekkel kapcsolatos adaptív válaszokat és így módon emelje az agyi mechanizmusok szervezettségi szintjét. Mozgássérült gyermekeknél a pontosan megtervezett ingerek segítik a sérült funkciók integrálódását. A vestibuláris ingerekkel fejleszthető az egyensúlyérzék, a fej- és törzskontroll, a kitámasztási reakciók és a talptámasz.

A terápia eszközei: különböző hinták, térhálók, térhágcsoók, rácshinták, billenő lapok, rugós lapok, gördeszkák, csúszdák, hengerek, fiziolabdák.

A szenzoros integrációs terápia elemei az általános iskola minden tagozatán a fejlesztés részét képezik.

Kutyás terápia

A kutyának a szociális gondozórendszerben kétféle szerepe van: az egyik a segítő kutya alkalmazása mozgáskorlátozott vagy vak emberek szolgálatában, a másik pedig a terápiás kutya alkalmazása.

Állatasszisztált terápiás program az általános iskola halmozottan fogyatékos mozgáskorlátozott gyermekeket nevelő-oktató tagozatán évek óta szerveződik. A terápiás foglalkozások ideje 45 perc. Részt vesz a kutya gazdája mint terapeuta, a gyermekek tanára és mozgásnevelője, valamint a gyermekfelügyelő. A feladatokat a mozgásnevelők és a tanár állítják össze, a kutyás terapeuta pedig előre megtanítja a kutyának, hogy együtt tudjanak dolgozni.

A terápia során csoportszintű és egyéni célkitűzések és elvárások is vannak. Csoportszintű: oldott légkör megteremtése, közösségi érzés erősítése, kommunikációs készség fejlesztése, magatartási szabályok elsajátítása, közös tevékenységekben való aktív részvétel, stb. Egyéni

fejlesztési célkitűzések: mozgásállapot javítása, meglevő funkciók, képességek kihasználása, fejlesztése, érzékelési-észlelési tapasztalatok gyűjtése, személyiségfejlesztés, stb.

A foglalkozásokon a gyerekek és a kutya együtt dolgoznak, játszanak, különféle mozgásos, kommunikációs és szocializációs feladatokat hajtanak végre.

Élménypedagógia

Az élménypedagógia a „cselekvés általi tanulás és fejlődés” egyik sajátos változata. Az élménypedagógia nem más, mint személyközpontú pedagógia, mely mind az egyén, mind pedig a csoport fejlődésére és sikerességére fókuszál (Rogers 1984). Multiszenzoros tanítás, mely a tanítás-tanulás folyamatába bevonja a résztvevőket, életközeli gyakorlatokat végeztet velük. A tanulók felfedezéseket tesznek, és a tudással ők maguk kísérleteznek, ahelyett, hogy mások tapasztalatait vennék át. Élményterápiás program az általános iskola halmozottan fogyatékos mozgáskorlátozott tanulókat nevelő-oktató tagozatán évek óta szerveződik.

Lovasterápia

A lovasterápia orvosi, pedagógiai, pszichológiai indikáció alapján, terápiás céllal végzett egyéni vagy csoportos foglalkozás ló segítségével. Attól függően, milyen terápiás céllal végzik, a lovasterápia hippoterápiára és gyógypedagógiai lovagoltatásra osztható fel.

A hippoterápia orvosi indikáció alapján, speciálisan kiképzett ló segítségével végzett neurológiai alapokon nyugvó gyógytornakezelés. A lépésben haladó ló mozgásimpulzusai áttevődnek a lovon ülő páciensre. A lovon ülő helyzet reflexgátló helyzet is egyben. A hippoterápiával befolyásolható, fejleszthető területek: izomtónus, egyensúly, koordináció, felegyenesedés, törzskontroll, szimmetria, az érzékelés minden területe, vitális funkciók javítása, mozgásmotiváció. A foglalkozások a szabadban zajlanak, játékos, ingergazdag környezetet teremtve a terápiának.

A lóval mint élőlényvel való kapcsolatteremtés, gondoskodás, az iránta érzett felelősségtudat terápiás értékű. A ló elfogadó barát, ugyanakkor mérete és ereje tiszteletet parancsol, alkalmazkodásra tanít, maga a ló lény és reakciói a viselkedés szabályozói, ezzel sajátos kommunikációs lehetőséget biztosít.

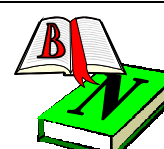
Minden felsorolt szervezési specialitásra, fejlesztési formára igaz, hogy a benne résztvevő tanulóknál félévente tantárgyi és/vagy a fejlesztési célok elérésére irányuló mérésre kerül sor, mely alátámasztja, igazolja a speciális fejlesztés folytatását, vagy elhagyását, melyről a javaslatétel után az igazgató dönt. A mérés a speciális fejlesztés folytatása esetén kijelöli az új célokat is. A mérési eredmények a tanuló portfóliójába kerülnek, ahonnan bármikor elővehetők, áttekinthetők.

6.7. Mérés, értékelés

6.7.1. A tanulói teljesítmények mérése, értékelése a Mexikói úton

A tantárgyi teljesítmények, valamint a személyiség összességének értékelésekor a szöveges és/vagy érdemjegyes értékelés módszerét alkalmazzuk.

Tanulók értékelését összefoglaló táblázatok a bevezető és kezdő szakaszokon:

Közismereti tantárgy	1. évfolyam		2. évfolyam		3. évfolyam		4. évfolyam	
Tantárgyi tudást értékel: tantárgyat tanító	I. félév	II. félév	I. félév	II. félév	I. félév	II. félév	I. félév	II. félév
Rendszeresen							Ötfokozatú, érdemjegyes értékelés 	
Havonta egyszer	Szöveges minősítés: kiválóan teljesített jól teljesített megfelelően teljesített felzárkóztatásra szorul 							
Félévkor	Szöveges minősítés: kiválóan teljesített jól teljesített megfelelően teljesített felzárkóztatásra szorul amely kiegészül az előre meghatározott skála alapján megírt szöveges értékeléssel 							
Év végén	Szöveges minősítés: kiválóan teljesített jól teljesített megfelelően teljesített felzárkóztatásra szorul amely kiegészül az előre meghatározott skála alapján megírt szöveges értékeléssel 						Ötfokozatú, érdemjegyes értékelés 	

 Tájékoztató füzet

 Napló

 Szöveges értékelő lap

 Bizonyítvány

A szöveges értékelés alkalmazása történik az előkészítő, bevezető és kezdő szakaszban. A kezdő szakasz végén történik az értékelés először érdemjeggyel.

A szöveges értékelés átváltása érdemjegyekre a következő szabályok szerint történik:

nem teljesített = elégtelen (1)

felzárkóztatásra szorul = elégséges (2)

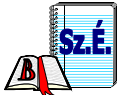
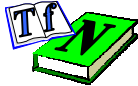
megfelelően teljesített = közepes (3)

jól teljesített = jó (4)

kiválóan teljesített = jeles (5)

kitűnő = dicséretes ötös

Tanulók értékelését összefoglaló táblázatok az alapozó és fejlesztő szakaszokon:

Tanulók értékelését esszéirogató táblázaton az alábbi és fejlesztő szakaszonkon.				
Közismereti tantárgy Tantárgyi tudást értékel: tantárgyat tanító	Adaptációs csoport, fejlesztő év, képesség-rendező év	Felzárkóztató évfolyam	5-6. évfolyam	7-8. évfolyam
	Félévkor és év végén			
Rendszeresen		Ötfokozatú, érdemjegyes értékelés 		
Havonta egyszer		Ötfokozatú, érdemjegyes értékelés 		
Félévkor		Ötfokozatú, érdemjegyes értékelés 		
Év végén		Ötfokozatú, érdemjegyes értékelés 		

Tanulók értékelését összefoglaló táblázatok az általános iskola valamennyi szakaszán:

Értékel: Team (osztályfőnök, nevelőtanár, az osztályban tanító tanárok, mozgásnevelők, gyermekfelügyel ő)	Minden évfolyamon	
	Magatartás, szorgalom	
Havonta egyszer	Szövegesen, négy szavas skálán	
Félévkor	Szövegesen, négy szavas skálán	
Év végén	Szövegesen, négy szavas skálán	

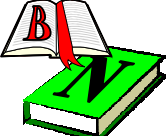
Készségtantárgy Tantárgyi tudást értékeli: tantárgyat tanító	1-8 évfolyam félévéig	8. évfolyam II. félév Ötfokozatú, érdemjegyes értékelés
	I. félév – II. félév	
Negyedévenként	Szövegesen: jól megfelelt megfelelt nem felelt meg	
Félévkor	Szövegesen: jól megfelelt megfelelt nem felelt meg	
Év végén	Szövegesen: jól megfelelt megfelelt nem felelt meg	

	Mozgásnevelés									
	Minden évfolyamon 									
	Félévkor és év végén szöveges értékelés									
Mozgás- nevelés Értékel: mozgásnevelő	IX.	X.	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.
Együtműködés										
Aktív, tudatos										
Ellenőrzésre szorul										
Közömbös										
Elutasító										
Önállóság, kiszolgálás										
Igyekvő										
Változó										
Passzív										
Társaihoz való viszonya										
Társaira figyel, csapattag										
Közömbös										
Elutasító, bomlasztó										
Tanár aláírása										

6.7.2. A tanulói teljesítmények mérése, értékelése a Csillagház tagozaton

A tanulói teljesítmények, valamint a magatartás és szorgalom értékelésekor szöveges és/vagy érdemjegyes értékelést alkalmazunk.

Tanulók értékelését összefoglaló táblázatok a bevezető és kezdő szakaszokon:

Közismereti tantárgy	1. évfolyam		2. évfolyam		3. évfolyam		4. évfolyam	
Tantárgyi tudást értékel: tantárgyat tanító	I. félév	II. félév	I. félév	II. félév	I. félév	II. félév	I. félév	II. félév
Rendszeresen								Ötfokozatú, érdemjegyes értékelés
Havonta egyszer	Szöveges minősítés: kiválóan teljesített jól teljesített megfelelően teljesített felzárkóztatásra szorul 							
Félévkor	Szöveges minősítés: kiválóan teljesített jól teljesített megfelelően teljesített felzárkóztatásra szorul 							
Év végén	Szöveges minősítés: kiválóan teljesített jól teljesített megfelelően teljesített felzárkóztatásra szorul amely kiegészül a teljes körű szöveges értékeléssel 							Ötfokozatú, érdemjegyes értékelés

 Tájékoztató füzet

 Napló

 Szöveges értékelő lap

 Bizonyítvány

A szöveges értékelés alkalmazása történik az előkészítő, bevezető és kezdő szakaszban. A kezdő szakasz végén történik az értékelés először érdemjeggyel.

A szöveges értékelés átváltása érdemjegyekre a következő szabályok szerint történik:

felzárkóztatásra szorul = elégséges (2)

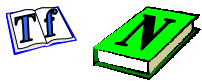
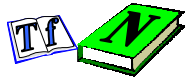
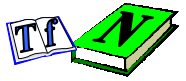
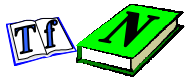
megfelelően teljesített = közepes (3)

jól teljesített = jó (4)

kiválóan teljesített = jeles (5)

kitűnő = dicséretes ötös

Tanulók értékelését összefoglaló táblázatok az alapozó és fejlesztő szakaszokon:

Közismereti tantárgy	5-6. évfolyam	7-8. évfolyam
	Félévkor és év végén	
Tantárgyi tudást értékeli: tantárgyat tanító		
Rendszeresen	 Ötfokozatú, érdemjegyes értékelés	
Havonta egyszer	 Ötfokozatú, érdemjegyes értékelés	
Félévkor	 Ötfokozatú, érdemjegyes értékelés	
Év végén	 Ötfokozatú, érdemjegyes értékelés	

Tanulók magatartásának és szorgalmának értékelése valamennyi szakaszon:

Értékel: Team (osztályfőnök, nevelőtanár, az osztályban tanító tanárok, mozgásnevelők, gyermekfelügyelő)	Minden évfolyamon	
	Magatartás, szorgalom	
Havonta egyszer	Szövegesen, négy szavas skálán	
Félévkor	Szövegesen, négy szavas skálán	
Év végén	Szövegesen, négy szavas skálán	

Szöveges értékelés egyes tantárgyakból (komplex művészeti nevelés (KMN), gépírás-informatika, mozgásnevelés) Tantárgyi tudást értékel: tantárgyat tanító	1-8 évfolyam	
Negyedévenként	Szövegesen: jól megfelelt megfelelt nem felelt meg	
Félévkor	Szövegesen: jól megfelelt megfelelt nem felelt meg	
Év végén	Szövegesen: jól megfelelt megfelelt nem felelt meg amely kiegészül a teljes körű szöveges értékeléssel	

Az egyéni fejlesztési terv szerint haladók a 4. évfolyam második félévétől a terv teljesítéséhez viszonyított osztályzatot kaphatnak.

Akik egyes tantárgyakból a csoportjukétól eltérő szinten tanulnak, például matematikából alacsonyabb számcsoportban, a **számcsoport megjelölésével** kapnak osztályzatot.

Számolási zavarral küzdő gyermekek **számológéppel** számolhatnak. Az értékelés erre vonatkozik.

Az oktató tanár és az osztályfőnök írásban előterjesztett szakmai javaslatára az igazgató indokolt esetben felmentést adhat a tanulónak egyes tantárgyak vagy tantárgyak részeinek érdemjeggyel történő értékelése alól.

Egyéni fejlesztési tervek esetében a bizonyítványba a következő megjegyzések kerülhetnek:

- tantárgyból egyéni fejlesztési terv szerint haladt.
- tantárgyból egyéni fejlesztési terv szerint haladt, írásbeli értékelést kapott.
- Matematika tantárgyból számkörből értékeltük.
- Matematika tantárgyból feladatait számológéppel végezte.
- Mentésítve a tantárgy érdemjeggyel történő értékelése alól.
- Mentésítve a tantárgy része alól.

6.7.3. A mérés, értékelés általános elvei

előkészítő	saját fejlesztésű mérés (<i>alapkészségek, szociális és önkiszolgálás</i>) iskolaérettség mérése funkcionális és folyamat diagnosztika	Difer	Sindelar
bevezető	saját fejlesztésű mérés -tanév végi mérés funkcionális és folyamatdiagnosztika	Kvalitás Difer	Sindelar
kezdő		Kvalitás Kompetencia	Sindelar
alapozó		Kompetencia	
fejlesztő		Kompetencia	tanulási motiváció szorongás tanulási stílus stressz

Mérés, értékelés az általános iskolában

Saját fejlesztésű mérések:

Iskolaérettség vizsgálatának tartalmai: saját adatok ismerete, térbeli és síkbeli formák ismerete, mennyiségfogalom, a figyelem terjedelme, a figyelem átvitele, színismeret, emberrajz, vizuális észlelés, tapintás, gondolkodási szint, hallási figyelem, időrendi sorba rendezés, analízis, szintézis, fixáció, szem-kéz koordináció, szövegértés, figyelemmegosztás, logikus emlékezet. A mérési adatok további felhasználásra táblázatba kerülnek.

Tanév végi tantárgyakhoz kötött mérések, melyek adott évfolyam követelményeihez igazodnak.

Funkcionális diagnosztika

A funkcionális diagnosztika kiterjed az általános fizikai jellemzők, külső megjelenés, a motoros struktúrák és alapfunkciók, az emberi mozgások, az életkornak megfelelő tevékenységek, a

szenzoros képességek és a motoros képességek vizsgálatára. Ezeken túl sor kerül a kognitív teljesítmény, az emocionalitás, a család és a környezeti tényezők, az életminőség felmérésére is.

Folyamatdiagnosztika - ellenőrzés-értékelés

Félévkor, illetve év végén újra sor kerül a gyermekek vizsgálatára, felmérve ezzel a változásokat, melyek új utakat jelölhetnek ki a tanítási-nevelési-terápiás folyamatban.

Egyéb mérések:

Az 1. osztályos, illetve iskolába kerülő tanulókat minden évben mérjük a *DIFER* (Diagnosztikus fejlődésvizsgáló rendszer – Nagy József –) programcsomaggal, halmozottan fogyatékos gyermekeket annak adaptált változatával melynek célja, funkciója, hogy segítse az eredményes iskolakezdést.

Sindelar - Zsoldos komplex képességfejlesztő program, melynek célja a neurogén tanulási zavar csökkentése, illetve a kognitív tanulási képességek megerősítése.

A bevezető és a kezdő szakaszban a mozgáskorlátozott tanulók tagozatán sor kerül a tanulók mérésére a *Kvalitás tanév végi tantárgyi* (matematika, szövegértés, magyar nyelv) felmérő eszközzel, melynek célja az intézmény, illetve a tanulók elhelyezése az országos palettán.

A kezdő, alapozó és fejlesztő szakasz végén (4. 6. és 8. évfolyamon) tanulók minden tanévben részt vesznek az *Országos kompetenciamérés*en, melynek célja a diákok azon készségeinek, képességeinek mérése, amelyeket a mindennapi életük során használnak, olyan helyzetekben is, melyekre nem tudnak előre felkészülni.

Tanulási motiváció, tanulási stílus mérése: Kőpatakiné Mészáros Mária fejlesztette kérdőív alapján

Szorongás mérése: STAIC Spielberger-Sipos kérdőív alapján.

Az értékelésről

Az értékelés viszonyítást jelöl a cél és hatás között, amely a célrendszerre, a nevelési-oktatási folyamatra és az eredményekre irányul. Az értékelés nem cél, hanem eszköz.

Az értékelés célja:

A fejlettség sajátosságainak feltárása annak érdekében, hogy folyamatos visszajelzés legyen a gyermek haladásáról.

Az értékelés szerepe, feladata:

- biztosítja a folyamatos visszajelzést, visszacsatolást
- növeli a hatékonyságot
- tükrözi a nevelés-oktatás eredményességét
- tájékoztat
- motivál

Az értékelés jellemzői:

- egyénre szabott
- folyamatos
- közös (tanuló, pedagógus)

A portfólió

A portfólió a tanulók személyes fejlődésének nyomon követését segítő eszköz. Alkalmazásának célja, hogy nyomon követhető, sokoldalúan és hosszabb időn keresztül dokumentálható legyen a tanuló fejlődésének folyamata. A benne található dokumentumok segítségével a pedagógus pontosabban, átfogóbban tudja értékelni a tanuló teljesítményét; minden érintett szereplő (tanító, szülő, tanuló) részére nyilvános, az intézmény pedagógiai arculatának megfelelően alakítható és folyamatosan fejleszthető, felhasználható a tanulók szöveges értékeléséhez és érdemjegyes minősítéséhez.

A portfólió-értékelés alternatív értékelési módszer, ami lehetővé teszi, hogy a tanulók, tanárok és szülők átfogó képet kapjanak a tanulók teljesítményének időbeli alakulásáról. A portfólió-értékelés az értékelést inkább a tanulással párhuzamos folyamatnak tekinti, nem pedig egy tanulási szakaszt lezáró eredménynek. A portfólió a tanuló önmaga által, tanárai által megfogalmazott céloknak, különböző produktumoknak (pl. írások, rajzok, dolgozatok, mérések, mozgásfejlődés) és önértékelő feljegyzéseknek gyűjteménye.

A portfólió előnyei és hátrányai

	előnyök	nehézségek, veszélyek
iskolavezetés	a fejlesztés valós mértékének követhetősége	a portfólió alkalmazásának elfogadtatása a fenntarthatóság biztosítása. erőforrások biztosítása
pedagógus	rendszer szemlélet, tudatosság, a mérés – elemzés – fejlesztés - mérés egységben történő kezelése - eredményesebb munka a hozzáadott érték láthatóvá válik	tényszerű, konkrét feljegyzések készítése az elvárások pontos megfogalmazása a tanuló szintjén általánosságok rögzítése, formális fejlesztési tervek
tanuló	személyre szóló fejlesztés, értékelés az egyéni sajátosságok figyelembevétele	nem érti a számára megfogalmazott elvárásokat, értékelést
szülő	beavatott, informált lehet	nem érti a portfólió nyelvezetét

Az értékelés módszerei:

A tantárgyi teljesítmények, valamint a személyiség összességének értékelésekor a szöveges és/vagy érdemjegyes értékelés módszerét alkalmazzuk.

Az értékelés minden pillanatban áthatja a nevelő-oktató pedagógiai munkánkat. Alkalmazzuk a pedagógiai módszerek teljes tárházát (a tanulók előzetes személyiségjegyeinek és/vagy ismereteinek számbavétele, célok megfogalmazása, motiváció és fenntartása, tervezés, kivitelezés, bemutatás, szemléltetés, tapasztaltatás, önálló megismerés, megfigyelés, magyarázat, kifejtés, megbeszélés, összehasonlítás, vita, játék, szerepjáték, változatosság, következtetés, összegzés, rendszerezés, alkalmazás, önálló feladatok, állandó és folyamatos visszacsatolás...).

A tanulók magatartásának és szorgalmának értékelésénél a fentiekben ismertetett elveket, célokat és feladatokat érvényesítjük. A magatartás és szorgalom minősítésének kritériumait a „Házirend”-ben szabályoztuk. Minden osztályozó értekezleten az osztályfőnök kollégák szöveges értékelésben ismertetik a tantestülettel a gyermekek e téren elért eredményeit, változásait, fejlődésüket, melyről, ezt megelőzően az összes osztályában tanuló gyermekkel kapcsolatban lévő oktató, mozgásnevelő, nevelő, gyermekfelügyelő véleményét kikérte.

6.8. Tanórán kívüli tevékenységek

Kulturális és sport tevékenységek

A tanórán kívüli tevékenységben bőven kínálkozik lehetőség kulturális programokra, amelyek közösségteremtő jelentőséggel bírnak, mint például az együttes élmény, a minta átadása, a kultúra közvetítése. A személyiség fejlesztését és a tehetséggondozást szolgálják a színház, mozi, múzeumok, kiállítások látogatása, a könyvtár (olvasó husz perc), az informatika terem használata, a tantárgyakhoz kötődő hagyományok ápolása; iskolai, nemzeti ünnepélyeken, házi versenyeken, különböző rendezvényeken, vetélkedőkön való szereplés és a részvétel a szervezőmunkában, szavalóversenyek, zenehallgatás, zenélés, játszóházak, szakkörök.

Olyan szabadidős, kulturális tevékenységekről kell gondoskodni, amelyek értékadóak; befolyásolják a személyiség irányultságát, az érdeklődést; segítik a tehetség kibontakozását, az önkifejezést, az önmegvalósulást.

Szakkörök

A szakkörök a tanulók számára, érdeklődésük és igényeik szerint szerveződnek. Különböző korosztályból és évfolyamból vesznek részt a tanulók a foglalkozásokon. A szakkörök programjai tudatos fejlesztési lehetőséget biztosítanak az egyes készségek, képességek terén, jól kiegészítve a tanórai ismereteket; segítve az érdeklődés elmélyültebb kibontakozását, az önálló, kutató, felfedező jellegű ismeretszerzést és tevékenykedést.

A szakkörök gondoskodnak a művészeti jellegű tevékenységeken keresztül a tehetséggondozásról és/vagy a produktív szabadidős elfoglaltságokról.

Az intézményben (a mozgáskorlátozott „ép értelmű” tanulók nevelési-oktatási programja alapján működő tagozaton) működő szakkörök: énekkar, gépírás, angol, hangszeres zene, különböző sportkörök, ének, főzőcske, kézművesség, sakk, film-, színház-, videó- szakkör, fotószakkör, drámaszakkör stb.

A demokrácia színterei

Az általános iskolai diákszervezet az intézményi diákönkormányzat szervezetének része.

Az általános iskolában kiemelt célja a közösségi szerepek, funkciók gyakorlása, annak érdekében, hogy a középiskolában önállóan, kevés segítséget igénybe véve tudják működtetni érdekérvényesítő szervezetüket, valamint felnőtt állampolgárként ismerjék, tudják, hogy egy közösség részei, a közösség tesz és tenni tud értük, és ők is tudnak tenni a közösségért.

6.9. Az írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

Az iskolai írásbeli beszámoltatások formái:

1. Informatív jellegű beszámoltatás
 - diagnosztikus felmérés,
 - feladatlapok,
 - házi feladatok (ld. *Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai*).
2. Szummatív jellegű beszámoltatás
 - témazáró dolgozatok,
 - félévi felmérések,
 - év végi felmérések.

Az iskolai írásbeli beszámoltatások rendje:

1. Informatív jellegű beszámoltatás
 - tanév eleji diagnosztikus felmérés a tanulók tudásáról,
 - feladatlapok önálló kitöltése az adott órán elsajátított ismeretekről,
 - írásbeli házi feladatok megoldása.
2. Szummatív jellegű beszámoltatás
 - témakörök lezárásakor,
 - félévkor,
 - év végén.

Az informatív jellegű beszámoltatás értékelését szóban vagy szövegesen végezzük. A szummatív jellegű beszámolók értékelése történhet szimbólummal vagy érdemjeggyel, a pedagógiai szakasznak megfelelően (ld. *Az értékelés rendszeressége, formái*).

Az iskolai írásbeli beszámoltatások eszközei:

- Év eleji felmérő lapok (helyi),
- pedagógusok által készített, illetve (munka)tankönyvben megtalálható feladatlapok, házi feladatok, félévi felmérő lapok,
- a munkaközösségek által összeállított és kidolgozott év végi felmérő lapok.

Az iskolai írásbeli beszámoltatások korlátai:

Házi feladatok esetében ld. *Az otthoni felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátai* című fejezetben.

A sérültségből adódó korlátok:

- az írásképtelen, illetve írásukban korlátozott gyermekek feladataikat szóban végzik,
- akik kézi írásra képtelenek számológépet, illetve számológépet,
- beszédképtelen gyermekek alternatív kommunikációs módokat használhatnak írásbeli feladataik végzésére.

A szóbeli és írásbeli beszámoltatások eredményeit azonos mértékben vesszük figyelembe.

Az iskolai írásbeli beszámoltatások súlya, szerepe:

Az informatív beszámoltatások segítségével felmérjük a gyermekek erősségeit, gyengeségeit, elsajátított ismereteit, meghatározzuk a fejlesztés további feladatait, irányát.

A szummatív beszámoltatások esetében képet kapunk az elmúlt időszakban elsajátított ismeretek szintjéről, melyeket minden esetben értékelünk a pedagógiai szakasznak megfelelően szövegesen, vagy érdemjeggyel. Az érdemjegyek a félévi és év végi osztályzatok megállapításánál hangsúlyos szerepet kapnak.

A munkaközösségek által összeállított és kidolgozott év végi felmérő lapok az egész évben elsajátított ismereteket mérik. A tanév végi osztályzatok megállapításánál az érdemjegyek összességét, valamint az év végi felmérő lapok eredményét azonos mértékben vesszük figyelembe.

6.10. Az otthoni (napközis és tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátjai

Iskolánkban a házi feladatok meghatározásával kapcsolatosan az alábbi szabályok érvényesülnek:

- a házi feladatok legfontosabb funkciója a tanórán feldolgozott tananyaghoz kapcsolódó gyakorlás (képesség- és képességfejlesztés, kompetenciafejlesztés), valamint a tananyaghoz kapcsolódó ismeretek megszilárdítása;
- az első-negyedik évfolyamon a tanulók hétvégére (szombatra, vasárnapra), valamint a tanítási szünetek idejére nem kapnak sem szóbeli, sem írásbeli házi feladatot;
- a FZ, ötödik-nyolcadik évfolyamon a tanulók a tanítási szünetek idejére – a szokásos (egyik óráról a másikra esedékes) feladatokon túl – nem kapnak sem szóbeli, sem írásbeli házi feladatot;
- a tanulók eredményes felkészülésének érdekében egy tanítási napon belül egy-egy osztállyal legfeljebb kettő témazáró, illetve félévi vagy év végi felmérő dolgozatot lehet íratni.

7. KÖZÉPISKOLA

A középiskola, az általános iskolai nevelés-oktatás folytatásaként, az egységes szemlélettel történő fejlesztést célul kitűzve, azoknak a mozgáskorlátozott fiataloknak is esélyt nyújt az érettségi megszerzésére, akik mozgásállapotuk súlyossága miatt eddig kiszorultak a közoktatás rendszeréből. A középiskolai szakasz kiemelt célja az ismeretnyújtáson túl a diákok lehetőség szerinti legmagasabb önállóságának elérése annak érdekében, hogy a társadalomba való beilleszkedésük zökkenőmentes lehessen.

7.1. A középiskolában folyó nevelő-oktató munka céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

A középiskola céljai

- a diákok tárgyi tudása gyarapodjon, gondolkodásmódjuk, kompetenciáik, készségeik, képességeik fejlődjenek
- a hátrányos helyzetű, tanulási nehézséggel küzdő tanulók tanulmányi eredményei javuljanak, életesélyeik a munka világában növekedjenek
- a szervezett és hatékony nevelő tevékenységen keresztül a tudatos értékközvetítés példaértékűvé legyen a diákok számára, és ezáltal maguk is felelős polgárrá, tisztességes és emberséges, alkotásra és boldogságra képes emberekké váljanak
- a diákok felkészüljenek egy sikeres életpályán való elindulásra, a társadalomba való beilleszkedésre
- a tanulók tanulmányaik befejezése után a magyarországi és európai munkaerő-piaci kihívásoknak megfeleljenek
- az intézmény tevékenységkínálata a tanulók közreműködésével alakuljon ki és valósuljon meg, rendszeres részvételi lehetőséget adjon a tanórán kívüli önművelődési formákban, minden tanulóhoz eljusson, s amelyekben a diákok többféle közösség tagjaiként is kipróbálhatják magukat
- a tanulók lehetőséget kapjanak tényleges felelősséggel járó döntésekre a tanulási folyamatban, a diákjogok gyakorlásában, a közösségi élet szervezésében, a tanárok tudják a diákokat segíteni, támogatni önálló döntéseik meghozatalában, a döntések következményeinek felmérésében
- a tanulók sajátosságainak figyelembevételével, képességeikhez mérten alakított nevelő-oktató-mozgásfejlesztő tevékenység eredményeképpen a tanulóknak kialakuljon az élethosszig tartó tanulás igénye
- az ismeretanyag megértése és alkalmazása során az önálló tájékozódás és ismeretszerzés képességeihez szükséges minták közvetítésével, az élet minden területén az önállóság kialakítása annak érdekében, hogy a tanulók társadalmi beilleszkedése, a mindennapi életben való tájékozódása minél sikeresebb legyen

Középiskolai feladatok

- Az egyes szaktárgyak eredményes oktatásával olyan alapvető általános műveltség és nyitottság átadása, amellyel lehetővé válik a diákok továbbtanulása és beilleszkedése a társadalomba. A szaktárgyak oktatása során rugalmasan kell alkalmazkodni a tanulók

mozgásállapotához, pszichés és emocionális fejlettségéhez, a már elsajátított készségek és képességek szintjéhez.

- A pályaválasztási érettség kialakítása a különböző munkatevékenységekhez szükséges kompetenciák fejlesztésével és az önmegismerési folyamat támogatásával.
- Az önérvényesítés és a felelősségtudat erősítése érdekében alapvető a követelményszintek és az értékelés kritériumainak pontos kidolgozása és nyilvánossága.
- Az élethosszig tartó tanulás belső motivációjának megteremtése, a hatékony tanulási formák elsajátíttatása a különböző oktatási módszerek változatos alkalmazásával, a tananyag adaptálásával, tehetséggondozással, a tanulási kudarcok prevenciójával.
- A mozgásfejlesztéssel kapcsolatos feladatok a középiskolában átalakulnak: hangsúlyossá válik az önálló élethez szükséges mozgásminták kialakítása és azok begyakoroltatása. Az élettér kinyitásával kell kialakítani az ehhez szükséges belső és külső motivációt.
- A diagnózissal és mozgásállapottal kapcsolatos ismeretek átadása, a szükségletek tudatosítása. A fiatalok egyéni felelősségének hangsúlyozása az ezekből adódó kötelezettségek ellátásában.
- Az önellátás és önrendelkezés mozgásos és szocializációs feltételeinek megteremtése.
- A nevelő-oktató munka során az önálló véleményformálás és közösségi feladatvállalás támogatása, felkészítés a demokratikus magatartásformák gyakorlására.
- A harmonikus személyiségfejlődés érdekében jó iskolai közösségek kialakítása, és az iskolai hagyományok ápolása. A közösségek összetartó ereje segítheti a diákokat a szocializáció folyamatában, olyan életkorban, amikor erősödő önállósodási igényük következtében egyre több káros hatásnak vannak kitéve.
- A szakmai munka minél eredményesebbé és hatékonyabbá tételéhez a belső és külső kapcsolatrendszer adta lehetőségek kihasználása. A kapcsolati háló csomópontjai: iskola, család, társszakmák, társszervezetek stb.
- A középiskolai nevelő-oktató munka megvalósításához szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosítása.

A 9., nyelvi előkészítő (NYEK) évfolyam

A közoktatási törvény 2003. évi módosítása alapján a középiskolákban beindítható *nyelvi előkészítő évfolyamon* biztosított intenzív nyelvoktatás az egyik legfontosabb eleme a Világ-Nyelv, az idegennyelv-tudás fejlesztése programnak. A képzés beindításának közvetlen céljai:

A 9. évfolyamon tanulók intenzív nyelvtanulási keretek között idegen nyelvekből olyan használható tudáshoz jussanak, amelynek birtokában tanulmányaik végén sikerrel tehetnek emeltszintű nyelvi érettségi vizsgát,
a tanulóknak kedvező attitűdöt és motivációt alakítson ki a nyelvek, a hozzájuk tartozó kultúrák és általában a nyelvtanulás iránt,
a megfelelő tanítási és tanulási stratégiák alkalmazásával és átadásával a tanulók váljanak képessé nyelvtudásuk fenntartására és továbbfejlesztésére.

A nyelvi előkészítő évfolyam kiemelt fejlesztési feladata az *információs és kommunikációs kultúra fejlesztése*.

A plusz egy év lehetőséget ad a tanulóknak önmaguk jobb megismerésére (önismereti órákon), hogy elsajátíthassák az eredményes tanulási stratégiákat, módszereket (tanulásmódszertan tantárgy keretében). A NYEK évfolyam tantárgyai keretében a pedagógus feladata a gondolkodási képességek fejlesztése, a kritikai gondolkodás megerősítése.

Szakközépiskolai feladat az általános iskolában szerzett ismeretek bővítése, elmélyítése, további műveltség megszerzése, a szakmai képzés megalapozása, az érettségi vizsgára, illetve elsősorban a szakirányú szakmai tanulmányokra való felkészítés.

Az intézmény feladata a helyi tanterv összeállításánál figyelembe venni a fenti célok érvényesülésének lehetőségeit biztosító tantárgystruktúra kialakítását.

A tantárgyi környezetben kívül is olyan tevékenységi területeket kell a tanulók számára biztosítani, ahol kreativitásuk megnyilvánulhat, tehetségük kibontakoztatható és az egész életen át tartó tanulás igénye továbbfejleszthető.

Kiemelt feladat az ismeretek elsajátítását segítő tanulás-tanítást, az emberi kapcsolatok irányítását segítő kommunikáció, viselkedéskultúra és etika tanítása.

Az intézmény támogat minden olyan tanári-tanulói együttműködést, melyekben a diákok önismerete fejlődik, kezdeményező és vállalkozói készségük, felelős társadalmi magatartásuk kialakul.

A diákoknak olyan felkészítésben kell részesülniük, melynek segítségével az eredményesség és minőség iránti igény kialakul bennük, és a munkaerő-piaci helyzetüket emelő munkakultúrával rendelkeznek.

Az iskolai nevelés-oktatás jelentős anyagi, idő- és energiaráfordításokat igénylő folyamat. Ebből következik, hogy a pedagógiai program - mind a felnőtt-társadalom, mind pedig a tanulók szempontjából - alapvető értékkeént kezeli az iskolai tanítási-tanulási folyamatok hatékonyságát és az elsajátított tudás és kompetenciák használhatóságát, hasznosságát. Ennek érdekében alapvető céljának tekinti a felnőtt élet sikeressége szempontjából kiemelt fontosságú kulcskompetenciák fejlesztését, az egész életen át tartó tanulásra való felkészítést, a hatékonyság egyik feltételeként pedig a modern személyközpontú, interaktív, tapasztalati tanulásra alapozó tanulásszervezési eljárások, módszerek, pedagógiai kultúra általánossá válását segítő szabályozást.

Eszközök, eljárások, módszertan

A célkitűzések eléréséhez olyan eszközöket, pedagógiai módszereket kell alkalmazni, amelyek a legeredményesebbek lehetnek.

Ezért szükséges:

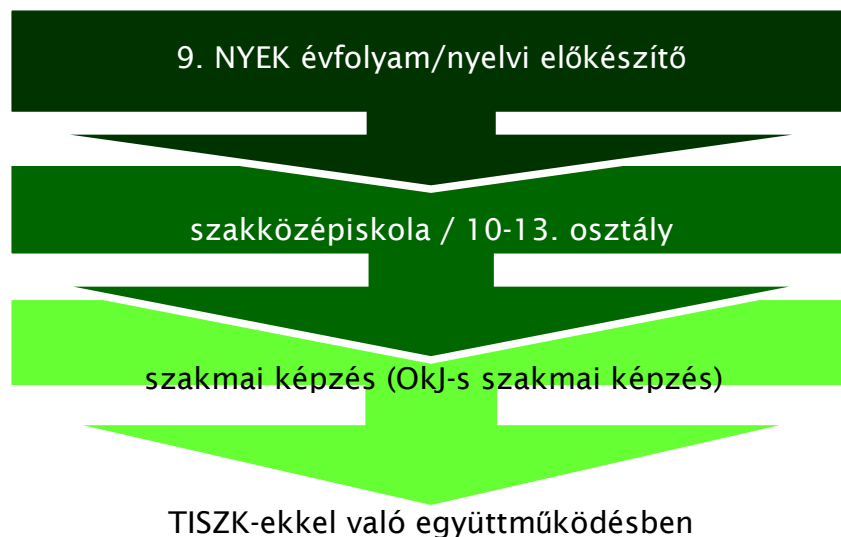
- a tanulók szakmatanulás iránti motiválása érdekében a 9. és 10. évfolyamokon a gyakorlati közeli oktatás megszervezése, a „szakmai előkészítés, alapozás”
- differenciált, egyénhez igazodó módszerek, egyénre szabott feladatok alkalmazása
- a tanulási kudarcok leküzdése érdekében a tanulás tanítása
- az egyes tanulóknál, tanulócsoportokban rejlő tehetségek felismerése, sikerélményhez juttatása, a kiválóság elismerése, az önbizalom erősítése
- a tanulók tehetséggondozása, a versenyekre való felkészítése
- a tanulók teljesítményeinek rendszeres mérése, értékelése
- az önértékelés fejlesztése, a „kommunikáció- viselkedéskultúra” és az „etika-pályaismeret-önismeret” foglalkozások keretében
- a kreativitás, kezesség fejlesztése, a gyakorlati (pályaorientációs) foglalkozások, és a művészeti órák keretében
- az esztétikai értékek megismertetése a médiaoktatáson keresztül
- a konfliktuskezelés, problémamegoldó készség, képesség fejlesztése a drámapedagógia eszközeivel

- a tanítási órák megszervezésében a csoportmunka, a tevékenységalapú oktatásmódszertan előtérbe helyezése
- a projekt módszer alkalmazása
- az egyenrangú tanári és tanulói együttműködési formák támogatása
- családdal való kapcsolattartás
- a külföldön tölthető cseregyakorlatok támogatása, az ott szerzett ismeretek és tudás elismerése
- a tanórai foglalkozások megszervezése nem hagyományos keretek között (könyvtár, múzeum, szabadtér, színház, kiállítás, rendezvény stb.)
- a társadalmi problémákra való érzékenység kialakítása, saját élethelyzetük, a lehetőségeik fel- és megismerése,
- tudatos életvitel kialakítása, a (jó értelemben vett) karrierépítésre való felkészítés
- szervező-, rendszerező- és szintetizáló képesség kialakítása.

7.2. *Pedagógiai szakaszok*

A középiskola 9. NYEK + 10-13. évfolyamokon biztosít általános képzést az alábbi területeken:

- 9. – nyelvi előkészítő – évfolyam után továbbhaladás a szakközépiskolai képzés 10-13. évfolyamaira.
- 10-13. évfolyam: szakközépiskolai képzés – kimeneti pont: középiskolai végzettség (érettségivel).
 - A 13. évfolyam után felsőfokú-, illetve középfokú szakképzési lehetőségek biztosítása TISZK-ekkel való együttműködésben.

A bekerülés feltételei az egyes szakaszokra

A **nyelvi előkészítő 9. NYEK évfolyamra** a bekerülés az országos központi középiskolai írásbeli felvételi vizsgán és az intézmény által a „Barátkozó találkozó” alkalmával szervezett szóbeli felvételi vizsgán való eredményes részvételt követően történik.

9. NYEK – nyelvi előkészítő – évfolyam után a tanulók a szakközépiskolai képzés 10-13. évfolyamain folytathatják tanulmányaikat.

A középiskolai felvételhez szükséges a Mozgásvizsgáló Országos Szakértői és Rehabilitációs Bizottság és Gyógypedagógiai Szolgáltató Központ írásban kiadott szakértői javaslata.

Az intézmény a középiskolai nevelő-oktató munka során biztosítja az átjárhatóságot a többségi oktatási intézmények felé, illetve lehetőséget teremt, hogy a középiskola bármely szakaszán – különbözőzeti vizsga letételével, illetve szakirányú képzésben való eredményes részvétel igazolásával - felvételt nyerjenek más intézmények tanulói.

7.3. Specialitások

A. Rugalmasság

Ha szükséges, a tanulók fizikai és pszichés állapotához alkalmazkodva rugalmasan szervezhető a tanórák időtartama.

B. Szakképzési integráció

Az intézmény, a középiskolai általános képzés mellett, együttműködésben a Térségi Integrált Szakképzési Központokkal, szakképzés megszerzéséhez is lehetőséget biztosít.

C. Önállóságra nevelés

Az intézmény középiskolai szakaszában az önállóságra nevelés hangsúlyozottabban jelentkezik, elsősorban a tanulók életkora miatt. Ennek egyik egyedi megvalósulása a kávézó, melyet a középiskolások önállóan működtetnek. Természetesen a diákok a tevékenység során különböző alapfokú üzletvezetői, gazdasági, pénzügyi, üzemeltetési stb. ismeretekre is szert tesznek.

D. Mentori rendszer

Az életszervezés, a tanulás megkönnyítése érdekében vagy pedagógus, vagy felsőbb évfolyamos tanuló segíti az intézménybe kerülők boldogulását. Ez magában foglalja a mentorral való folyamatos kapcsolattartást, konzultálást. A párok kiválasztása és együttműködése, a mentor hatásköre meghatározott szabályrendszer szerint történik.

7.4. Szerkezeti-szervezési specialitások

9.NYEK	általános műveltséget <u>megalapozó</u> szakasz	általános műveltséget <u>megerősítő</u> szakasz
felkészítés nyelvvizsgára; felkészítés az ECDL vizsgákra	pályaorientáció: gazdálkodási, vállalkozási ismeretek (kávézó, belső bolt, tankonyha)	
	önállóságra való felkészítés - lakóotthon program	
	egyéni és csoportos mozgásnevelés	
rehabilitációs órakeret felhasználása: egyéni korrekció, felzárkóztatás, csoportbontás		

A. 9. NYEK évfolyam

Az intézmény a 9. NYEK évfolyamon idegen nyelvi előkészítést és informatikai képzést nyújt, a középiskolai képzésbe belépő mozgáskorlátozott tanulóknak, képességeiknek megfelelően, differenciáltan. Ezen az évfolyamon kiemelt hangsúlyt kap a mozgásnevelés, mint az önállóságra nevelés fontos színtere. A képzési rendszerbe ezen az évfolyamon belépők számára a gépirás tanulása az egyéni felmérések után az informatika keretén belül történik. Cél az alapfokú nyelvvizsga letétele, illetve az ECDL vizsgák megkezdése.

B. Általános műveltséget megalapozó szakasz

A szakközépiskola 10-11. évfolyamán általános–, illetve szakmaorientált alapképzésben részesülnek azok a diákok, akik továbblépve az általános műveltséget megerősítő szakaszra majdan érettségi vizsgát tesznek. Lehetőség van arra, hogy a megszerzett általános ismeretek elsajátítása után, térségi integrált szakképző központba továbblépve, szakmai képzésben vegyenek részt a diákok. A pályairányítás elősegíti, hogy minden diák a mozgáskorlátozottságának és képességeinek megfelelő szintű képzésben vegyen részt, haladjon tovább.

C. Általános műveltséget megerősítő szakasz

A szakasz kimeneti célja a szakmaorientált érettségi vizsgán való sikeres szereplés, illetve a felsőfokú tanulmányokra való felkészülés, továbbá a sikeres munkaerő-piaci integrációhoz szükséges kompetenciák elsajátítása.

D. Érettségi vizsgára való felkészítés

A középiskolában a kötelező érettségi tárgyak mellett (magyar nyelv- és irodalom, matematika, történelem, idegen nyelv) legalább egy, kötelezően választható tantárgyat kell megjelölni az érettségire történő jelentkezés során.

A 39/2011. (III.22.) Kormányrendelet értelmében a földrajz (földünk és környezetünk) tantárgy a kötelezően választható (ötödik) érettségi tárgy, hatodik, vagy felmentés esetén a szakközépiskola felajánlja az érettségire történő felkészítés során a rajz és műalkotások elemzése, az informatika, a második idegen nyelv és a szakmai érettségi tárgyat.

Ezek közül lehet választhatnak azok a tanulók, akik ebben az intézményben szeretnének vizsgázni közép- vagy emelt szinten. Ha egy diák a négy kötelező érettségi tárgy valamelyikéből szakértő által javasolt felmentést kér, s ezt az intézményvezető (illetve érettségi elnök) elfogadja, akkor a kötelezően választható tantárgyakból annyit kell megjelölnie, hogy az öt érettségi tantárgy meglegyen. Ha a diák olyan tantárgyból szeretne érettségi vizsgát tenni, melyet az intézmény nem ajánl fel, akkor az érintett tárgyból – másik intézményben, vendégtanulóként – tehet érettségi vizsgát.

A középiskola középszinten készíti fel diákjait az érettségi tantárgyakból, ha egy diák emelt szinten igényli a felkészítést, azt tehetséggondozás illetve érettségire való felkészítés keretében szervezi meg az iskola.

A rehabilitációs órakeret felhasználása

a) Egyéni korrekció

Az egyéni korrekció alkalmazásának célja, hogy egyéni fejlesztési stratégiák biztosításával lehetőséget nyújtson a középiskolai nevelés-oktatásra azoknak a tanulóknak is, akik mozgásállapotuk súlyossága, vagy egyes diszfunkcióik miatt kiszorulnának a középiskolai oktatásból, vagy egyes területeken nem tudnának az osztállyal együtt haladni.

Egyéni korrekcióra az általános műveltséget megalapozó szakaszban van lehetőség. Az egyéni korrekciós foglalkozásokon a sérült funkciók fejlesztése, kompenzálása, esetleg helyettesítő funkciók tanulása, gyakorlása történik.

Egyéni korrekciós fejlesztésben részesülhetnek a tanulók:

- a felvételi (központi, illetve belső) vizsga eredményei függvényében, a Barátkozó Találkozót szervező team javaslata alapján,
- az osztályfőnök (az osztályban dolgozó pedagógusok, mozgásnevelők teamje egyetértésével) javaslata alapján.

A fejlesztendő funkció dönti el, hogy a foglalkozások mely szakember irányításával történnek, de a team gondoskodik arról, hogy a korrekciós foglalkozáson elért eredmények beépüljenek a mindennapi tevékenységekbe. Amennyiben az adott területen elért fejlődés olyan mértékű, hogy a tanulót nem akadályozza tovább a csoporttal való haladásban, az egyéni korrekciós foglalkozás megszűnik.

b) Felzárkóztatás

A felzárkóztatás célja, hogy egyéni fejlesztés biztosításával lehetőséget nyújtson a nevelés-oktatásra azoknak a tanulóknak is, akik a felvételi eredményei alapján egyes területeken lemaradást mutatnak, de a Barátkozó Találkozót szervező team javaslata szerint a középiskola követelményeinek meg tudnak felelni, lemaradásuk behozható.

Felzárkóztató foglalkozásra az általános műveltséget megalapozó szakaszban van lehetőség. A foglalkozásokon az adott területen (általában egy-egy tantárgy) mutatkozó hiányok pótlása, a tanulás megsegítése, a tanulási technikák elsajátíttatása történik.

Felzárkóztató foglalkozáson vehet részt az a tanuló, akit a Barátkozó Találkozót szervező team, vagy az osztályfőnök arra javasol. Az elérendő cél, hogy a lemaradás kompenzálása minél rövidebb időt vegyen igénybe, és azután a tanuló az osztállyal együtt haladjon az adott területen is.

c) Csoportbontások

Az egyes műveltségi területek, tantárgyak tanítása általában osztálykeretben történik. A kiemelt fejlesztési területeken – mozgás, idegen nyelv, pályaorientáció – képesség szerinti csoportbontásban. A csoportbontások célja, hogy a fejlesztés hatékonyabb, az egyéni igényekhez igazodó legyen. A tanulók csoportba való kerüléséről az osztályban dolgozó pedagógusok, mozgásnevelők teamje dönt, a szakmai vezető irányításával.

Pályaorientáció - gazdálkodási, vállalkozási ismeretek

A tanulók önállóságának fejlesztése, a munkaerő-piacra való bejutásuk, valamint a társadalmi integráció megkönnyítése érdekében a középiskolában a pályaorientáció kiemelt fejlesztési terület, megvalósítási formája a gazdálkodási, vállalkozási ismeretek tantárgy a 9. évfolyamtól. Ennek keretében a gyakorlati oktatás színterei: kávézó, belső bolt (üzlet), taniroda, tankonyha működtetése, ügyfélszolgálati munkába való részvétel (idegenvezetés a Nyitott Napokon, ünnepi alkalmak fogadásai, recepció tevékenység, külső – akadálymentes – gyakorlólhelyek stb.).

Önállóságra való felkészítés – lakóotthon program keretében

Az általános iskola által kidolgozott jó gyakorlat a középiskolában is folytatódik. Az önállóság kialakítása érdekében, a tanulók részt vesznek a diákotthon-kollégium által működtetett lakóotthon programban (partneri szolgáltatás).

7.5. Tevékenységek az intézmény középiskolai intézményegységében

cél	9. NYEK évfolyam	általános műveltséget megalapozó szakasz	általános műveltséget megerősítő szakasz
munkaerő-piaci elvárásoknak való megfelelés	informatika		
	nyelvtanulás		
	mérés		
	projekt nap 3 hét / tanév		
	tanulás tanítása		
	fakultáció		
társadalmi integráció	gólyatábor		
		pályaorientáció	
		vállalkozási ismeretek	
	DÖK		
önrendelkezés, önállóság	kommunikáció		
		életvitel	
	mozgásnevelés		
	DÖK		
	prevenció		
aktív, rehabilitációra kész partnerré válás	mentori rendszer		
	mozgásnevelés		
diákok, családjuk és a munkatársak (partnerek) sikere, öröme és elégedettsége	prevenció		
	DÖK, Mex-nap		
	tanórán kívüli tevékenységek, szakkörök		
	szabadidős tevékenységek		

7.5.1. Általános pedagógiai tevékenységek

7.5.1.1. Ismeretátadás

Az általános műveltséget megalapozó (9-10., illetve a szakközépiskola 10-11. évfolyam), illetve elmélyítő, pályaválasztási (11-13. évfolyam) szakaszokon a NAT által körvonalazott műveltségterületeken átívelő kulcskompetenciák (ismeretek, készségek, képességek, attitűdök) kiemelt fejlesztése történik.

A kulcskompetenciák fejlesztése

A kulcskompetenciák azoknak a készségeknek, képességeknek, ismereteknek, attitűdöknek az összessége, amelyek birtokában az egyén alkalmassá válik az állandóan változó világhoz való alkalmazkodásra, illetve képessé válik annak aktív befolyásolására. Az Európai Unió által is elfogadott, a NAT-ban megfogalmazott kulcskompetenciák:

Anyanyelvi kommunikáció
 Idegen nyelvi kommunikáció
 Matematikai kompetencia
 Természettudományos kompetencia
 Digitális kompetencia
 A hatékony önálló tanulás
 Szociális és állampolgári kompetenciák
 Kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia
 Esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképeség

A kompetenciák részben fedik egymást, és egymásba fonódnak: az egyikhez szükséges elemek támogatják a másik terület kompetenciáit. Hasonló egymásra építettség jellemzi a

kulcskompetenciák és a kiemelt fejlesztési feladatok viszonyát. A műveltségterületek fejlesztési feladatai a kulcskompetenciákat összetett rendszerben jelenítik meg.

Számos olyan fejlesztési terület van, amely mindegyik kompetencia részét képezi: például a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőképesség, a problémamegoldás, a kockázatértékelés, a döntéshozatal, az érzelmek kezelése.

7.5.1.2. A tanítás-tanulás folyamatában alkalmazott korszerű pedagógiai eszközök, technikák, tanulásszervezési eljárások

Kooperatív technikák – elvei megegyeznek az általános iskolai részben megfogalmazottakkal, annak folytatásaként tekinthetők.

A munkaerő-piac által elvárt egyik kulcskompetencia az együttműködés képessége. Emiatt a középiskola előtérbe helyezi a kooperatív technikák alkalmazását, mely során elérhető, hogy:

- a tanulók a csoportban megélik a kölcsönös függés élményét, melyben együtt haladhatnak a cél felé, vagy együtt buknak el,
- az együttműködés során közvetlen interakciók alakulnak ki a tagok között,
- kialakul az egyéni beszámolás képessége, mely a csoporttagok képességeinek megfelelően differenciálást igényel, ugyanakkor előhívja a tagok egymást segítő magatartását,
- kialakul az együttműködés képessége a tagok között,
- a tagok csoportként megélik és feldolgozva az élményt, a jövőben keresik a hasonló szituáció kialakulását.

A kooperatív technikákat tantárgyi órákon, illetve a projektek, témahetek során is alkalmazzuk.

Projektpedagógia – elvei megegyeznek az általános iskolai részben megfogalmazottakkal, annak folytatásaként tekinthetők.

A hangsúly nem a tanulásra, hanem az elvégzendő tevékenységre helyeződik, a tanulók az alkotófolyamat részeként és eredményeként sajátítják el a tudnivalókat, annak aktív résztvevőjeként. A projektek során lehetőség van képességeik kipróbálására, alakítására, az együttműködési készség kialakítására. A célokkal összhangban, a projektek során alkalom nyílik az ismeretek integrálására, a tapasztalatszerzésre, a kreativitás kibontakoztatására, az önálló ismeretszerzés képességének fejlesztésére, hosszú távon az egész életen át tartó tanulás megalapozására. A gyakorlati feladatok megoldása teret biztosít a sikernek, az önbizalom fejlesztésének.

A projektpedagógia elveit, technikáit osztályközösségben, tantárgyi órákon is érvényesítik a pedagógusok, illetve az osztályközösségek felbontásával a tanévenként megrendezendő projektek (évenként 3 hetes projekt) során is érvényesülnek.

7.5.2. Kiemelt tevékenységek

Nyelvtanulás

A nyelvtanítás, az idegennyelvi kompetencia kialakításának célja:

- használható nyelvtudás kialakítása,
- a sikeres érettségi megszerzése legalább egy idegen nyelvből
- a tehetséges fiatalok eljuttatása a „C” típusú középfokú nyelvvizsga szintjére (B 2) – akár mindkét idegen nyelvből

A 9. NyEK évfolyamon kiemelt fejlesztési terület az idegen nyelv (angol) oktatása. A diákok munkaerő-piacra való kerülésének szinte egyetlen lehetősége a használható nyelvtudás, a lehetőségeket behatároló mozgáskorlátozottság miatt. Az év során emelt óraszámban történik az angol nyelv oktatása, mely az idegen nyelvi kompetencia fejlesztésén túl előnyösen hat egyéb készségekre, képességekre is, pl. kognitív képességek: figyelem, emlékezet, logikus gondolkodás, stb.

A 12. évfolyamtól második idegen nyelvként a tanulók választhatják a német vagy francia nyelvet.

A középiskola valamennyi évfolyamán, a nyelvoktatás során a diákokat képesség szerinti csoportokba soroljuk. A tanítási órákon az egyéni képességekhez igazodó munkaformákat alkalmazunk: egyéni és csoportos foglalkoztatási forma.

Informatika

A 9. NYEK évfolyam másik kiemelt fejlesztési területe az informatika. Az IKT kompetencia fejlesztése szintén a munkaerő-piacra való kerülést készíti elő. Azoknak a diákoknak, akik tanulmányaikat a 9. NYEK évfolyamon kezdik az intézményben, hangsúlyos feladat a számítógép-használat készségszintű elsajátítása. A gépírás a súlyos mozgásállapotú tanulók számára - a kézírást helyettesítve - a tanulás nélkülözhetetlen feltétele.

A középiskolában a cél olyan szintű gépi írás elsajátítása, mely lehetővé teszi a munkavállalás előkészítését, illetve az érettségi feltételeinek való sikeres megfelelést.

Mind az informatika, mind a gépírás oktatása egyénre szabottan, képesség szerinti csoportbontásban történik, a középiskola valamennyi évfolyamán.

A szakmai tárgyak, elsősorban a szakmai gyakorlat (információkezelés, 9-10. évfolyam) is megkövetelik a tíz ujjas vakírás követelményeinek ismeretét. Az iskolába (bármelyik évfolyamra) bekerülő tanulóval gépírás tesztet végeztetünk.

Ha testi adottságai miatt nem képes megfelelni az elvárásoknak, egyéni fejlesztésben fog részt venni.

Ha adottságai alapján képes lenne, de nem tudja a gépírást, felzárkóztató programban fog részt venni.

Ha megfelel a gépírás követelményeinek, elkezdheti az a szakmai gyakorlati képzést, ezen belül az információkezelés tartalmi követelményeinek elsajátítását.

Az informatika oktatás kimeneti célja a 12. illetve a 13. évfolyam végére megszerzett ECDL (nemzetközi számítógép kezelői) vizsga minél több modulját.

Mozgásnevelés

Általános elvei megegyeznek az általános iskolai részben megfogalmazottakkal. A középiskolában kiemelt jelentőségű:

- Az intézménybe a 9. NYEK évfolyamon bekerült diákok esetében elengedhetetlen az egyéni készségek-képességek, igények felmérése után a megfelelő segédeszközökkel való ellátás, a mozgásnevelési folyamat tervezése, a mozgásnevelés mint az egész napot átható fejlesztési folyamat kialakítása (tanórák, önellátási tevékenységek stb.).
- Minden tanuló esetében kiemelt feladat a mozgásállapot szinten tartása, lehetőség szerinti javítása. A mozgásnevelés fókuszában az önálló életre való felkészítés áll, pl. közlekedés, önellátási tevékenységek.

- A 9. NYEK évfolyamon kiemelt fejlesztési feladat a mozgásnevelés. Ebben az évben lehetőség nyílik a mozgásos funkciók erősítésére, a hiányzó funkciók kiváltására, helyettesítésére.

Projekt

Tanévenként egy, legalább 3 hetet meghaladó projekt megszervezésére kerül sor, melynek során a diákok csoportokban, egy-egy aktuális témában tevékenykednek, annak eredményeként valamilyen produktumot állítanak elő. A projekt előnyei:

- mindenki személyre szabott, képességeinek, készségeinek megfelelő tevékenységet végezhet,
- együttműködésre ösztönzi a tanulókat,
- tanulói önállóságot tesz lehetővé, módot ad az ismeretek integrálására, az iskolán kívüli világ megismerésére, kapcsolatok kialakítására, a demokratikus közélethez szükséges készségek elsajátítására.

Tanulás tanítása

Általános elvei megegyeznek az általános iskolai részben megfogalmazottakkal.

Feladat az érdeklődés felkeltése a különböző szaktárgyi témák iránt, útbaigazítás a tananyag elsajátításával, annak szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Törekedni kell arra, hogy a tanulók fokozatos önállóságra tegyenek szert a tanulás tervezésében, vegyenek részt a kedvező körülmények (külső feltételek) kialakításában. Élményeik és tapasztalataik alapján ismerjék meg és tudatosítsák saját pszichikus feltételeiket. A hatékony tanulás módszereinek és technikáinak elsajátíttatása, az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása, az információforrások használata elsősorban a következőket foglalja magában:

- az előzetes tudás és tapasztalat mozgósítása,
- az egyénre szabott tanulási módszerek, eljárások kiépítése,
- a csoportos tanulás módszerei, kooperatív munka,
- az emlékezet erősítése, célszerű rögzítési módszerek kialakítása,
- a gondolkodási kultúra fejlesztése,
- az önművelés igényének és szokásának kibontakoztatása,
- az egész életen át tartó tanulás eszközeinek megismerése, módszereinek elsajátítása.

A középiskolában kitűzött egyik legfontosabb cél az érettségire való sikeres felkészülés, illetve a továbbtanuláshoz szükséges tanulási technikák elsajátítása.

A demokrácia és az önkormányzatiság szinterei, a DÖK

A középiskolai diákszervezet az intézményi diákönkormányzat szervezetének része.

A középiskolában működő diákönkormányzat legfontosabb célja a demokratikus életformára való felkészítés, a parlamentarizmus szabályainak elsajátítása, a közösségi szellem erősítése, a különböző szerepek és funkciók gyakorlása, végső soron az önállóságra nevelés és a társadalmi integráció elősegítése. Az általános iskolában működő tanulói szervezethez képest a középiskolában a DÖK szervezettebb, magasabb szintű tevékenységeket folytat, nagyobb önállósággal. Munkájukat az intézményvezető által megbízott tanár segíti, éves munkaterv alapján. Főbb tevékenységeik: szabadidős programok szervezése, „Mex-nap” szervezése-lebonyolítása, részvétel a gólyatábor, gólyabál, szalagavató ünnepségek szervezésében, rádió és újság üzemeltetése, tantárgyi vetélkedők szervezése, kapcsolattartás civil szervezetekkel stb.

Jogköreiket, a szervezet működését az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzata tartalmazza.

Gólyatábor

A 0. évfolyamba lépő diákok számára, a tanév megkezdése előtt szervezi az intézmény, a felsőbb évfolyamos diákok aktív közreműködésével. Célja az újonnan belépő tanulók beilleszkedésének, a közösség kialakításának megsegítése. A gólyatábor lehetőséget biztosít egymás, illetve az idősebb tanulók megismerésére, bepillantást enged az iskolai élet mindennapjaiba, hagyományaiba. Szervezését, lebonyolítását elsősorban a DÖK végzi.

Kommunikáció

A tágabb értelemben vett kommunikáció a fejlesztés teljes időszakán átívelő kiemelt fejlesztési terület, az anyanyelvi kulcskompetencia része. Szolgálja a társadalmi integráció előkészítését, az önrendelkezés, önállóság kialakítását, a társadalmi szerepek gyakorlásának lehetőségét. Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot a társadalmi és kulturális tevékenységek során, az oktatásban és képzésben, a munkában, a családi életben és a szabadidős tevékenységekben. (NAT)

A középiskola minden szakaszán, külön tanórai foglalkozást szervezünk a kommunikációs készségek fejlesztése érdekében.

i. Logopédia

Általános elvei megegyeznek az általános iskolai részben megfogalmazottakkal. Középiskolában azonban a beszéd alaki fejlesztésén túl előtérbe kerül a sikeres, aktív „kommunikálás” elsajátítása.

ii. Augmentatív, alternatív kommunikáció

A kommunikációjukban gátolt mozgáskorlátozott tanulók esetében kiemelt fejlesztési feladat a megfelelő helyettesítő, kiegészítő kommunikációs technikák, eszközök rutinszerű használata a mindennapi kommunikációban.

Pályaaorientáció

A pályaválasztási érettség fontos összetevője az integrált énkép és a reális önismeret. Ennek kialakulásában meghatározó szerepe van a közvetlen és közvetett környezetnek. A helyes pályaválasztási döntés az egyéni adottságok, és az objektív tényezők optimális összeegyeztetése alapján jön létre.

A pályaválasztást a pedagógusok segítik, de a végső döntés a szülőké (gondviselőké) és a tanulóké. A középiskolában továbbra is a tanárok, illetve nevelők segítségével, de egyre önállóbban, nagyobb felelősséget vállalva, a tanulók választása érvényesül. Ennek eszközei: önismereti tábor, beszélgetések egymással, szakemberekkel és sorstársakkal (a szóba jöhető szakmát gyakorló, illetve azt tanuló személlyel), iskola-, intézménylátogatás, TISZK-ek látogatása stb.

Gazdálkodási - vállalkozási ismeretek (kompetenciák)

Az általános műveltséget megalapozó, illetve megerősítő szakaszon a diákok gazdálkodási-vállalkozási, közgazdasági illetve marketing ismereteket illetve szakmai idegen nyelvet tanulnak. A tantárgy elméleti ismereteket nyújt a következő témakörökben:

alapfokú üzletvezetői, gazdasági, pénzügyi, üzemeltetői ismeretek, vállalkozás alapítása-vezetése, adminisztratív feladatok, adózás, könyvelés, munkaügyi kérdések stb. Gyakorlatban bepillantást enged különböző, jól működő vállalkozások ügymenetébe, illetve az intézmény lehetőséget nyújt a gyakorlat megvalósításához a kávézó, a belső bolt, illetve a taniroda üzemeltetésével. A kávézó és bolt teljes üzemeltetése (a végzős évfolyamok befejezéséig, fokozatosan) a beszerzéstől az elszámolásig – felnőtt által irányítottan - a diákok feladata. A szolgáltatásokat az intézmény valamennyi diákja, dolgozója, illetve vendégei (szülők, egyéb vendégek) igénybe veheti.

Életvitel, társadalmi szerepvállalás

A mozgáskorlátozottság, a sokszor túlzottan védő család és a bentlakásos intézményi ellátás szükségszerűen eltávolít az átlagos életvitel megismerésétől és gyakorlásától. Ennek ellensúlyozására lehetőséget kell biztosítani arra, hogy a tanulók jártasságot szerezzenek a mindennapi tevékenységek tervezésében és szervezésében, az ügyintézésben, felkészüljenek a munkaerőpiacon való megjelenésre. Ehhez a középiskolai évfolyamokon külön tantárgy keretében (civil társadalmi ismeretek) biztosít lehetőséget az intézmény a tanulók számára ismeretek, tapasztalatok megszerzésére a következő területeken:

- önismeret, reális énkép és önbizalom kialakítása
- alapvető egészségügyi ismeretek nyújtása - a diagnózisból és a társuló egészségügyi problémákból adódó ismeretek nyújtása életkornak és értelmi szintnek megfelelően
- szükségletek felismertetése, megértése a különböző szinteken (élettani, biztonsági, szociális, megbecsültség, önmegvalósítás szintjén)
- kölcsönös segítségnyújtás megtanítása
- kommunikációs készségek és képességek fejlesztése
- tolerancia, empátia kialakítása
- mindennapi háztartási ismeretek
- ügyintézés, személyes adatok kezelése, állampolgári-igazgatási ismeretek
- fogyatékos emberek társadalmi elfogadtatása és érdekérvényesítése
- nemzetközi és európai ügynökségek, szervezeteinek munkája a fogyatékoság területein

Prevenció

A serdülők életkori sajátosságként – gyakran kritika nélkül – nyitottak az őket érő hatásokra. A káros szenvedélyek iránti fogékonyság még jellemzőbb a mozgáskorlátozott fiatalokra. A serdülőkori identitáskrisz feloldását látszólag megkönnyítik az addiktív szerek (alkohol, drog, nikotin), melyek legtöbbször súlyos egészségkárosító hatással rendelkeznek. A megelőzés érdekében a hagyományos felvilágosító előadások mellett interaktív és sajátélményű tréningeket is szervezünk. A prevenciós tevékenység részei: drogprevenció, addikciók megelőzése, szexuális felvilágosítás, stb.

A felvilágosítás és megelőzés, az életkornak és mentális szintnek megfelelően történik.

Mentori rendszer

Az életszervezés, a beilleszkedés, a tanulás megkönnyítése, konfliktuskezelés érdekében pedagógusok, illetve felsőbb évfolyamos tanulók segítik az intézménybe kerülők boldogulását. Ez magában foglalja a mentorral való folyamatos kapcsolattartást, konzultálást. A párok kiválasztása és együttműködése, a mentor hatásköre meghatározott szabályrendszer szerint történik.

Formái a következők lehetnek:

- diák-diák pár
- pedagógus-diák pár

Diák mentor feladatai:

- az iskolába került diák megismertetése az intézmény működési rendjével,
- a tanórán kívüli és szabadidős tevékenységek rendszerének, az intézmény belső kapcsolatrendszerének bemutatása (DÖK, MDSE, Zsótér Pál Alapítvány).

Pedagógus mentor feladatai:

- Minél előbb (legfeljebb az első félév alatt), alaposan megismeri a tanuló személyiségjegyeit, életét, a család szociokulturális helyzetét, a tanuló adottságait, érdeklődési körét, motivációs bázisát.
- Közös megbeszélések, egyéni tapasztalatok alapján a szülőkkel egyeztetve személyre szóló hosszú távú fejlesztési programot alakít ki, melyet - az új információk alapján - folyamatosan korrigál, a változtatásokat, újabb feladatokat a portfólió tartalmazza.
- Érték és normaközvetítés, az életkorhoz igazodó mentálhigiénés, önismereti és kommunikációs fejlesztés. Kiemelt feladata a tanuló pályaválasztásának kialakítása, segítése, az ehhez szükséges képességek fejlesztésének tudatosítása, a reális énkép, a racionális jövőkép megfogalmazása.
- A tanuló minden iskolai döntésében részt vesz. Nélküle a tanulót érintő lényeges ügyekben nem lehet dönteni.
- A mentor hetente alkalmat biztosít a mentorált tanulóval való személyes beszélgetésre.
- A mentor a tanuló fejlődése érdekében kapcsolatot tart az osztályfőnökkel, az osztályban tanító pedagógusokkal, mozgásnevelőkkel és a szülőkkel. A családlátogatásokon részt vesz.

Fakultáció

A tanulók a 11. évfolyam második félévében jelentkezhetnek fakultációs (vagy emelt szintű érettségit előkészítő) csoportba. A csoportok a 12. évfolyamtól működnek, elindításuk feltétele, hogy a jelentkezők száma meghaladja a 4 főt. A fakultációk célja az érettségi, illetve az egyetemi felvételin való sikeres szereplés. A fakultációk a tanulók érdeklődési körétől, valamint az intézmény képzési kínálati lehetőségeitől függ.

Szakkörök

Elvei megegyeznek az általános iskolai részben megfogalmazottakkal. A középiskolában különös hangsúlyt kap a tehetséggondozás, a pályaorientáció. Sport területén egyre inkább megjelennek a versenysportok, lényeges szerep jut az utánpótlás-nevelésnek (parasportok).

A középiskolában a tanulók maguk is kezdeményezhetik szakkör indítását, ha igényüket minden év szeptember 15-ig jelzik, a jelentkezők száma legalább 5 fő, és az intézmény biztosítani tudja a személyi és tárgyi feltételeket.

Kulturális és más szabadidős tevékenységek

A kulturális eseményeken való rendszeres részvétel alkalmat biztosít arra, hogy a fiatalok megismerjék a mozgáskorlátozottak számára is elérhető művelődési és szórakozási lehetőségeket. A cél ezzel egyfajta mobilitás megteremtése, amely hozzásegíti őket ahhoz a tudáshoz, amellyel felnőtt életükben tartalmas programokat szervezhetnek önmaguknak. A kulturális helyszínek arra is alkalmat adnak, hogy a fiatalok egy újszerű szocializációs

közegben próbálják ki magukat. A diákok a tanulmányok időszakában képessé válnak arra, hogy a kezdeti tanári irányítás fokozatos elhagyása után önállóan tervezzenek szabadidős elfoglaltságokat az intézményen belül, és akár azon kívül is.

7.5.3. Mérés, értékelés

A középiskolai mérési rendszer többszintű:

- A középiskolába való kerülés feltétele a központi írásbeli felvételi vizsgán való megfelelés (ld.: Felvételi eljárás). Ezt kiegészítve helyi, illetve központi (budapesti illetve országos) bemeneti mérésekre kerülhet sor a NYEK évfolyamba lépett tanulóknál (a később csatlakozni szándékozóknaál a különbözeti vizsga tölti be ezt a funkciót). A mérés fókuszában a kompetenciák állnak, a mérés célja pedagógiai diagnózis (tanulási térkép, tanulói portfólió) felállítása.
- A 9., NYEK évfolyam befejezésekor nyelvi évfolyamvizsgán adnak számot a tanulók az előkészítő évben szerzett nyelvi tudásukról és kompetenciáikról.
- A 11. év végén a tanulók – a kötelező érettségi tárgyakból – a vizsga idejéig elsajátított tananyagtartalmaiból – kis-érettségi vizsgát (szakaszvizsgát) tesznek.
- Az iskola – a kötelező magyar nyelv és irodalom, matematika, történelem, idegen nyelv, természettudományos tárgy – érettségi tárgyak mellett a
- **Előrehozott érettségi** vizsga lehetőségét biztosítja az intézmény a tehetséges diákok számára az általuk választott műveltségi területeken. Ez lehetővé teszi számukra, hogy a vizsga letétele utáni évben, években a továbbtanuláshoz szükséges tantárgyakban erősödjön tudásuk. Javasolt, hogy nyelvi előkészítőn tanuló diákok a 11. évfolyam végén előrehozott érettségi vizsgát tegyen angolból. A kötelezően választható érettségi tárgyak közül (bármely felső évfolyamon) a földünk és környezetünk, az informatika illetve a rajz- és műalkotások elemzése tantárgya esetén az érettségi előrehozott vizsgán megszerezhető.
- 12. illetve a 13. évfolyam végén kimeneti mérés az érettségi, mely lehet közép- és emelt szintű.

A középiskolában ötfokú skálán, érdemjeggyel értékelünk. A tanulók fejlődését a **portfólió** mutatja, mely minden diákról átfogó képet nyújtó „adatbázis”, a bekerülés pillanatától az intézmény elhagyásáig tartalmazza a mérések eredményeit, a fejlesztési terveket, a fejlődés állomásait tükröző produktumokat. A portfólió megmutatja a tanuló fejlődési ívét, lehetőséget biztosít a nyomon követésre, és támpontot ad a további fejlesztéshez abban az esetben, ha a diák más intézményben folytatja tanulmányait.

7.5.4. Az írásbeli beszámoltatások formái, rendje, korlátai, a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya

Alapvető elvárás, hogy a tanulóknak minden hónapban, egy adott tantárgyból legalább egy érdemjegyük legyen. Az adott tantárgy sajátosságainál fogva, valamint a tantárgyi óraszámok adta lehetőségek szerint törekedni kell arra, hogy a tanulók ne csak írásban, hanem szóban is megmutathassák tudásukat. Ezért, még az alacsony óraszámú tanított tantárgyak esetében is meg kell keresnünk a lehetőséget annak, hogy a tanulóink legalább évente kétszer szóbeli feleletet is adjanak.

A rövidebb, diagnosztizáló jelleggel íratott dolgozatok számát a Pedagógiai Programunk nem korlátozza, alkalmazásukat az adott tantárgyat tanító pedagógus hatáskörébe utalja.

A szummatív jellegű, tehát nagyobb tananyagegységet lezáró írásbeli beszámoltatásokat azonban heti két lehetőségre korlátozza, azzal a megszorítással, hogy a két írásbeli számonkérés, nem eshet egy napra.

A szummatív írásbeli beszámoltatások koordinálása az osztályfőnök és az egy osztályban tanító tanárok közösségének a feladata.

Az írásbeli házi feladatok kijelölését a mindenkori szaktanár hatáskörébe helyezzük, azzal a megszorítással, hogy hétvégére és ünnepnapokra lehetőség szerint ne adódjon otthon elkészítendő feladat.

1) A tanulók írásbeli beszámoltatásának formái:

- a) Központi felmérő, füzetekben
- b) Tanár által összeállított felmérés egy adott téma lezárásaként: témazáró dolgozat
- c) Tanár által összeállított rövid tájékoztató mérés a tanulók pillanatnyi felkészültségéről:
- d) röpdolgozat
- e) Írásbeli gyakorló feladatok – valamilyen tananyag, technika, logikai művelet bevésésére, illetve a tanultak megértésének ellenőrzésére (értékelés csak tájékoztató jelleggel)

Tanulóink diagnózisa, mozgás-, illetve fizikai állapota határozza meg, módosítja az írásbeliség lehetőségeit. Ennek következtében differenciáltan állítjuk össze a feladatlapokat számukra.

A tudásmérők lehetséges formái:

Kiválasztásos alapon (igaz, hamis állítások), teszt
Kérdésekre egy-egy, szó, mondat válaszként
Egy-egy téma bővebb kifejtése

2) A tanulók írásbeli beszámoltatásának rendje:

- a) Év eleji felmérés
- b) Félévi felmérés
- c) Év végi felmérés
- d) Év közben:
- e) témazáró dolgozatok:

Az átfogó tudásmérés szorosan a tanmenethez kötődik, egy-egy nagyobb témakör lezárását jelenti. Előfordulása egyenletes, szabályozott, mind a két félévre kiterjed, szükség esetén, azokon átível.

- f) tájékoztató mérések

A rövid beszámolók a tananyagban előforduló kisebb egységek rendszeréhez igazodnak, előfordulásuk – természetükből adódóan – nem egyenletes.

- g) írásbeli gyakorló feladatok

A gyakorló feladatok rendjét a tananyag rendje, a gyerekek igényei (egyéni is), a haladás tempója szabályozza.

3) Az írásbeli beszámoltatás korlátai

- a) A beszámolók nem követelhetnek meg olyan készségeket, amelyek megalapozatlanok, nem előzte meg őket, a tananyag elsajátítását célzó tevékenység. A beszámolók méretének, az írandó

- b) szöveg mennyiségének, a kérdéseknek illeszkednie kell a tanulók osztályszintjéhez, és egyéni képességeikhez. Figyelembe kell venni az írásbeli nehézségekkel küzdő gyermekek szempontjait.
- c) Ha a tanulónál a kézi írás nagymértékben nehezített, akkor a beszámoltatásnál más, illetve egyéb kisegítő módszereket kell alkalmaznunk:
 - i) Szóbeli feleltetések túlsúlyban
 - ii) Az írásbeli felmérők felnagyítása (nagyobb hely a válaszok leírásához)
 - iii) Speciális vonalazású füzetek használata
 - iv) Gépi írás, számítógép használata
 - v) A diákjaink tempója általában lassú, ezért egy-egy dolgozat elkészítése, akár két tanórát is igénybe vehet.

4) Az írásbeli beszámoltatás szerepe, súlya

A központi felmérők és a témazáró dolgozatok eredményei hangsúlyos szerepet kapnak a félévi és év végi értékeléskor, az osztályzatok megállapításánál.

A rövid tájékoztató beszámolók (röpdolgozatok) és az írásbeli gyakorló feladatok segítségével megtudhatjuk a gyermekek erősségeit, gyengeségeit, képet kapunk az addig megszerzett ismereteiről, és ezen információk birtokában meghatározzuk a fejlesztés további feladatait, irányát.

7.5.5. Az otthoni (napközis és tanulószobai) felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározásának elvei és korlátjai

Iskolánkban pedagógusaink arra törekednek, hogy tanulóink az ismeretanyagot – lehetőség szerint – a tanórákon sajátítsák el.

A nehezebben megtanulható anyagrészek esetében táblai vázlatok segítik az otthoni felkészülést, ha pedig – kivételes esetben – erre nem kerül sor, a szaktanár segít a tankönyvből kiszűrni a megtanulandó lényegét.

Írásbeli házi feladatokat jellemzően magyar, idegen nyelv és matematika tárgyakból kapnak a gyerekek, bár a projektmódszer elterjedése révén más tantárgyak esetében is ez előfordulhat.

Sem írásbelit, sem megtanulandó feladatot nem adunk az őszi, téli és tavaszi szünetekre.

A középiskolánkban az ismeretszerzés a saját tanulásra, önképzésre támaszkodik.

8. DIÁKOTTHON-KOLLÉGIUM

A Mozgásjavító Gyermekek- és Ifjúsági Központ minden tanulója mozgásában akadályozott, jelentős részük hátrányos szociális környezetből kerül az intézménybe. Nincs közöttük két egyforma személyiségű, szocializáltságú és sérültségű diák.

A pedagógusok a diákotthonban vagy kollégiumban lakó diákokkal közösen alakítják ki azt az utat, amelyet végigjárva kibontakozhat helyes értékrendjük, érdeklődésük, viselkedési kultúrájuk. Közösen küzdik le a sérültségből adódó beilleszkedési nehézségeket, hátrányokat, hogy képesek legyenek megfelelni az elvárásoknak a mindennapi életben.

T. S. Eliot örök érvényű mondatát választva mottónak: „Otthon az, ahonnan elindul az ember.”

A több mint 100 éves iskola és kollégium életében történelmi léptékű változás indult meg a 2007/2008-as tanévben. Új iskolai részek és egy vadonatúj kollégium/diákotthon épült. Az új kollégiumban/diákotthonban 12 fős apartmanok vannak, melyek mindegyikében 4 db 3 ágyas hálósoba, egy közös nappali található két fürdőszobával, és három mellékhelyiséggel. A közös nappali használatával (ahol a gyerekek, fiatal felnőttek önállóan vagy részben önállóan készítik reggelijüket, vacsorájukat, továbbá ez a hely színtere lehet a tanulásnak, olvasásnak) a gyerekek önellátása, közösségi élete fejlődik, partneri kapcsolatok erősödése várható.

Az apartmanokban lakók és dolgozók egyéni arculatot alakítanak ki a saját egységükben.

Ahhoz, hogy a szabadság a legnagyobb mértékű lehessen, és az egyéni szabadság ne csorbítsa mások szabadságát, a gyerekekkel közösen megalkotott és elfogadott szabályokat kell kialakítani a mindennapokban.

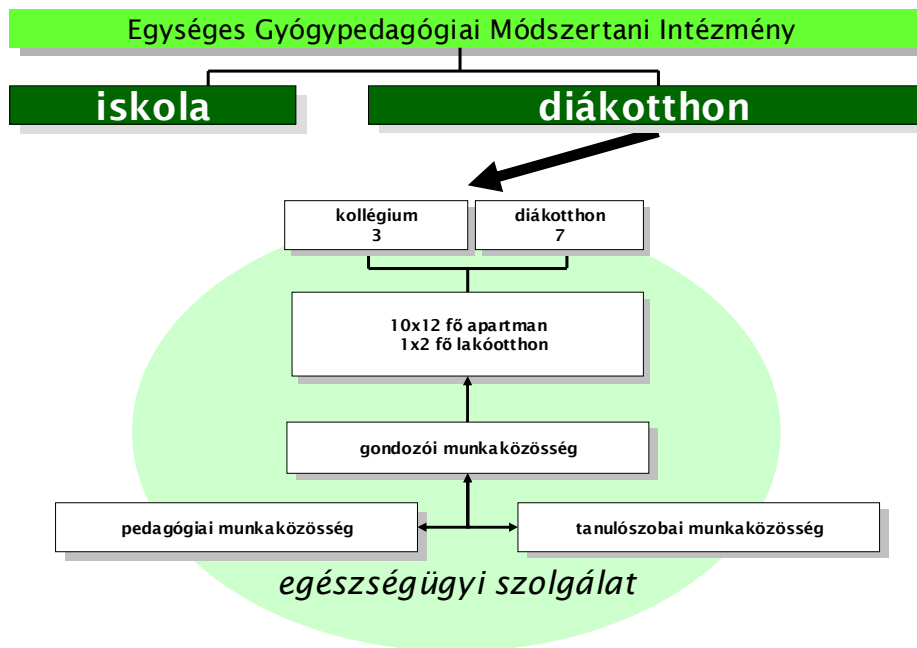
Az apartmanok tulajdonképpen családi funkciót töltenek be a diákok életében. Innen indulnak az iskolába, és ide érkeznek haza délután. A diákotthon-kollégium ezáltal az iskolai felkészülésnek, a szabadidő hasznos eltöltésének, a pihenésnek, baráti közösségeknek a színtere. Az apartmanok működése úgy épül fel, hogy a szociális kompetenciák fejlesztését célozzák, illetve az önállóság legmagasabb fokára juttassák el a diákokat.

A diákotthon az intézmény előkészítő és általános iskolai szakaszaira (Mexikói úti tagozaton) beíratott, vidéki lakhellyel rendelkező mozgáskorlátozott gyermekeknek (szabad férőhely esetén Budapesten lakó tanulóknak is) biztosít ellátását. A kollégium fogadja a középiskolás, illetve felsőfokú tanulmányokat folytató mozgáskorlátozott diákokat, hallgatókat.

Az intézmény alapító okirat szerinti feladata a mozgáskorlátozott tanulók ellátása, ezért különösen nagy hangsúlyt kell fektetni a fogyatékból adódó hátrányok kompenzációjára. A több mint egy évszázados tapasztalatok alapján egyre nagyobb szükség van a szociális képességek fejlesztésére, mivel egyre több gyerek és felnőtt küzd szocializációs és viselkedési problémákkal. A sajátos nevelési igényű tanulók és szüleik között különösen magas arányúak a szocializációs hiányosságok. Gyakran fordulnak elő kötődési nehézségek, hiányoznak az elemi érzelmi odafordulások a másik emberhez. Nem ismertek az együttműködés formái, nem alakult ki tolerancia, empátia.

Ezért az apartmanok hétköznapi életébe olyan programokat kell beépíteni, amelyek a már meglévő interperszonális problémák csökkentését, illetve megelőzést célozzák.

A diákotthon-kollégium szerkezete

8.1. Célok

- A diákotthonban vagy kollégiumban lakó diákok elfogadó, támogató, családi környezetben sajátítsák el az együttélés alapvető szabályait és a helyes viselkedési módokat, a partnerré válás kialakulása érdekében.
- Jussanak el mozgásállapotukhoz mérten az önállóság és az önrendelkezés legmagasabb fokára a mindennapos tevékenységeken keresztül, hogy szocializációjuk a lehető legmagasabb szintet érje el.
- Iskolai tanulmányaik maximális kiszolgálása önálló tanulással, tanulósobai tanulással, mindez az iskolával szoros együttműködésben, illetve a megfelelő tanulási környezetben, annak érdekében, hogy tanulmányi eredményük egyéni képességeikkel szinkronban legyen.
- Alakuljon ki helyes énképük, a pozitív attitűd és mások elfogadása, legyenek tisztában korlátaikkal és lehetőségeikkel, a sikeres társadalmi beilleszkedésük érdekében.
- Alakuljon ki a diákokban a vállalkozási szellem.

8.2. Feladatok

- Érzelmi biztonság nyújtása egyénre szabott gondoskodással, a jó családi minta átadásán és pótlásán, a szociális hátrányok leküzdésén keresztül a tárgyi feltételek megléte mellett.
- Támogató közösség létrehozása, amely segíti a diákokat speciális szükségleteik, aktuális mozgásállapotuk, egyéni képességeik megismerésében, elfogadásában, pozitív attitűd kifejtésében, ami lehetővé teszi számukra az önellátás belső igénnyé válását.

- Egyéni döntéshelyzetek biztosítása, amelyek során megvalósul a felelősségvállalás, tolerancia, autonómia.
- Realitásérzékük fejlesztésével a diákok megtanítása lehetőségeikhez mért, vonzó, elérhető célok kitűzésére a későbbi társas/társadalmi szerepvállalás elősegítésére.
- A komplex személyiségfejlesztés, az önismeret-, társas és közösségi kapcsolatok kialakítása, belső/külső szakemberek bevonásával.
- Személyes példamutatás, közösen kialakított értékek és normák mentén segítség nyújtása, a megfelelő viselkedési minták kialakításában.
- Különböző, személyre szabott tanulási technikák alkalmazása kiscsoportokban és/vagy egyénileg, amelyek biztosítják a tehetséggondozást és a felzárkóztatást.
- Az iskolai elvárások fejlesztésén túl praktikus ismeretek közvetítése cselekvésbe ágyazott tanítási-tanulási módszerekkel, a sérülésből adódó hátrányok kompenzációja, illetve az iskolai életben hangsúlyos kompetenciafejlesztés támogatása érdekében.
- Étékelés, a pozitívumok kiemelésével.
- Gondoskodás értékadó szabadidős tevékenységekről, amelyek befolyásolják a személyiség fejlődését, az érdeklődést, segítik a tehetségek kibontakozását, önkifejezést, önmegvalósítást.
- Egyéni példamutatással és rendezett higiénikus környezettel igény ébresztése az egészséges életmódra.
- Támogatás nyújtása a magánéleti problémák megoldásában.
- Szoros együttműködéssel (szülő, gyerek, iskola, egészségügyi szolgálat, külső kapcsolatok) az oktató, nevelő, rehabilitációs munka hatékonyságának biztosítása.

8.3. Foglalkozási formák az intézmény diákotthoni-kollégiumi szervezeti egységében

A foglalkozások célja és jellege alapján a nevelési folyamat során a tanulói tevékenységek szervezése a Köznevelési törvény rendelkezéseire igazodva - egyéni és csoportos foglalkozások keretében valósul meg.

Egyéni foglalkozások

Az egyéni foglalkozások a személyre szóló sérülésspecifikus fejlesztés által egyéni törődést biztosítanak. A diákok a tanulás tanítása során különböző tanulási módszereket sajátítanak el. A tanulók feltárhatják személyes problémáikat, számíthatnak a pedagógusok, a gondozók és a pszichológus tanácsaira, segítségére. Hangsúlyt kapnak a kollégisták életének, egészségének védelme érdekében a prevenciós tevékenységek. Hangsúlyt kap továbbá a felzárkóztatás (tanulmányi, szociális, beszédhibák, beszédkézség és mozgás terén) a korrepetálás, a tehetséggondozás (a tehetség felismerése, kibontakoztatása) és az esélyegyenlőség biztosítása.

Csoportos foglalkozások

Elsősorban a csoport életével, tanulmányaival kapcsolatos feladatok, tevékenységek megbeszélése, értékelése történik. A kollégisták elsajátíthatják a mindennapi élettel kapcsolatos ismereteket, a közösségi együttélés normáit, a szociális viselkedés alapvető szabályait, a konfliktuskezelő képességet. Hangsúlyt kap a tanulás, az egészséges és kulturált életmódra nevelés, az önellátás, az önkiszolgálás képességének fejlesztése, a sport, a természeti környezet, a történelmi múlt, a kulturális, művészeti kincsek, a természeti értékek, az információs kultúra megismerése, illetve megóvása és a szabadidő hasznos eltöltése, az európaiság és a világ népeinek megismerése, tisztelete.

Hangsúlyt kap továbbá a diákkörök fejlesztése.

Az egyéni és csoportos foglalkozások lehetnek kötelezőek és választhatók.

Kötelező foglalkozások

témakörök	feladatok	éves óraszám					
		ált.isk 1- 8.évf.	0. évf.	9. évf.	10. évf.	11. évf.	12. évf.
tanulásmódszertan	a tanulási munkakultúra kialakítása	3	4	3	3	2	2
önismeret, pályaválasztás	egyéni képességek, célok és a pályaválasztás összhangja	3	3	3	4	3	2
művészeti és információs kultúra	minőség, értékek, differenciált véleményalkotás, közízlés, művészi ízlés, tömegkommunikációs eszközök értő, tudatos használata	3	3	3	2	3	4
környezeti nevelés	globális és regionális környezeti problémák, környezettudatos gondolkodás, fenyegető veszélyforrások	2	2	2	2	2	3
életmód, életvitel, háztartási ismeretek	az életvitel káros és hasznos elemei, egészséges életmód és életvitel, idő- és pénzbeosztás	4	4	4	4	4	4
egyén és közösség	kapcsolataink kialakítása, a viselkedés alapvető szabályai, választópolgár, családmódel, közösségi aktivitás	3	3	3	3	3	2
európaiság, magyarság, nemzetiségi lét	történelmünk főbb csomópontjai, földrajzi, természeti értékeink, nemzeti hagyományaink, európai kulturális hagyományok	4	3	4	4	3	3

Kötelezően választható foglalkozások

Lehetőséget nyújtanak arra, hogy minden diák megtalálja az érdeklődésének és időbeosztásának legjobban megfelelő témakört. A diákotthon-kollégium heti 1-2 órát biztosít ezekre a foglalkozásokra. A diákok a foglalkozások aktív résztvevői. A pedagógusok szerepe irányító jellegű.

Szabadon választható foglalkozások

Nem kötött tematikájú foglalkozások. A mindennapi élettel kapcsolatos tapasztalatok megszerzéséhez nyújtanak tudást, praktikus ismereteket. A felnőtté válásba való átmenetet segítik. A csoportfoglalkozások keretein belül történik a feladatok kijelölése, a tevékenységek menetének átgondolása és a programok megvalósítása során szerzett tapasztalatok megbeszélése.

8.4. A foglalkozások típusai céljuk szerint

8.4.1. Tehetség kibontakoztatása

A diákotthon-kollégium különösen nagy jelentőséget tulajdonít a tehetséggondozásnak, tehetséggondozásnak. Az esélyegyenlőség érdekében minden tanuló a legeredményesebb fejlesztő nevelésben részesül. Különösen igaz ez azokra a gyerekekre, akik iskolai kudarcokkal, tanulási zavarokkal küzdenek. A tehetség minél korábbi felismerése ezért alappillére a céltudatos fejlesztésnek, és különös jelentőséggel bír az alacsony színvonalú szociális környezetből érkezett, hátrányos helyzetű gyerekek esetében.

Célja:

Fényt deríteni a személyiség sikerélményt adó, könnyen motiválható kulcselemeire, annak érdekében, hogy utat nyisson az egyéni fejlődésnek.

A tehetséggondozás főbb feladatai:

- Olyan közösségi élet létrehozása, amelyben megvalósulhat a rejtett tehetségek felismerése (szociális képességek megmutatkozása, fejlesztése).
- Különböző tevékenységi körök mentén szervezett csoportfoglalkozások létrehozása.
- Továbbtanulásra való felkészítés, teret nyitva ezzel a pályaorientációs és tanulásmódszertani fejlesztésnek.
- Kapcsolatteremtés a választott közép- és felsőfokú intézményekkel.
- Tárgyi és eszközfeltételek biztosítása, szabadidő önálló beosztása, szakmai tanácsadás.
- Motiváló, intellektuális környezet megteremtése
- Az élethosszig tartó tanulás megalapozása

A tehetséggondozás feladatai az iskolával együttműködve a következő tevékenységek során, illetve színtereken valósulnak meg:

- Önképzőkörök
- Fejlesztőprogramok
- Szabadidős tevékenységek
- A tanulás módszereinek, technikáinak, eszközeinek kiválasztása
- Alkalmankénti vagy rendszeres közszereplés kollégiumi/diákotthoni szinten.
- A feladatokba ágyazott cselekvést kiváltó projektek alkalmazása

8.4.2. Felzárkóztatást segítő foglalkozások

Az iskolával való szoros együttműködés lehetővé teszi a mérések eredményeinek megosztását a bekerülés, illetve a rendszeres kontrollok alkalmával. A tanulók képességeinek, meglévő tudásának, egyéni szükségleteinek, motivációinak, érdeklődési körének, pszichológiai és érzelmi sajátosságainak, egészségügyi és szociális állapotának ismeretében lehetővé válik a differenciált egyéni fejlesztés.

Célja:

A hozott hátrányok csökkentése annak érdekében, hogy a diákok igénye kialakuljon azok leküzdésére. A diákok ismerjék fel erősségeiket, gyengeségeiket, hogy képesek legyenek az erősségeikre építve gyengeségeiken javítani.

A felzárkóztatás főbb feladatai:

- A nyomon követő pedagógiai munka
- A pedagógusok és a tanulók közreműködésével elérhető, mérhető, adekvát célok kitűzése. (Fontos a tanárok és a diákok közös megegyezése a célkitűzéseket illetően. A diákok partnerekké válnak a tanulási folyamatban).
- Otthonról hozott tanulási szokások, nehézségek megbeszélése, felmérése. Új, hatékony tanulási módszerek kialakítása egyéni szükségletek alapján.
- Képesséfejlesztés, készségek kialakítása, erősítése.
- Tudásbővítés – információhordozók – könyvtárhasználat – Internet segítségével.
- Tanulási motiváció fenntartása építő kritikával és dicsérettel.

A felzárkóztatás feladatai a következő színtereken során valósulnak meg:

- Tanulószoba
- Szakkör
- Önképzőkör
- Kulturális programok
- Közösségi programok

8.4.3. A tanulókkal való egyéni törődést biztosító foglalkozások

Egyéni törődés

A diákotthon-kollégium országos feladatokat lát el. A tanulók az ország minden részéből érkeznek, és szélsőségesen különböző családi- és szociális háttérrel, tudással rendelkeznek. Sokszor hiányzik a támogató család az életükből. Sok tapintatot, gondoskodást, empátiát, figyelmet igényelnek.

Célja:

Partnerségi viszony kialakítása a diákotthonba/kollégiumba bekerülő diákokkal, annak érdekében, hogy a mozgásfogyatékonyságon kívül jelentkező egyéb hátrányok (szociális, tanulási zavarok, érdeklődési körök, etnikai okokból eredő nehézségek, családi diszfunkcióból adódó problémák) leküzdhetők legyenek számukra.

A mindennapi élettel kapcsolatos ismeret elsajátítása, hogy képesek legyenek az önállóság legmagasabb fokára eljutni.

Az egyéni törődés biztosításának főbb feladatai:

- A sikeres iskolai teljesítmény támogatása
- A társadalmi integrációra való felkészítés
- Mozgásfejlesztés
- Személyiségfejlesztés
- A szociálisan hátrányos helyzet kiküszöbölése a szülőkkel való kapcsolattartáson keresztül
- Egyéni beszélgetések a lelki biztonság elérése érdekében
- Beszélgető-körök az önművelés megsegítésére

Az egyéni törődés az alábbi tevékenységek során valósul meg:

„Otthonteremtés”, az otthon modellálása az apartmanokban
Családias, szeretetteljes légkör megteremtése

Partnerségi viszony gyerek-gyerek, gyerek-felnőtt, felnőtt-felnőtt között az apartmanon belül
Lakóotthon program
Az állandóság megteremtése
A helyes napirend kialakítása
A felnőttek közötti fluktuáció minimálisra csökkentése
Elfogadás, tolerancia
Szociális gondoskodás
Családlátogatás
Családgondozás, családterápia
Anyagi, erkölcsi támogatás

Szociális viselkedés alapvető szabályainak megismerése

Szakemberek bevonásával segítséget kapnak a tanulók családi és egyéni problémák kezelésére: foglalkozások pszichológussal, önismereti-személyiségfejlesztő tréningek, egyéni és csoportfoglalkozások, beszélgető-körök, konfliktuskezelési technikák tanítása, erkölcsi nevelés, higiéniai szükségleteik megismertetése, konfliktuskezelő képességek megerősítése

Fogyatékosságból adódó hátrányok kezelése

Differenciált tanulás
Egyéni foglalkozás
Mozgásfejlesztés
Egészségnevelés
Egyéni megsegítő és segédeszközökkel történő ellátás

Tanulási nehézségek, hátrányok kezelése

Megfelelés az iskolai elvárásoknak
Speciális szükségletek kielégítése
Egyéni tanulási környezet kialakítása

8.4.4. Szabadidő hasznos eltöltését szolgáló foglalkozások

A tanulók életrendje, tanulása, szabadideje, az egyéni életrendhez igazítva történik.

Partneri együttműködésen alapuló szervezést, és pedagógiai elvek mentén történő irányítást igényel a különböző foglalkozási formák összehangolása.

A diákotthoni-kollégiumi tanulás az iskolai elvárásoknak megfelelően történik. A tanulók speciális szükségleteiknek megfelelően partnerként vesznek részt a rehabilitációs/habilitációs folyamatban.

Cél:

Annak elérése, hogy a tanulóknál kialakuljon az egészséges életmód iránti igény, megtanulják a helyes étkezési szokásokat, a szabadidő hasznos eltöltését, valamint a napi feladatokban való önálló döntéshozatalt, felelősségvállalást, annak érdekében, hogy könnyebb legyen a család életében való részvétel, az önálló életkezdés.

Pedagógiai feladatok:

Személyes és szociális kompetenciák fejlesztése
Megfelelő tanulási környezet kialakítása
Családias, szeretetteljes légkör megteremtése
Helyes napirend kialakítása
Helyes étkezési szokások kialakítása

terület	kiemelt feladatok szakaszonként		
	Ek + 1-8. évf.	9. NyEK + 10-13. évf.	további évf.
mozgás, sport, egészséges életmód			
mozgásfejlesztés	sportfoglalkozások, szakkörök érdeklődéshez, mozgásállapothoz igazítva	parasportok – tehetségek felismerése, támogatása, ösztönzése	mozgásállapotukhoz képest a legmagasabb fokú önállóság elérése saját egészségük és mozgásállapotuk megőrzése és javítása érdekében megfelelő mozgásanyagot rendszeres, önként es gyakorlása
személyiségfejlesztés	váljon igényévé a helyes önismeret kialakítása tudatosuljanak erősségeik, gyengeségeik	kommunikációs tréningek önismereti technikák elsajátíttatása szaktanácsadás	
Önkiszolgálási képesség fejlesztése	Itt is		
az egészséges életmód igényének kialakítása	Itt is		
kultúra, információs kultúra			
igényfelkeltés	egyéni képességek fejlesztése felelős döntés az értékek helyes kiválasztásának megtanítása	ismerkedés az érdekképviselői szervezetekkel speciális művészeti- és sport szervezetekkel	diákkörök szerepe
önművelés	együtttes élmény, amely közös beszélgetéssel zárul egyéni élmény lehetőségének biztosítása pl.: könyv, műalkotás, zenemű, színház, mozielőadás	Felkészülés a saját rendezvények megszervezésére, előadására	
hagyományok ápolása	Itt is	nemzeti, etnikai hovatartozás	
az Internet értéket nyújtó szerepe	Itt is		
kirándulás			
A természeti környezet megóvása, ápolása	Történelmi, kulturális értékek, természeti kincsek megismerése, megóvása, ápolása		
életrend			
önállóság és az önellátásra nevelés	feladatok vállalása, teljesítése helyes napirend kialakítása	elérhető reális célok kitűzése, megvalósítása	segítségnyújtás a mozgásállapotból adódó nehézségek miatt önálló életvezetés, életkezdés gyakorlása háztartási feladatok önálló ellátása
kulturált étkezési szokások kialakítása	helyes, egészséges ételkészítés, kulturált tálalás, helyes terítés, közös étkezés helyes táplálkozás egészséges, tápláló, vitamindús nyersanyagok felhasználása	alapvető és praktikus háztartási ismeretek megtanulása Menü önálló (napi/heti/havi) összeállítása, a nyersanyag beszerzése és elkészítése (reggeli, vacsora, illetve hétfégi ebéd)	
egészséges életmód iránti igény kialakítása fizikai állóképesség erősítése	helyes szokások kialakítása	egészséges és helyes táplálkozás igényének kialakítása ez nem ide illik	
csoportgazdálkodás havi elszámolással	a beosztás megtanulása a takarékoság megtanulása megismerkedés az apartmanok közüzemi költségeivel		
a háztartás vezetésének megtanulása	a lakókörnyezet tisztántartása tisztítószer helyes alkalmazása háztartási gépek használata ruhaneműk tisztántartása a fertőtlenítés szabályai	anyagi forrással, nyersanyaggal való gazdálkodás	
bevásárlás	nyersanyagrendelés bevásárlás az intézményi „élelem-elosztóban”	bevásárlás idegen környezetben	

Tanulás			
iskola tanulmányok támogatása	felzárkóztatás tehetséggondozás tanulószo	eredményes tanulási technikák kialakítása saját munka tervezésének, szervezésének megtanítása rendszeresség önellenőrzés, tanulószo	megfelelő tanulmányi eredmény elérése EZ CÉL!!!
Szabadidő			
szabadidős tevékenység	kimenő engedély megszerzése, megtartása szabadidős programok kulturált életmódra nevelés apartmanon belüli és kívüli programok felkészülés a rendezvényekre rejtett tehetségek felismerése egyéni időbeosztás	igénnyé válnon a hasznos időtöltés önképző körök	önálló közlekedés közéleti tevékenység, közösségi élet fejlesztése

8.5. A kollégiumi közösségi élet fejlesztésének módszerei, eszközei, a művelődési és sportolási tevékenység szervezésének elvei, az apartmanok közösségei, azok kapcsolatrendszere

A kollégiumi/diákotthoni közösségi élet színtere az emberi viszonyok tanulásának, az együttélési formák kialakításának, a szocializációnak, a társadalomba való sikeres beilleszkedésnek.

A közösségi létben formálódnak a morális és érzelmi viszonyok, viselkedési minták, a közösen kialakított szabályok, szokások lehetővé teszik, hogy együttműködési példákat közvetítsen a diákotthonban/kollégiumban élőknek.

Célja:

Az intézmény az apartmanok mindennapi életén keresztül lehetőséget biztosít a diákoknak tapasztalatok szerzésére, az egyén és közösség kölcsönhatásainak működésére, annak érdekében, hogy életútjuk, társadalmi beilleszkedésük sikeres legyen.

Feladatok:

- a társadalmi beilleszkedéssel és a mozgásállapotból következő hátrányok leküzdésével kapcsolatos ismeretek átadása
- az apartmanokban az élet szinte minden területén történő önálló életvezetésre nevelés
- a szabad véleménynyilvánítás, a véleményezési jogok gyakorlásának biztosítása
- diákönkormányzat létrehozásának, folyamatos működtetésének támogatása

A kollégiumi/diákotthoni közösségi élet fejlesztése a következő tevékenységeken keresztül valósítható meg:

- Csoportfoglalkozások
- Beszélgetések, viták, kiselőadások.
- A valós élethelyzetek feldolgozása szituációs játékok alkalmazásával

Fejlesztési tennivalók:

- A diákok szerep- és felelősségvállalásának biztosítása az apartmanok működtetésében és a diákotthon-kollégium egészében.
- Mentori rendszer kiépítésével diákjaink társadalmi beilleszkedésének támogatása.
- Megfelelő közösségi fórumok, színterek létrehozása.
- Sokszínűség, folyamatosság, rendszeresség az egyéni aktivitás szolgálatában.

- A pedagógusok és gondozók aktív szerepvállalása.
- A felnőttek és diákok szorosabb együttműködése.
- A fiatalok érdekeltté tétele a közösségi munkában.
- A tanulókkal értelmes, értékteremtő és fejlesztő tevékenységek végeztetése.
- Lehetőség egyéni feladatok végzésére a diákotthoni-kollégiumi életben
- Tér biztosítása a mindennapi szerepvállalásra (bevásárlás, terítés, közös főzés, rendrakás, a csoportok közös pénzügyeinek intézése, társaik segítése, stb.), hogy nemcsak saját döntéseikért, de társaikért is felelősek legyenek
- Lehetőség nyújtása alapvető szociális készségek kialakulásához (tolerancia, segítségnyújtás, kérés, elfogadás, együttműködés, empátia, érzések befogadása és kimutatása, adekvát viselkedés, problémamegoldó képesség, példamutatás).
- A tanulók közösségi életben elfoglalt helyének erősítése, az egyéni tehetségek felfedezése, így olyan sikerélményhez és motivációhoz jutnak, ami átsegíti őket a hátrányok leküzdésén (intézményrádió, újság szerkesztés, újságírás, rendezvényszervezés, stb.)

8.6. A kollégium hagyományai és továbbfejlesztésének terve, átmeneti év, hagyományok átmentése

A diákotthon-kollégium egyre gazdagodó hagyományrendszerrel rendelkezik. Az intézmény életében különös fontossággal bír a hagyományok ápolása, őrzése és továbbfejlesztése, illetve új hagyományok teremtése.

A hagyományok érték- és normaközvetítő szerepük mellett az örömszerzést is szolgálják. Szerepük megnő a tanulók beilleszkedésének segítésében, kötődésük erősítésében. A hagyományok ápolása nemcsak intézményi szinten történik, hanem az események színterei az apartmanok, ezáltal válnak a működő közösségek, apartmanok a kollégium-diákotthon hagyományrendszerének alkotóelemeivé.

Diákotthoni-kollégiumi hagyományok:

- Családi ünnepek
 - Születésnap, névnap
 - Mikulás, karácsony, húsvét
- Népi ünnepek, jeles napok (az iskolával karöltve)
- Állami és nemzeti ünnepek (az iskolával karöltve)
- Nyári táborok
 - Azonos korosztálynak, vegyes korosztálynak, családoknak
- Kirándulások
- Kulturális intézmények látogatása (színház, hangversenyterem, múzeum stb.)

Hagyománnyá válható programok:

- Nyílt Napok
- Szülőklubok
- Tanulmányaik befejezése után elballagó diákok búcsúztatása (például búcsúvacsora az apartmanokban), bankett
- Az elballagott diákok beszámolóí tapasztalataikról, életútjuk alakulásáról

A fejlesztési feladatok megvalósítását megkönnyíti a hagyományos rendezvények fotó- és videofelvételeinek archiválása, bevonva az ez iránt érdeklődő diákokat és a korszerű technikákat is. Ezek a felvételek a honlapon is megjelennek.

A hagyományörzés finanszírozásához az intézmény folyamatosan (pályázatok útján, költségvetésből) megteremti az anyagi forrásokat.

9. MÓDSZERTANI KÖZPONT

Az intézmény pedagógiai szakszolgálati és szakmai szolgáltatásra irányuló tevékenysége minden olyan mozgáskorlátozott gyermekre (szüleire, pedagógusaira, a befogadó gyermekközösségre) irányul, aki Budapesten vagy az ország bármely közoktatási intézményében integrált keretek között részesül nevelés-oktatásban, továbbá rendelkezik a Mozgásvizsgáló Országos Szakértői és Rehabilitációs Bizottság és Gyógypedagógiai Szolgáltató Központ által készített szakértői javaslattal.

Életkor vonatkozásában a Módszertani központ tevékenysége kiterjed a korai gondozásban, óvodai, általános és középiskolai nevelésben-oktatásban részesülő mozgáskorlátozott gyermekekre, továbbá igény szerint utógondozás keretében a felsőfokú képzésben részt vevő, illetve munkavállaló fiatalokra is.

Mozgásállapot vonatkozásában egyetlen kritérium, hogy a szakorvosok által regisztrált diagnózis mozgáskorlátozottságot okozó kórforma legyen.

9.1. Célok

A Módszertani központ tevékenységének középpontjában a többségi közoktatási intézményekben integráltan tanuló mozgáskorlátozott gyermekek fejlesztésének megsegítése áll. A mozgáskorlátozott gyermekeket nevelő-oktató szakembereket személyes kapcsolatok építésével közelíteni kell egymáshoz, hogy a tanulók esélyegyenlősége javuljon.

Ennek során:

- Meg kell teremteni a kapcsolatot a tapasztalatcserére, a közös alkotás lehetőségére azok között az intézmények között, amelyekben foglalkoznak mozgáskorlátozott gyermekekkel.
- Lehetőséget kell biztosítani továbbképzésekre, ahol olyan pedagógusok vehetnek részt, akiknek óvodájában, iskolájában mozgáskorlátozott gyermekeket nevelnek-oktatnak.
- Módszertani szolgáltatást kell nyújtani az intézmény többi szervezeti egysége számára annak érdekében, hogy a mozgáskorlátozott tanulók nevelése-oktatása során felhalmozott tudás a tanulók érdekeit szolgálja (belső továbbképzések szervezése, mérési-értékelési tevékenységben való részvétel, stb.)
- Széles körben kell terjeszteni - a mozgáskorlátozott tanulók automatikus felmentése helyett – az egyénre szabott fejlesztés fontosságát.

9.2. A pedagógiai szakszolgáltatás feladatai

A mozgáskorlátozott gyermekek, pedagógusaik és szüleik megsegítését célzó tevékenységek

Ez a feladatellátás főleg utazótanári szolgáltatás keretében valósul meg, amelyet gyógypedagógusok, gyógytornászok, ergoterápiában, mozgásterápiában jártas szakemberek végeznek, akik szükség esetén igénybe vehetik más szakterületek (pl. szakorvosok, technikusok, gyógyászati segédeszköz-gyártók stb.) képviselőinek tudását, szolgáltatását is.

Fontos, hogy a gyermekkel kapcsolatos fejlesztéseket, történéseket egy szakember, az utazó gyógypedagógus koordinálja, ennek megfelelően feladatai igen sokrétűek. A gyakorlatban ez a következőket jelenti (időrendben haladva):

A gyógypedagógus a szülővel együtt választja ki a megfelelő óvodát vagy iskolát a gyermek számára.

Felkeresi a leendő osztályfőnököt, s tájékozódik a tárgyi és személyi feltételekről.

Tájékoztatja a pedagógust, sokszor a nevelőtestületet is a gyermek fogyatékosságával

kapcsolatos ismeretekről, törvényekről.

Folyamatosan konzultál a pedagógussal, felhívja figyelmét a vonatkozó szakirodalomra.

Figyelemmel kíséri a gyermek csoportba/osztályba történő beilleszkedését.

A sérülés-specifikus fejlesztés lehet mozgásfejlesztés, komplex fejlesztés, logopédia/kommunikáció fejlesztés, tanulási folyamat megsegítése, úszás.

Állandó kapcsolatot tart a szülővel, s a felmerülő nevelési, életviteli kérdésekben tanáccsal látja el őket.

Ha szükségesnek látja, megfelelő szakorvosi vizsgálatra küldi a gyermeket pl. állapotváltozás vagy segédeszköz-használat eldöntése miatt

Tanáccsal segíti a továbbtanulást, pályairányítást, pályamódosítás optimális lehetőségeinek megkeresését.

A megfelelő bútorzat, segédeszköz, illetve a tanulást segítő eszközök kiválasztásában tanácsot ad, és ezek beszerzésében is segítkezik (ez az ergoterápiás szakember területe).

Az eszközellátást a Módszertani központ az eszközkölcshözjárón keresztül is segíti.

9.3. Pedagógiai szakmai szolgáltatások

Ez a szolgáltatási kör elsősorban a többségi intézmények pedagógusainak, az intézmények fenntartóinak megsegítését célozza.

A szolgáltatásokat olyan szakemberek végezhetik, akik végzettségük és szakmai tapasztalatuk alapján kellő ismerettel rendelkeznek a mozgáskorlátozott gyermekek neveléséről, oktatásáról, gondozásáról, ellátásáról (gyógypedagógusok: szomatopedagógus, mozgásterápiában jártas szakember, logopédus, ergoterápiás, pályairányítási szakember, pszichológus, ortopéd orvos, neurológus stb.).

Szaktanácsadás

Oktatási, pedagógiai, gyógypedagógiai, egészségügyi, életviteli, ellátási, gondozási módszerek, eljárások, terápiák, eszközök megismertetésére, terjesztésére irányul, továbbá magában foglalja a pályairányítási tanácsadást, pályakorrekciót, utógondozást.

Képzések

„Érzékenyítő programok”, képzés, továbbképzés, önképzés segítése, szervezése befogadó gyermekközösségnek, többségi pedagógusoknak, szülőknek, fenntartónak, illetve intézményen belüli továbbképzések.

Információszolgáltatás

A vonatkozó törvényi szabályozásokról (közoktatási törvény, esélyegyenlőségi törvény stb.), értelmezésükről, a nevelési-oktatási intézmények alapidokumentumainak követelményeiről.

Kapcsolatépítés kezdeményezése, segítése

Intézmények, szervezetek, szülők, szakemberek együttes érdekérvényesítése, együttműködése, konkrét problémák megoldása érdekében (nevelés, oktatás, fejlesztés, ellátás, érdekképviselő területéről), eseti vagy folyamatos együttműködés, utóbbinál például Együttműködési megállapodásban deklaráltan történik.

Kiadványok, módszertani füzetek készítése

Egy-egy kórforma, diagnózis ismertetéséről, a hozzájuk kapcsolódó egészségügyi teendőkről, alkalmazott terápiás eljárásokról, módszertani lehetőségekről, alkalmazható gyógyászati segédeszközökről, vonatkozó aktuális jogszabályokról stb.

Támogató tevékenység: pályairányítás, pályaválasztás, pályakorrekció, utógondozás

A pályairányítást támogató munkatárs feladata – igény és megkeresés szerint – pályaválasztás, a pályakorrekciók segítése, tanácsadása, szervezése. E tevékenység irányulhat az intézmény tanulóira, de az integrációban tanuló fiatalokra is. Utógondozói feladatokat a Módszertani központ elsősorban az intézmény volt tanulóival kapcsolatban végez.

Pályairányítás

A szakemberekből álló team [a gyermek kezelőorvosa (pl. ortopéd szakorvos), a társuló fogyatékoságokat kezelő szakorvos (pl. szemész, kardiológus), neurológus szakorvos (epilepsziával valaha is kezelt esetben alapvető a véleményének kikérése), pszichológus, pedagógusok, konkrét továbbtanulás vagy szakmaválasztás esetén a vonatkozó készségtárgyakat tanító (technika, rajz) kolléga] és a család véleménye nélkülözhetetlen a lehető legmegfelelőbb pályairányításhoz.

Az integrációba történő pályairányítás során kiemelt cél – a lehetőségek, igények figyelembevételével – a tanuló lakóhelyén vagy közelében történő beiskolázás. Amennyiben ez nem oldható meg, fontos olyan kollégium választása, ahol a mozgáskorlátozott fiatal elhelyezhető, ahol „élni” tud (akadálymentes, illetve szándék van az akadálymentesítésre).

Utógondozás

A kialakult gyakorlat szerint az utógondozás az első munkába állásig, vagy öt évig, de igény szerint tovább is tart. A középiskolába lépés után egyre ritkább a megkeresés. Ez – jó esetben – azt jelenti, hogy megtalálta a fiatal a helyét az új környezetben.

A nyolcadik évfolyam tanévének végén a szülőknek, a gyermeknek, a befogadó intézménynek felajánlja az intézmény a további kapcsolattartást.

Megkeresések leggyakrabban az érintettektől érkeznek, ezen kívül a szülők és a befogadó intézmények, ritkábban a lakókörnyezet jelentkezése jellemző.

Iskolaváltáskor, munkába álláskor vagy bármilyen pályakorrekció esetén lényeges a gyermekről (fiatalról) szerzett minden ismeretet, információ, speciális oktatási, nevelési, gondozási eljárás, módszer, eszköz átadása a befogadó iskola (intézmény, munkahely) pedagógusai (alkalmazottai) számára.

A mozgáskorlátozott gyermekek rehabilitációját szolgáló eszközök használatának tanítása

A mozgáskorlátozott gyermek (ember) életében számtalan indokoltsággal, céllal és funkcióval bíró különböző segéd- és segítő eszköz alkalmazására kerülhet sor. Az eszközök alkalmazásának közös célja a minél önállóbb mozdulatok, mozgások, tevékenységek végzésének segítése, támogatása, ezáltal az életminőség pozitív irányú befolyásolása. Az eszközök használatának tanítása egyben kiemelt nevelési feladat a mozgáskorlátozott gyermekek rehabilitációjában.

Az eszközökölcsönzőn keresztül a következő eszközfajták kölcsönözhetők:

- oktatás során használható eszközök
- kommunikációt segítő eszközök
- informatikai eszközök
- mozgás/mozgatás eszközei
- önálló életvitel eszközei
- gyógyászati segédeszközök

Az intézmény egyénre szabott tanácsadással segít a funkció szerinti segédeszköz, vagy segítő eszköz kiválasztásában, beszerzésében, a használat betanításának metodikájában.

A szakmai szolgáltatás feladatellátásának formái, szinterei

- Nyílt napok az intézmény munkájának bemutatására (szülők, pedagógusok részére)
- Konferenciák, fórumok, tájékoztató előadások, módszertani bemutatók (szülőknek, pedagógusoknak, más szakembereknek, fenntartónak)
- Tanfolyami képzés (elsősorban többségi pedagógusoknak, hogy a napi pedagógiai gyakorlatban alkalmazható ismereteket szerezhessenek a mozgáskorlátozott gyermekekről és a velük való foglalkozás sajátosságairól)

10. Diákönkormányzat

Az intézményben működő diákönkormányzat munkáját, működését három (diákotthon/kollégium, általános iskola, középiskola) pedagógus közvetlenül, továbbá az intézmény vezetése és a dolgozói köre közvetve segíti.

Működésének célja:

A demokrácia és a parlamentarizmus szabályainak elsajátítása, a tanulók személyiségének fejlesztése, a közösségi szellem erősítése, a közösségi szerepek, funkciók gyakorlása, az önállóságra nevelés elősegítése annak érdekében, hogy felnőttként felelős állampolgárok legyenek.

A DÖK döntési jogköre:

Saját működéséről és szervezeti hatásköréről, illetve egy tanítás nélküli munkanap programjáról.

A DÖK egyetértési jogköre:

- a házirend, napirend kialakításában, tartalmában
- a tanulók kitüntetése, jutalmazása, illetve elmarasztalása, „fegyelmije” ügyében
- az intézményi szintű ünnepélyek, megemlékezések napjában, alkalmában
- az intézményi versenyek és vetélkedők kialakításában.

A DÖK véleményezési jogköre:

- a tanév rendjének, munkatervének, házirendjének, napirendjének kialakításában
- a tanulókat is érintő kérdésekben (pl. sporteszközök használata, a szakkörök, illetve a könyvtár működési rendje, stb.)

A DÖK javaslattevő jogköre:

- az intézményi élettel kapcsolatos minden kérdésben (pl. házi versenyek)

Feladata:

- az osztályok, apartmanok DÖK felelőseinek segítése, irányítása, vezetése
- a DÖK éves munkatervének elkészítése, illetve jóváhagyatása
- az aktuális DÖK programok megszervezése, lebonyolítása
- a tanulók jogainak és érdekeinek képviselése az intézményi tantestületben és az Iskolaszék előtt
- pályázatokon való részvétel (az intézményi Diákönkormányzatot különböző pályázatokon a DÖK felnőtt és gyerek/fiatal tagjai képviselik, ezzel is gyarapítva a DÖK erkölcsi elismertségét és anyagi helyzetét)
- a diák-önkormányzati ülések rendszeres lebonyolítása, ahol a diákok választott képviselői vesznek részt.

A Diákönkormányzat működése:

- A DÖK vezetők (kollégium, általános és középiskola) pedagógusainak segítségével a tanév elején elkészítik az éves munkatervet, mely alapján a DÖK működik.
- A kész munkatervet az intézmény nevelőtestülete és vezetősége is jóváhagyja.

- A képviselők minden évfolyamon (3. osztálytól) az osztályfőnöki órákon, az apartmanok képviselői az apartman közösségi teamen beszámolnak havi munkájukról, eredményeikről, illetve tájékoztatják társaikat a hónap aktuális feladatairól. Társaik javaslatait, módosításait, ötleteit, problémáikkal kiegészítve terjesztik elő a havi értékelő megbeszéléseken.
- A DÖK szükség szerinti gyakorisággal ülésezik, ahol az előző hónap/időszak munkájának értékelése, illetve az aktuális programok előkészítése, a felvetődő közösségi problémák megbeszélése, értékelése, a segítségkérés lehetőségeinek megtárgyalása a feladat.
- Működtetik az intézményi rádiót, szerkesztik az intézmény újságját
- A DÖK tanulói képviselői munkájuk alapján, év végén dicséretben részesíthetők. A nem megfelelő munkát végző képviselők azonban az osztályközösségük, képviselt apartmanjuk által év közben is „visszahívhatók”.

Diákönkormányzathoz kapcsolódó programok

- Rádió, újság
- Disco, apartman-bál
- Papírgyűjtés
- Szelektív hulladékgyűjtés
- Madáretetés
- Kimenőengedélyek
- Farsang
- Diáknap

11. A SZEMÉLYISÉGFEJLESZTÉSEL PEDAGÓGIAI FELADATOK

KAPCSOLATOS

A személyiségfejlesztés a tanulók társadalmi és szociális helyzetéhez, egyéniségéhez, adottságaihoz igazodó fejlesztés, amely komplex módon hat személyiségük egészére, lehetővé téve ezzel a minél sikeresebb szocializációt.

Cél:

Elégedett, belső harmóniában élő személyiség kialakítása, melynek feltétele a társas érintkezéshez szükséges készségek elsajátítása, a példamutatás és a hátrányos helyzettel való tudatos szembenézés.

Pedagógiai feladatok:

- A motivációs és érzelmi karakter, a tudás és a szociabilitás, vagyis a személyi, szociális és kognitív kompetenciák fejlődésének segítése.
- A tanulók személyiségének fejlődését támogató tanulási környezet kialakítása, mely hozzájárul önmaguk megismeréséhez, motivációjukhoz.
- A tanulók megismerése (célzott megfigyelés, mérés, közös programok, egyéni beszélgetés, stb.), az egész személyiség eredményes fejlesztése érdekében, azt megelőzve.
- A tanulók önismeretének, önértékelésének, tanulási motivációjának fejlesztése érdekében a fejlesztő értékelés alkalmazása, az élethosszig tartó tanulás iránti motiváció kialakítása.

Fejlesztési terület	kiemelt feladatok évfolyamonként		
	Ek + 1-4. évf.	Fz+5-8.évf.	0.+9-12.évf.
	személyi kompetencia		
egészséges és kulturált életmódra nevelés	biológiai szükségletek kifejezésének segítése: - egészséges és kulturált étkezés, öltözködés szokásainak kialakítása - mozgás fontosságának és szeretetének kialakítása	élményszükséglet: zene, művészetek iránti érdeklődés felkeltése	öntevékenységi vágy kifejezésének segítése: - egészséges ambíciók, életprogramok kialakítása - érdekértékelés- és érdekérvényesítés kialakítása
	élményszükséglet: zene, művészetek iránti érdeklődés felkeltése	zenei képességek, vizuális alkotó- és befogadóképesség, irodalmi előadói és szövegalkotó képességek fejlesztése. önállósulási vágy kifejezésének segítése: - önbizalom, önbecsülés kialakítása - önértékelés képességének kialakítása - önmegismerő, önértékelő, önfejlesztő képesség kialakítása	a tanulók érzelmi életének egyensúlyban tartása, sikereik és kudarcaik egészséges feldolgozására, szorongásaik és belső feszültségeik oldására való képesség kialakítása.
nyitott világtudat és én tudat kialakításának segítése (mely a viselkedésszabályozó funkció érvényesüléséhez járul hozzá): természettudat, irodalmi tudat stb.			

szociális kompetencia			
a viselkedéskultúra személyiségjegyeinek gazdagítása (tiszteletudó, kulturált magatartás kialakítása és megkövetelése a tanulóktól) együttműködési képesség fejlesztése (versengés, vezetés és segítőkészség fejlesztése, kialakítsa)	család, csoportok működése, a működést meghatározó szabályok megismertetése: köszönés, bemutatkozás, stb. segítés, együttműködés, siker- és kudarcfeldolgozás, alkalmazkodás képességeinek fejlesztése: csoporttörvények és csoportszokások kialakítása, hagyományok ápolása	szervezetek, intézmények, a társadalom kialakulása, működése, működést meghatározó szabályok azok időbeli változásának ismerete,	empátia, tolerancia, érdekelemző, értékelő, önrendelkező készség kialakítása konfliktuskezelés, vitakészség (érvelés-meggyőzés) formálása
kognitív kompetencia			
információ-feldolgozás képességeinek fejlesztése (megismerési képesség kommunikációs képesség gondolkodási képesség tanulási képesség),	aktivitás, motiváltság fejlesztése (megismerési, felfedezési vágy felkeltése) kíváncsiság, érdeklődés felkeltése játékszeretet kialakítása képességfejlesztés: felismerés, összevonás, összehasonlítás, sorképzés, kiemelés, megismerési, megfigyelési képesség, írás használat és értő olvasás, beszéd és beszédértés, stb.	motiváltság fejlesztése: tanulási kötelességtudat, önfejlesztési igény tudásvágy felkeltése, megoldási késztetés kialakítása alkotási vágy felkeltése tanulási szokások kialakítása képességfejlesztés: analízis, absztrahálás, problémamegoldás, gondolkodás, viszonyítás, általánosítás, osztályozás, bizonyítás, asszociálás	sikervágy, elismerési vágy kialakítása tanulási igénynővelő, tanulási életprogram kialakítása intellektuális nyitottság, az új iránti érzék és igény fejlesztése képességfejlesztés: elvont, rugalmas gondolkodás, kritika és önkritikai készség kialakítása

A személyiségfejlesztés megvalósulásának szinterei

- Óratervi órák, valamennyi műveltségi terület nevelése-oktatása során, függetlenül az oktatásszervezés formájától (vagyis, a hagyományos osztálykeretben tartott, tantermi tanórákon éppúgy, mint pl. egy-egy projekt, csoportfoglalkozás során).
- Az értékelési rend működtetésének szinterei – a portfólió alkalmazásával a tanulók aktivitására építve.
- Tehetséggyógyozó és felzárkóztató foglalkozások – szakkörök, játék, manuális foglalkozások, kézműves tevékenységek, stb.
- A pályairányítási, pályaeorientációs tevékenységek.
- Tanórán kívüli programok: szakkörök, sportkörök, ünnepek, stb.
- Iskolán kívüli programok: kulturális programok, versenyek, stb.
- Diákotthon és/vagy kollégium, apartman rendszerben működő közösségi szinterein

12. A KÖZÖSSÉGFEJLESZTÉSEL KAPCSOLATOS PEDAGÓGIAI FELADATOK

A közösségfejlesztés az egyén szocializációjának része. E folyamat eredményeként válik a gyermek az iskolai közösség – később a társadalom – teljes jogú tagjává. A közösségfejlesztés során a tanulók társas kapcsolata az érték- és kultúrákövetítés folyamatában a közösség kialakulásig fejlődnek.

Célok

Olyan tevékenységrendszer és magatartásformák kialakítása, amelyek a konstruktív életvezetés megvalósításához segítik a tanulókat. Egységes elvek, közös szemlélet, amelyek segítik a közösségi élet rendjének létrejöttét.

Feladatok

- Az intézmény értékeinek megfelelő szokásformák kialakítása, a tanulók felelősségteljes tisztségekkel történő folyamatos megbízása annak érdekében, hogy a munka közösségfejlesztő hatása érvényesülni tudjon.
- A közösség szellemi, tárgyi és természeti értékeinek védelmére, megóvására nevelés.
- Segítőkészség, egymás elfogadásának kialakítása – egyes egyének vagy csoportok értékeinek felismerése, azok elfogadása. Ennek érdekében az értékek felismerésére, megóvására, a segítségnyújtásra ösztönözés.
- A társadalmilag is fontos magatartásformák megerősítése, gyakoroltatása, számonkérése.
- Az elsődleges közösségek, az osztály és az apartman közösségek kialakulásának segítése, ennek érdekében a közösségi élet szervezeti és tevékenységi formáinak folyamatos fejlesztése.

Fejlesztési terület	kiemelt feladatok évfolyamonként		
	Ek + 1-4. évf.	Fz+5-8.évf.	0+9-12.évf.
	személyi kompetencia		
közösség kialakítása	osztályon és apartmanon belüli sokoldalú tevékenységrendszer kialakítása, a hozzájuk tartozó felelősök megválasztása	a diákönkormányzat munkájába való bekapcsolódás segítése, az osztályok és az apartmanok tevékenységeinek összehangolása az intézményi tevékenységekkel	az osztály- és az apartman közösségek kohéziójának támogatása (bentlakási szerződés a felsőoktatási hallgatókkal)
	együttélés, együttműködés legfontosabb készségeinek kialakítása, az együvé tartozás élményének felfedeztetése	diákvezetők választásának segítése, a diákvezetők munkájának támogatása. a diákvezetők döntéshozatali bevonása	a diákvezetők irányító szerepének kiemelésének, az önrendelkezés, önállóság, a döntéshozatal iránti felelősség hangsúlyos tétele
	társakért, közösségért való felelősségérzet kialakítása.	a közösségért érzett felelősség erősítése	a diákönkormányzatban a kezdeményező szerep megerősítése
		az önfegyelem, önkontroll jelentőségének hangsúlyozása mind a tanulás, mind a szabadidős tevékenységek területén	az osztály és apartman közösség támogatása az intézményi programokba való bekapcsolódás során, valamint a javaslattevési és véleményezési joggal való élés alkalmazásakor
		önállóság fokozatos előtérbe kerülése – a tevékenységek szervezése, lebonyolítása, ellenőrzése során saját hagyományok, szokások kialakításának támogatása	az alsóbb évfolyamok támogatásának elvárásaként való megfogalmazása belső és külső (felnőtt) közösségekben való partneri érdekképviselet és szerepvállalás

A közösségfejlesztés megvalósulásának szinterei

- Diákönkormányzat

Az intézményben a tanulók és tanulóközösségek érdekeinek képviselésére, a tanórán kívüli és szabadidős programok szervezésének segítésére diákönkormányzat működik. A szervezet munkáját az 3-12. évfolyamokon osztályonként és apartmanonként megválasztott képviselők végzik, az intézményvezető által felkért pedagógus kollégák támogatásával.

- Tanórák, tanórán kívüli (C típusú programcsomag tevékenységei) és szabadidős tevékenységek – jó szinterei a közösségfejlesztésnek a csoportmunkák, projektek, a témahét, általában a kooperatív technikák alkalmazása.
- Tehetséggondozó és felzárkóztató foglalkozások.
- Osztály, apartman és intézményi szintű hagyományok ápolása során.

13. A BEILLESZKEDÉSI, MAGATARTÁSI NEHÉZSÉGEKKEL ÖSSZEFÜGGŐ PEDAGÓGIAI TEVÉKENYSÉGEK

A beilleszkedési és magatartási nehézségek általában a szocializációs, pszichés zavarok miatt alakulnak ki, melyeket egy bizonyos életkor után a serdülőkorral járó problémák nehezítenek. A Mozgásjavító Gyermek- és Ifjúsági Központban ezek a problémák kiegészülnek a másság feldolgozásának nehézségeivel.

Cél

A beilleszkedési és magatartási problémák hátterében húzódó, a közvetlen és közvetett környezetben rejlő okok feltárásával, minél korábbi beavatkozással elérni, hogy a pszichés zavarok kialakulásának esélye csökkenjen, illetve a diákok együttműködjenek azok leküzdésében. Az intézmény minden intézményegységében érvényesülni tudjon az inkluzív nevelés-oktatás.

Feladatok

- A tanulók viselkedésének tudatos megfigyelése a különböző élethelyzetekben (osztály, diákotthon-kollégium, család, stb.) a vele foglalkozó pedagógusok, terapeuták és gyermekfelügyelők által, szükség esetén szakember (pszichológus, gyermekvédelmi felelős) bevonásával.
- Az érintettek részvételével team-megbeszélés a megoldási javaslatok kidolgozása céljából.
- Szoros kapcsolattartás az iskolapszichológussal, iskolaorvossal, védőnővel, más szakemberekkel, szülőkkel.
- Egyéni képességekhez igazodó tanulás megszervezése, egyéni bánásmód, személyre szabott, nevelő szándékú feladatok adása.
- Következetesség érvényesítése a tanulók egész napjának szervezésében (a szabályok be nem tartása esetén is).
- Öszinte és bizalmon alapuló kapcsolat kialakítása a tanuló és az osztályfőnök, illetve a középiskolában a tanuló és a mentor között
- A szabadidő hasznos eltöltésére különféle programok kínálata.
- Tájékoztató előadások a fiatalok káros szenvedélyeiről (orvosi, rendőrségi szakemberek, civil szervezetek bevonásával), a nevelőtestület konzultációja a devianciáról (nevelési értekezlet, belső továbbképzések)

Ennek érdekében végzett tevékenységek, színterek:

- Tanórai keretben, tanórán kívüli foglalkozásokon a különböző nehézségekkel küzdő gyermekek megfigyelésére van lehetőség. A kooperativitásra építő tanórák lehetőséget biztosítanak a tanulók számára az együttélés szabályainak megismerésére, gyakorlására, az egymáshoz való alkalmazkodás élményének átélésére.
- Szülők szemléletformálása, szoros kapcsolat a családdal, családlátogatás, szülői értekezlet, előadások szervezése aktuális témában.
- Különböző programok szervezése, melyek a hasznos szabadidő eltöltésére nevelnek.
- Teamek működtetése – egy-egy tanulóval közvetlenül foglalkozó szakemberek, illetve a szülők bevonása a sikeres fejlesztés érdekében, illetve valamilyen probléma felmerülésekor a megoldási utak feltérképezésére.
- A középiskolában a mentori rendszer működtetése segítséget nyújt beilleszkedési, magatartási problémák esetén is.

14. A TEHETSÉG, KÉPESSÉG KIBONTAKOZTATÁSÁT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK

A pedagógiai munka fontos eleme a tehetséges tanulók felfedezése, és optimális fejlesztésükről való gondoskodás.

Célok

A bemeneti mérések alapján kialakított tanulási térkép mentén a kiemelkedő készségek, képességek, kompetenciák, érdeklődési területek minél korábbi felfedezésével a legteljesebb és legoptimálisabb tehetséggondozás elérése – nagy hangsúlyt fektetve a nem tantárgyi tehetségek felfedezésére, fejlesztésére is.

A tanulók önmaguk is fedezzék fel és fejlesszék tehetségüket. A kiemelkedő területek célzott fejlesztésével készüljenek fel az önrendelkező, önálló életre, a társadalmi beilleszkedésre.

Legyenek képesek megfelelő és reális, önismereten alapuló, a védett és nyitott munkaerőpiaci helyzetekre egyaránt figyelő pályaválasztásra.

Ennek érdekében végzett tevékenységek:

- A tehetséggondozás jelentős része a képzési programban megfogalmazódik:
 - képesség szerinti *csoportbontás* (számítástechnika, nyelv, mozgásnevelés stb.), differenciálás, átjárhatóság biztosítása a csoportok között
 - *szakkörök* szervezése az érdeklődési körnek megfelelően (művészetek, sport, stb.)
 - *tanulmányi és sportversenyeken*, illetve pályázatokon való részvétel
 - 0. évfolyamon *emelt szinten* történik az idegen nyelv tanítása
 - a 11. és 12. évfolyamokon a közép-, illetve emelt szintű *érettségire* való felkészítés
- Az iskolán kívüli foglalkozások keretében a tanulók – elsősorban önkéntes választásuk alapján – különböző sport- és művészeti tevékenységet folytathatnak. A különböző sportágak hobbiszintű űzése mellett az intézmény támogatja a versenysportra való felkészülést, a paralimpiai utánpótlás-nevelést.
- A továbbtanulási lehetőségek időben elkezdett feltérképezése, a célirányos felkészítés, tudatos pályaválasztás szintén részét képezik a képesség-kibontakoztató tevékenységnek.
- A középiskolában a megfelelő mentor kiválasztása - a tanácsadásokkal, a személyes példamutatással, a beszélgetésekkel - segítséget nyújthat a kiemelkedő képességek fejlesztésében, a képességek kibontakoztatásában.

Fejlesztési terület	kiemelt feladatok évfolyamonként		
	Ek + 1-4. évfolyam	Fz+5-8. évfolyam	0+9-12. évfolyam
tanórai feladatrendszer	készség- és képességfejlesztés alapú nevelés-oktatás, kompetenciafejlesztés	készség- és képességfejlesztés hangsúlyossá tétele a 6. évfolyamig	0. évfolyamon kiemelt terület: idegen nyelv, informatika
	igény szerint egyéni fejlesztési tervek készítése, csoportbontások	idegen nyelv és informatika kiemelt jelentősége, csoportbontásban való oktatása	11. és 12. évfolyamon fakultációk, emelt szintű érettségire való felkészítés
tanórán kívüli feladatrendszer	szakkörök, versenyekre való felkészítés, egyéni fejlesztés egy-egy kiemelt területen versenyek, pályázatok – azoknak a területeknek a felismerésére is, melyek a nevelés-oktatás során esetleg háttérbe szorulnak kulturális- és sportrendezvények intézményen belül és kívül		

15. A GYERMEK- ÉS IFJÚSÁGVÉDELEMMEL KAPCSOLATOS FELADATOK

A gyermekvédelmi intézkedések intézményi szinten – az érvényben lévő Gyermekvédelmi Törvény, valamint a Köznevelési Törvény előírásainak való megfelelés mellett – célul tűzik ki:

- a gyermek, a fiatal környezetének befolyásolását a gyermekkel, a fiatallal szembeni káros magatartások megváltoztatására
- a szükség szerinti kapcsolattartást a lakóhelyi önkormányzattal, a családsegítő szolgálattal
- súlyosabb veszélyeztetettség esetén gyámhatósági segítségkérést
- a gyermek, fiatal hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetének javítását

Az intézmény fő gyermek- és ifjúságvédelmi feladatai:

- a tanulók veszélyeztetettségének megelőzése
- lehetőségekhez mérten a veszélyeztetett helyzet megszüntetése
- az érintettek segélyezése (a szülő által az önkormányzathoz benyújtott segélykérelmek véleményezése és az igazolások kiadása), iskolai és otthoni életük alakulásának nyomon követése, az esetleges pályázati, ösztöndíj lehetőségekről információ nyújtása, segítség azok elkészítésében
- diákjóléti segélyezés (az SzMSz részletesen foglalkozik a diákjóléti segélyezés feltételeivel, elbírálásának módjával, az elszámolási kötelezettség formájával)
- pályairányítás támogatása (szociális ösztöndíj)
- prevenció és felvilágosítás (egészséges életmód, drog, alkohol, szexuális élet)
- kapcsolattartás, team beszélgetések, pszichológusi segítségkérés

Az intézményi gyermek- és ifjúságvédelmi feladatok ellátásáért az intézmény vezetője a felelős, aki kialakítja a megfelelő szemléletet, megfelelő személyt bíz meg a szakmai feladatok ellátásával, valamint folyamatosan ellenőrzi és értékeli az elvégzett munkát.

A szakmai munka koordinálása, a külső és belső kapcsolatok ápolása a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős feladata.

Minden pedagógus, kiemelten az osztályfőnökök, apartman pedagógusok feladatai:

- közreműködés a gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokban, a fejlődést veszélyeztető körülmények megelőzésében, feltárásában,
- a bármilyen oknál fogva hátrányos helyzetű gyermek figyelemmel kísérése, felzárkóztatásuk biztosítása,
- a családi házzal történő kapcsolattartáson keresztül a családban jelentkező problémákra történő felfigyelés,
- az iskolai eszközökkel megoldhatatlannak látszó problémákról a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős tájékoztatása, aki az intézményvezetővel együtt gondoskodik a megfelelő lépésekről.

A gyermek- és ifjúságvédelmi tevékenység célcsoportjai:

- gyermek
- szülők, család
- pedagógusok és pedagógiai munkát segítők
- külső intézmények, szervezetek, szakemberek (pl. házi- és gyermekorvosok, rendőrség, Nevelési Tanácsadó, Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat stb.)

Tevékenységi területek:

- Felderítés: a tanulók, gyermekek személyiségének, egészségi állapotának, családi hátterének, baráti és kortársi kapcsolatainak megismerése – a pedagógiai jellemzés és környezettanulmány elkészítésén keresztül.
- Feltárt káros hatások megelőzése, ellensúlyozása:
 - o családlátogatás, életvezetési tanácsadás,
 - o fejlesztő, felzárkóztató nevelési-oktatási program,
 - o nevelési tanácsadóhoz való irányítás,
 - o szabadidős tevékenységek szervezése,
 - o közreműködés az egészségnevelésben
- Amennyiben a feltárt veszélyeztetettséget nem lehet pedagógiai eszközökkel megoldani, abban az esetben jelzéssel kell fordulni a gyermekjóléti szolgálatok felé.

16. A TANULÁSI KUDARCNAK KITETT TANULÓK FELZÁRKÓZTATÁSÁT SEGÍTŐ PROGRAM

A tanulási kudarcok valamely képesség zavara, részleges hiánya, fejletlensége következtében alakulnak ki, melyek sokszor a mozgáskorlátozottság másodlagos tüneteinek tekinthetők. Ehhez egy bizonyos életkor után hozzájárulnak a serdülőkori problémák, melyeket sokszor a nem megfelelő szociokulturális háttér is nehezít. Az okok pontos feltárása, az ezek alapján szükséges fejlesztő folyamat tervezése mindenképp szakember feladata. A sikeres fejlesztés érdekében a szülőkkel, családi házzal való együttműködés elengedhetetlen.

Cél

A tanulók egyéni képességeinek, tehetségének, fejlődési ütemének, szociokulturális helyzetének folyamatos figyelemmel kísérésével a tanulók segítése képességeik kibontakoztatásában. A hozott hátrányok csökkentése, igény kialakítása azok leküzdésére.

Feladatok

- Prevenció – a tanulási- és/vagy viselkedésvizsgálat pontos feltérképezése (szükség szerint együttműködésben a Mozgásvizsgáló Országos Szakértői és Rehabilitációs Bizottsággal) a lehető legkorábbi időszakban.
- A feltárt problémák alapján fejlesztési terv készítése:
 - o differenciált, az egyéni igényekhez igazodó tanórai tanulásszervezés (mentorálás)
 - o fejlesztő-felzárkóztató foglalkozások biztosítása tanórán és tanórán kívül
- A betegségek, környezetváltozások gyakori okozói a lemaradásnak, tanulási kudarcoknak. Ezekben az esetekben a megsegítés leghatékonyabb módja az egyéni bánásmód a beszélgetéseken, családlátogatásokon, differenciált foglalkoztatáson keresztül.
- Átmeneti szakaszok megkönnyítése: iskolába, középiskolába való átmenet segítése, a váltásra való felkészítés:
 - o kölcsönös nyílt napok szervezése – belső és külső látogatók számára
 - o konzultációk, hospitálások biztosítása az átmenetben érintett évfolyamokon tanítók számára
 - o tananyag- és követelményrendszer egyeztetése az egyes szinteken
 - o „áttanítások” biztosítása – a bevezető és kezdő szakaszon tanító pedagógusok tanítása az 5., 6. évfolyamon, szakos kollégák tanítása a 3., 4. évfolyamon, középiskolai pedagógusok tanítása az alapozó és fejlesztő szakaszon stb.
 - o közös programok szervezése

A tanulási nehézséggel, zavarral küzdő tanulók pedagógiai megsegítése, a felzárkóztatás az alábbi tevékenységek során történik:

- A pontos pedagógiai diagnózis felállításához, a fejlesztési folyamat tervezéséhez, a sikeres fejlesztéshez elengedhetetlen a szakemberek együttműködése. A TEAM-ben résztvevő szakemberek a problémától függően lehetnek: pszichológus, logopédus, gyógypedagógus, egyéb szakemberek.
- Egy-egy terület koncentrált fejlesztése érdekében a pedagógusok egyéni fejlesztő foglalkozásokat, egyéni korrekciót, felzárkóztatáshoz korrepetálásokat szerveznek.
- A képesség szerinti csoportbontások biztosítják, hogy a tanulók saját tempójukhoz és szintjükhez leginkább igazodó fejlesztésben részesüljenek.

- A kiemelt jelentőségű tanulás tanítása hozzájárul ahhoz, hogy a tanulók olyan tanulási technikákat, módszereket sajátítsanak el, melyekkel sikeresen tudják teljesíteni az iskolai követelményeket, illetve, melyekkel elkerülhetők a tanulási kudarcok.
- A középiskolai osztályokban a mentor támogató tevékenysége szintén hozzájárul a tanulási kudarcok megelőzéséhez.
- Tanórán kívüli és szabadidős tevékenységek is hozzájárulhatnak a tanulási kudarcok megelőzéséhez, a tanulók megsegítéséhez.

A sikeres fejlesztő, illetve megelőző tevékenységeket támogatja a tanulási környezet, az iskolai felszerelés- és eszközrendszer, így a könyvtár, a számítástechnika, illetve egyéb tantermek eszközei is.

17. A SZOCIÁLIS HÁTRÁNYOK ENYHÍTÉSÉT SEGÍTŐ TEVÉKENYSÉGEK

A gyermekek és családjuk szociális helyzetéről a rendszeres kapcsolattartáson, beszélgetéseken, családlátogatáson, környezettanulmányok során gyűjthetők információk.

Célok

- A tanulók szociális hátrányainak feltérképezése, felismerése a lehető legkorábbi beavatkozás érdekében
- A családok szociális nehézségeinek enyhítése, ezzel a gyermekek helyzetének könnyítése:
 - o szülők rendszeres informálásával (személyes beszélgetések, intézményi és osztály szülői értekezleteken, fogadóórákon stb.) az igénybe vehető juttatásokról, a hivatali ügyintézés módjáról
 - o az iskola diákjóléti segélyezéséről szóló házi szabályrendszer segítségével (az iskolai SzMSz része) a ruházat vásárlásának, tanszerköltség, zsebpénz, kulturális programon való részvétel támogatásával

Feladatok

- Szociális hátrányok felderítése, nyomon követése. Szükséges esetek egyeztetése a gyermekvédelmi felelőssel.
- A szociális hátrányok ellensúlyozása az aktuális törvények figyelembevételével (étkezési hozzájárulás, nevelési segély, tankönyvtámogatás, stb.)
- Pályázati lehetőségek kihasználásával a legrászorultabbak támogatása: ösztöndíjak, kulturális események pályázati támogatásból való szervezése, stb.
- A Zsótér Pál Alapítvány közreműködésével a szociálisan hátrányos helyzetű tanulók segédeszköz-beszerzésének, szabadidős programokon való részvételének segítése.

A hátránykompenzációs tevékenységek főbb területei

- A megfelelő tanulási környezet kialakítása lehetőséget teremt ahhoz, hogy a tanulók magasabb kognitív teljesítményt érjenek el. Ismereteik bővítéséhez az intézmény olyan feltételeket biztosít, melyeket a család nem feltétlenül tud megteremteni – pl. mozi-, színház-, múzeumlátogatások, számítógép használatának biztosítása, kirándulások, könyvtár használata, felzárkóztató órákon többletismeret nyújtása stb.
- A nevelés-oktatás és a személyiségfejlesztés eredményességének feltétele a tevékenységrendszer sokszínűségének, változatosságának megteremtése, mely az újszerű oktatásszervezési formákkal (projekt, témahét, műveltségterület tantárgyi bontás nélküli oktatása) elérhető. Így minden tanuló egyformán lehetőséget kap a részvételre, az együttműködésre.
- A tantárgy orientáltság feloldása lehetővé teszi a szorongásmentes tanulói környezet kialakítását, mely az önmegvalósításhoz járul hozzá. A felzárkóztatás akkor válik eredményessé, ha a meglévő motivációs bázist új motivációs eszközök is kiegészítik.
- A hátrányos helyzetű gyermekek esetében a pályaaorientációs tevékenység nem csak a tanulásra korlátozódik – pl. látogatások szervezése, civil szervezet bevonása stb. A valamely területen kiemelkedő teljesítményt nyújtó tanulókra az intézmény különös gondot fordít. Fejlesztésükről a pedagógusok önképzőkörök, diákkörök, (képességfejlesztő) szakkörök keretein belül gondoskodnak, valamint a pályázati lehetőségeket is kihasználják (pl. Útravaló ösztöndíj).

18. A SZÜLŐ, TANULÓ, ISKOLAI ÉS KOLLÉGIUMI PEDAGÓGUS EGYÜTTMŰKÖDÉSÉNEK FORMÁI, TOVÁBBFEJLESZTÉSÉNEK LEHETŐSÉGEI

A szülők, tanulók, pedagógusok és segítő munkatársak együttműködésében érvényesülnie kell a pedagógiai programban megfogalmazott alapelveknek, céloknak és feladatoknak.

A folyamatos kapcsolattartást a pedagógus kezdeményezi, irányításáért, hatékonyságáért – mivel a pedagógus van kulcspozícióban – ő a felelős.

A tanulók és a pedagógusok együttműködésének formái

A diákokat az iskolai életről, az éves munkatervről, az aktuális feladatokról az intézmény, illetve intézményegység vezetője, a diákönkormányzat vezetője, illetve az osztályfőnökök, apartman pedagógusok tájékoztatják. Az információcserére a következő fórumok biztosítanak lehetőséget:

- az intézményegység vezetője évente legalább egyszer részt vesz a diákönkormányzat vezetőségének ülésén, a diákönkormányzat éves munkatervét eljuttatja az intézményegység vezetőjéhez
- az intézményegység vezetője lehetőség szerint kötetlen beszélgetések alkalmával cserél információt az évfolyamok képviselőivel
- az intézményi diákönkormányzat vezetője folyamatosan, személyesen, illetve a faliújságon keresztül tájékoztatja a tanulókat, a diákotthon/kollégium lakóit
- a tanulók a házirendet, napirendet minden tanév elején megismerik
- az osztályfőnöki órákon, valamint az apartman teameken az osztályfőnökök, apartman pedagógusok folyamatosan informálják a tanulókat az aktuális feladatokról, illetve a szaktanárok tájékoztatják őket a fejlődésükről, egyéni haladásukról
- a kétirányú kommunikációt biztosítja a mentori rendszer, hiszen a diák és a mentor folyamatos kapcsolata megteremti a lehetőséget az információcserére
- a tanulók kérdéseiket, véleményeiket választott képviselőik útján juttathatják el az intézmény vezetősége felé

A szülőkkel, családdal való együttműködés formái

A szülők az intézményi életről, a munkatervről, az aktuális feladatokról, rendkívüli intézkedésekről folyamatosan tájékoztatást kapnak. Alapvető célkitűzés, hogy a tanulók lehetőség szerint a családban nevelkedjenek, szüleiktől kapják meg azt a segítséget, támogatást, amely iskolai eredményességükhöz szükséges. A diákotthonban-kollégiumban lakó diákok esetében is nélkülözhetetlen a családi házzal élő és folyamatos kapcsolat kialakítása.

Az együttműködésre az alábbi fórumok szolgálnak:

- az intézményegység vezetője az iskolai/diákotthoni, kollégiumi szintű szülői értekezleten, illetve a szülői szervezeten keresztül tart kapcsolatot a szülőkkel
- a szülők és a pedagógusok közötti folyamatos együttműködés kialakítására, a szülők tájékoztatására a szülői értekezletek nyújtanak lehetőséget, illetve a szülők a honlapon és e-mailben is kapnak az intézménytől rendszeres tájékoztatást
- az intézmény életébe, a nevelési-oktatási tevékenységbe, az osztályközösség, az apartman-közösség, illetve a tanulók munkájába a szülők a nyílt napok során kapnak bepillantást
- a minden tanévben megszervezett témahetek, projektek egyes tevékenységei a szülők számára nyilvánosak – ezzel is az iskola pedagógiai munkájába, közösségi életébe igyekszik az intézmény a szülőket bevonni

- egy-egy tanuló egyéni fejlődési útjáról, a fejlesztési folyamat támogatásának lehetőségeiről a szülők a fogadóórákon tájékozódhatnak; az osztályfőnök, a szaktanárok az apartman pedagógusok a tanév elején értesítik a szülőket a fogadóórák időpontjáról
- a diákok tanulmányairól, fejlődéséről, illetve magatartásáról, a mulasztásokról, a különböző programokról, a kiemelkedő teljesítményekről a szülők a tájékoztató füzetben, diákotthoni/kollégiumi értesítő útján, illetve az e-naplón (ETNA) keresztül tájékozódhatnak
- a szülők az intézmény házirendjét, napirendjét minden tanév elején megismerik
- a tanulók családi hátterének, körülményeinek megismerése, illetve személyes tanácsadás a családlátogatások alkalmával lehetséges; a pedagógusok az újonnan bekerülők családját az első év folyamán, problémás, hátrányos helyzetű fiatalok családját a folyamatos kapcsolattartás miatt akár évente meglátogatják
- a közös élmények, a kötetlen beszélgetések hozzájárulnak a sikeres együttműködéshez, így a diákönkormányzat rendezvényei (pl. Diáknap), a különböző szabadidős tevékenységek fórumot teremtenek az információcseréhez
- az intézmény következő tanévi szolgáltatásairól, az induló csoportokról, a felvételi követelményekről minden tanév végén tájékoztatást nyújt nyílt nap keretében
- a szülők közvetlenül, vagy választott képviselőik útján juttathatják el kérdéseiket, véleményüket az intézményegység, illetve az intézmény vezetőjéhez

Diákok együttműködésének formái

A diákok önállósága, együttműködése érdekében különösen fontos azok különféle megnyilatkozási formáinak támogatása:

- diákönkormányzat a patronáló tanárok segítségével
- intézményi rádió, újság
- hirdetőtábla, egyéb írásos emlékeztetők

A pedagógusok együttműködésének formái

Az intézményi éves munkatervben megfogalmazott feladatok ellátáshoz elengedhetetlen a különböző szakemberek együttműködése. Egy-egy tanév során ennek fórumai a következők:

- tanévnyitó, félévi és tanévzáró értekezletek
- nevelési értekező egy aktuális témáról, esetleg külső előadó bevonásával
- munkaközösségi megbeszélés az elkövetkező időszak legfontosabb teendőiről, illetve lehetőség egy-egy aktuális téma megvitatására
- TEAM megbeszélés az egy-egy tanulóval foglalkozó pedagógusok (apartman pedagógus is), pedagógiai munkát segítő személyzet (szükség esetén a szülő) bevonásával, melynek célja a fejlesztési folyamat nyomon követése, esetleg egy-egy probléma megbeszélése
- osztályozó értekező
- házi továbbképzés egy-egy aktuális témában, belső vagy külső előadóval
- körlevelek (előnyben részesítve az e-mailt), hirdetőtábla, ETNA üzenő fal, egyéb írásos emlékeztetők, honlap
- a különböző intézményegységekben (általános iskola, középiskola, diákotthon-kollégium) dolgozó kollégák együttműködése elengedhetetlen feltétele az átmenetből (iskolába lépés, kezdő szakaszból alapozó szakaszba lépés, középiskolába kerülés) adódó problémák megoldásának, illetve a diákotthonban, kollégiumban lakó tanulók sikeres iskolai előmenetelének biztosításában

Az intézmény belső kapcsolatai

Iskolaszék

A tantestület, a szülők, a diákok és a fenntartó szervezete, mely jogszabályok által meghatározott keretek között, az intézmény érdekeit szolgálja, segíti a jobb együttműködést mind a belső, mind a külső kapcsolatokban.

Közalkalmazotti tanács

A közalkalmazotti tanáccsal történő együttműködés elveit az IMIP tartalmazza.

Érdekképviselő

Az érdekképviselővel történő együttműködés elveit az IMIP tartalmazza.

Diákönkormányzat

A tanulók jogainak és érdekeinek képviselőjében kitüntetett szerepe van. Közreműködik: a demokratikus életformára való felkészítésben, a parlamentarizmus szabályainak elsajátításában, a tartalmas és színes diákélet, diákprogramok szervezésében. A tanulók az életkoruknak megfelelően vesznek részt a diákönkormányzat munkájában, felelős tanári irányítás mellett.

Belső civil szervezetek

Az intézmény **Zsótér Pál Alapítványa** feladatául tűzte ki a mozgáskorlátozott gyermekek életkörülményeinek javítását, az oktatási és nevelési feladatok minél magasabb színvonalú ellátásának támogatását, a tárgyi és személyi feltételek megteremtésével a gyermekek rehabilitációjának és életkezdésének elősegítését. Ennek érdekében az intézménnyel együttműködésben segíti az önálló életvitel kialakítását a lakóotthon programmal (fenntartja a helyszíni szolgálatot), támogatást nyújt szabadidős programokhoz (színház, koncert, múzeum, mozi, egyéb szabadidős tevékenységek), segíti a gyermekek segédeszköz-ellátottságát (pl. szemüveg, gyógyászati segédeszközök vásárlása, ahhoz anyagi támogatás nyújtása).

A **Mozgásjavító Diák Sport Egyesület** célja a mozgáskorlátozott gyermekek egészséges életmódra nevelése, a rendszeres testedzés és sportolás megkedveltetése, a sportos, egészséges életmód népszerűsítése, a szabadidő sporton keresztül történő hasznos eltöltésére nevelés.

A céloknak megfelelően, az intézménnyel történő együttműködés értelmében sportköröket szervez a tanulók számára. Nagy hangsúlyt kap az utánpótlás-nevelés, a versenyeken való részvétel.

Mindkét civil szervezet részt vesz a diákok nyári táboroztatásának megszervezésében, színvonalas lebonyolításában.

Az intézmény kapcsolatai külső szervezetekkel

Az intézmény a minél sikeresebb szakmai munka megvalósítása érdekében kapcsolatokat ápol különböző szakmai szervezetekkel.

A **Magyar Gyógypedagógusok Egyesületének** munkájában a nevelőtestület aktívan részt vesz, a mozgás-fogyatékoságügyi szakosztály működésének a bázisát alkotja.

Az intézmény az ország különböző pontjain lévő nevelési-oktatási intézményekkel tart szakmai kapcsolatot, mely segíti a diákok továbbtanulásakor jelentkező problémák megoldását, tapasztalatcserére, jó gyakorlatok átvételére ad lehetőséget.

A kapcsolatrendszer kialakítását és fenntartását segíti az **Önfejlesztő Iskolák Egyesülete**, melynek az intézmény alapító tagja.

Aktív és szoros a kapcsolat a **Mozgáskorlátozottak Egyesületeinek Országos Szövetségével**, valamint a MEOSZ Továbbképző- és Távmunka Intézettel.

A **Mérei Ferenc Fővárosi Pedagógiai és Pályaválasztási Tanácsadó Intézet** szakmai rendezvényein aktívan közreműködik a nevelőtestület (pedagógiai napok, EGYMI munkaközösség stb.)

A budapesti és vidéki társintézményekkel (gyógypedagógiai intézmények) folyamatos az együttműködés és a tapasztalatcserék – az intézmény alapító tagja az **EGYMI Egyesületnek**.

A szakmai tapasztalatcsere megvalósítása (elsősorban a kompetencia alapú fejlesztés, valamint a kooperatív tanulásszervezési eljárások területén) érdekében az intézmény aktív kapcsolatot ápol más, a Fővárosi Önkormányzat által fenntartott nevelési-oktatási intézményekkel

A **nemzetközi kapcsolatok** sokrétűek. Európa számos országában (Németország, Belgium, Hollandia, Csehország, Lengyelország, Dánia, Észtország, Észak-Írország) lévő, hasonló profilú intézménnyel tart fenn az intézmény szakmai kapcsolatot. (Comenius, Socrates program). A külföldön szerzett tapasztalatok hatással vannak a szakmai munkára, sok, ma már bevezetett jó gyakorlat származik a partnerintézményekből.

19. KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAM

A környezeti nevelés fogalma

Az intézményi környezeti nevelés az a pedagógiai folyamat, melynek során a gyerekeket felkészítjük környezetük megismerésére, tapasztalataik feldolgozására, valamint az élő és élettelen természet érdekeit is figyelembe vevő cselekvésre.

Ezért a környezeti nevelés:

- megfelelően stabil és megújulásra képes érzelmi kapcsolatot alapoz és erősít meg az élő és élettelen környezettel;
- kifejleszti a szándékot és képességet a környezet aktív megismerésére;
- felkelti az igényt, képessé tesz:
 - a környezet változásainak, jelzéseinek felfogására
 - a problémák megkeresésére, okainak megértésére
 - a környezet érdekeit figyelembe vevő cselekvésre (KöNKomp, 2004)

Alapelvek, célok

- a természetnek, mint létező értéknek tisztelete és megőrzése
- a Föld egészséges folyamatainak megőrzése/visszaállítása – harmóniára törekvés
- a bioszféra és a biodiverzitás megőrzése

Fontos célunk a szemléletváltás, a környezeti nevelés során megértetni a tanulókkal, hogy **minden élőlény** egyenlő – legyen az növény, állat vagy ember – mind **a környezet része!** Ez a fajta gondolkodás segít a sérült gyerekeknek egy egészségesebb énkép kialakításában, a másság elfogadásában és tolerálásában.

Másik lényeges feladat, hogy rá kell ébreszteni a diákokat az élőhely minőségének fontosságára (vizek, levegő, talaj tisztasága), a természetes és az épített környezet megóvására.

Hosszú távú pedagógiai célok, feladatok

- az ökológiai gondolkodás kialakítása, fejlesztése
- rendszerszemléletre nevelés
- fenntarthatóságra nevelés
- a környezetetika hatékony fejlesztése
- érzelmi és értelmi nevelés
- tapasztalaton alapuló, kreatív környezeti nevelés
- a másik élőlény szabadságának tiszteletben tartása, önkontroll kialakítása
- tolerancia kialakítása
- a környezettudatos magatartás és életvitel segítése
- az életminőség fogyasztáson túlra mutató alkotóinak keresése
- az egészség és a környezet összefüggéseinek feltárása (VEGYES)

Feladatok, tevékenységek, színterek

Hagyományok ápolása

- erdei iskola
- szelektív hulladékgyűjtés
- intézménylátogatások
- intézményi újság biológia rovata

- madáretetés
- táborok, kirándulások
- energiatakarékosság
- kollégiumi aktív programok: felelős vagyok környezetemért

A környezet adta további lehetőségek:

- osztályfőnöki órák környezetvédelmi témában
- megemlékezés a környezetvédelmi szempontból jeles napokról (Madarak, fák napja; Víz napja; Föld napja, Takarékoság napja stb.)
- illatkert kialakítása
- az udvaron található fás szárúak táblával való ellátása
- kollégiumi apartmanok és apartman kertek gondozása
- kerekesszékekkel megközelíthető ágyások kialakítása
- a szabadban történő oktatás helyének és feltételeinek kialakítása a Mexikói úton és a verőcei nyaralóban

Szaktárgyi feladatok (vagy tevékenységek)

- minden alkalom megragadása a szakórákon a környezeti nevelésre – minden tantárgyban
- a napi környezeti problémák megbeszélése (például környezetszennyezés)
- természetvédelmi versenyek szervezése
- a NYEK évfolyamon tantárgyként tanult környezeti nevelés tantárgy projektjei, tananyagtartalmi
- a szakmai képzésben a környezettudatosság, a globalizáció problémakörei, a fenntartható fejlődés témaköreinek hangsúlyos ismertetése, tananyagba emelése

20. EGÉSZSÉGNEVELÉSI PROGRAM

Az egészségnevelés fogalma

Az intézményi egészségfejlesztés az intézmény egész életébe, mindennapjaiba beépülő tevékenység, amely egyaránt irányul a pedagógusok, pedagógiai munkát segítő és tanulók egészségről alkotott ismereteinek bővítésére, korszerűsítésére, a fizikai és pszichoszociális környezet egészségtámogató jellegének erősítésére, az oktató-nevelő tevékenységben a személyközpontú megközelítésre a tanulók személyiségfejlesztése érdekében.

Az egészségnevelés a Mozgásjavító Gyermek- és Ifjúsági Központban kiegészül a tanulók **önállóságra, önellátásra** nevelésével. **Képességeikhez, állapotukhoz mérten a legnagyobb fokú önállóság elérése a cél.** Ehhez elengedhetetlen, hogy a mozgáskorlátozott diákok tisztán, pontosan lássák és elfogadják önmagukat és lehetőségeiket, azért, hogy tanulni, megújulni képes személyiséggé váljanak.

Célok

- Az intézményi egészségnevelés célja, hogy a tanulók kellő ösztönzést és tudást kapjanak egy személyes és környezeti értelemben ésszerű, a lehetőségeket felismerő és felhasználni tudó, egészséges életvitelhez. Értsék és fogadják el az egészséggel összefüggő kérdések fontosságát, az ezzel kapcsolatos beállítódásaik szilárdak, konkrét tevékenységekben megalapozottak legyenek.
- Az elsajátított ismeretek birtokában legyenek képesek egészségük megőrzésére, egészséges személyiség kimunkálására, a helyes magatartás kialakítására.

Feladatok

- a legalapvetőbb egészségügyi ismeretek elsajátíttatása
- az orvostudomány eredményeiből levonható helyes magatartásra, tevékenységre történő aktivizálás
- az életkorral és egészségügyi, illetve mozgásállapottal járó biológiai- pszichológiai - higiénés életmódbeli tennivalók megismertetése és elsajátíttatása
- az egészséges életvitelhez szükséges képességek kialakítása, erősítése, fejlesztése
- az egészségre káros szokások (alkohol és drogfogyasztás, dohányzás, inaktív életmód, helytelen táplálkozás) biológiai- élettani-pszichés összetevőinek megismertetése
- a társas kapcsolatok egészségi és etikai kérdéseinek, szabályainak elsajátíttatása
- a speciális, egyéni sérülésekből adódó problémák kezelésére, enyhítésére, megoldására alkalmas segítség keresése, kiválasztása, alkalmazásuk megtanítása
- figyelemfelkeltő, tájékoztató, motiváló, aktivizáló szerep vállalása az egészség=érték tudatosításában.

Az egészségnevelési program megvalósulását segítik: gyermekorvos, védőnő.

21. FOGYASZTÓVÉDELMI OKTATÁS

Jogi háttér

A fogyasztóvédelemről szóló 1997. évi CLV. tv. első része 5. fejezetének 17. paragrafusa rendelkezik a fogyasztók oktatásáról. A Ktv. 243/2003. számú módosításában megjelenik a fogyasztóvédelem oktatása.

A fogyasztóvédelmi oktatás célja

A tanulók - mint leendő fogyasztók – sajátítsák el a fogyasztóvédelemmel összefüggő ismereteket, és legyenek képesek azok gyakorlati alkalmazására.

A fogyasztóvédelmi oktatás feladatai

- a fogyasztói kultúra fejlesztése: környezettudatos és kritikus magatartás kialakítása
- a fogyasztói tájékozódás képességeinek kialakítása a helyes döntésekre való felkészítés
- a reklámok szerepének tudatosítása, és a köztük való eligazodás képességének segítése
- a minőség és takarékoság jelentőségének felismertetése, alkalmaztatása
- a fogyasztói jogok érvényesítésére való képesség folyamatos alakítása, fejlesztése

A fogyasztóvédelmi oktatás színterei

- tanórai foglalkozások (környezetismeret, természetismeret, technika-életvitel, mozgókép- és médiaismeret)
- tanórán kívüli foglalkozások (rendezvények, vetélkedők, napközis foglalkozások, kirándulások, táborozások)
- a szakmai képzésben a vásárlói tudatosság problémaköreinek és témaköreinek hangsúlyos ismertetése, tananyagba emelése

Módszerek

- információk gyűjtése, feldolgozása
- megfigyelés
- beszélgetés, viták
- szituációs játékok
- szemléltetés (újságok, filmek)

22. A PEDAGÓGIAI PROGRAM VÉGREHAJTÁSÁHOZ SZÜKSÉGES ESZKÖZÖK ÉS FELSZERELÉSEK JEGYZÉKE

Szemléltető eszközök

Az iskolák kötelező oktatási eszközeiről a funkcionális taneszköz-jegyzék rendelkezik (Művelődési Közlöny 1993. XLII. évfolyam, 2/II. szám). A gyógypedagógiai területére speciális eszközjegyzék is készült.

A Mozgásjavító Gyermek- és Ifjúsági Központ tanulóinak oktatásához a többségi iskolák számára készült, mind a 10 műveltségi területre kiterjedő, a funkcionális taneszköz-jegyzékben összefoglalt általánosan használt eszközök nélkülözhetetlenek. Emellett a diákok hatékonyabb fejlesztéséhez, állapotukhoz adaptált, a megértést segítő eszközökre is szükség van, melyek összességét a mozgáskorlátozott tanulók fejlesztéséhez készített funkcionális taneszköz-jegyzék tartalmaz. Ezt kiegészíti még a logopédia és az augmentatív kommunikáció eszköztára is. Az eszköztár tartalmazza a kompetenciafejlesztést segítő eszközöket is: tanulói számológépek, interaktív tábla, digitális tananyagok, a tanulói munkáltatást segítő eszközök.

Gyógyászati, rehabilitációs és oktatási segédeszközök

A tanulók fejlesztésében, ellátásában jelentős szerepet kapnak az oktatási segédeszközökön kívül a gyógyászati és rehabilitációs, testközeli és test-távoli segédeszközök is. A gyógyászati segédeszközök az egészségügyi ellátásban és a mozgásnevelésben jutnak vezető szerephez, de az önállóságra neveléshez, és a diákotthoni/kollégiumi élethez is szükségesek. Az iskolai életmódra felkészítő tagozaton és néhány műveltségi területen (mozgásnevelés, életvitel, technika, anyanyelv) elképzelhetetlen a fejlesztés speciális eszközrendszer nélkül. Az intézményben használt rehabilitációs segédeszközök különböző csoportjai más-más területeken jutnak jelentős szerephez:

- a kultúrtechnikák elsajátítását segítő eszközök az olvasás, írás, matematika tanulásában,
- a kommunikációt segítő eszközök elsősorban az anyanyelvi műveltségi területen és a mindennapi életben
- az önkiszolgálást segítő eszközök leginkább az apartmanokban, valamint életvitel, tankonyhai foglalkozások során,
- a szabadidős tevékenységet segítő eszközök az apartmanok életében továbbá a sport, játék területén elsődlegesek.

Sajátos szerepe van az intézményben a számítógép használatának, mely a kézírást, esetleg beszédet helyettesítő eszköz azon mozgáskorlátozott gyerekek számára, akiknél a kézmozgás illetve a beszéd erősen akadályozott.

A speciális eszközöket az intézményi eszközkatalógus mutatja be.

23. A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRVÉNYESSÉGÉVEL, MÓDOSÍTÁSÁVAL, NYILVÁNOSSÁGÁVAL KAPCSOLATOS EGYÉB INTÉZKEDÉSEK

A pedagógiai program érvényességi ideje

- A pedagógiai program hatályba lépésének ideje: 2010. július 1.
- A pedagógiai programban található helyi tanterv 2010. szeptember 1. napjától kerül bevezetésre.
- A pedagógiai program érvényességi ideje 2015. augusztus 31. napjáig szól.

A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület folyamatosan vizsgálja.

- A nevelők szakmai munkaközösségei (ahol ilyen nem működik, ott a szaktanárok) minden tanév végén írásban értékelik a pedagógia programban megfogalmazott általános célok és követelmények megvalósulását.

A pedagógiai program módosítása lehet

- a. törvényi kötelezettség
- b. fenntartói rendelet

A pedagógiai program módosítására javaslatot tehet:

- az iskola igazgatója;
- a nevelőtestület bármely tagja;
- a nevelők szakmai munkaközösségei;
- az iskolaszék;
- a szülői munkaközösség;
- az iskola fenntartója.

A tanulók a pedagógiai program módosítását az iskolaszék diákönkormányzati képviselői útján az iskolaszéknek javasolhatják.

A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el, és az a fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.

Pedagógiai program felülvizsgálatának jóváhagyása

A Pedagógiai programot az intézmény diákönkormányzata 2011. év május hó 20. napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy a diákönkormányzat véleményezési jogát jelen Pedagógiai program felülvizsgálata során, a jogszabályban meghatározott ügyekben gyakorolta, az abban foglaltakkal egyetértve a nevelőtestületnek elfogadásra javasolta.

.....
Princz Bianka

Princz Bianka
diákönkormányzat vezetője

A Pedagógiai programot az iskolaszék (óvodaszék, kollégiumi szék) 2011. év május hó 20. napján tartott ülésén megtárgyalta. Aláírással tanúsítom, hogy az iskolaszék véleményezési jogát a jogszabályban meghatározott ügyekben gyakorolta, az abban foglaltakkal egyetértve a nevelőtestületnek elfogadásra javasolta.

.....
Zólyomi-Takács Ildikó

Zólyomi-Takács Ildikó
iskolaszék képviselője

A Pedagógiai programot az intézmény nevelőtestülete 2011. év május hó 20. napján elfogadta.

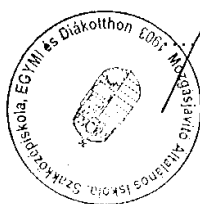
.....
Nagyné Fatalin Andrea

Nagyné Fatalin Andrea
hitelesítő nevelőtestületi tag

.....
Révész Rita

Révész Rita
hitelesítő nevelőtestületi tag

Budapest, 2011. május 20.

.....
Nádas Pál

Nádas Pál
igazgató

Az intézmény intézményegységeinek, illetve tagozatainak helyi tantervei a Pedagógiai program részét alkotják, melyet terjedelmi okokból elektronikus formában (CD) tárolunk.

ÓRATERV – ÁLTALÁNOS ISKOLA (az iskolai előkészítő szakasszal együtt)

A helyi óratervet a tantestület egyhangúlag elfogadta. Az óratervi táblák a pedagógiai program mellékletét képezik.

Az általános iskola tagozatain a kerettantervben meghatározott tantárgyak és modulok anyagának tanítása hagyományos tantárgyi rendben történik.

Tantárgyak (a tantárgyhoz integrált modullal):

- Magyar nyelv és irodalom (+hon és népismeret)
- Történelem (+ember és társadalomismeret, etika)
- Angol nyelv
- Matematika
- Informatika (informatika modullal 6. évfolyam)
- Természetismeret (+egészségtan 6. évfolyam)
- Fizika
- Biológia (+egészségtan 8. évfolyam)
- Kémia
- Földrajz
- Ének-zene (+tánc és dráma)
- Rajz
- Művészetek (műveltségterület tantárgyi bontás nélkül a 6.7.8. évfolyamon, + mozgókép és médiaismeret 8.évfolyam)
- Technika-életvitel (+hon és népismeret)
- Mozgásnevelés
- Osztályfőnöki

Megjegyzés az órafelhasználásokhoz:

- **Szabadon felhasználható kötelező órák:** A kötelező kerettantervi órakeret szabad óráját a bevezető és kezdő szakaszban a mozgásnevelés és a matematika, az alapozó és fejlesztő szakaszban a gépírás, illetve az informatika (számítástechnika) kapta.
- **Modul-órák felhasználása:** szerkezeti és a tananyag feldolgozása tekintetében egyaránt tantárgyi integráció formájában valósul meg. A modul témaköreiben elért eredményeket annál a tantárgynál kell figyelembe venni, amelyikbe integrálódott.

- **Habilitációs-rehabilitációs órakeretet** (Kt. 52. §. (6) bek.) a mozgásnevelés, technika és életvitel, és a gépírás tantárgyak kötelező óraszámának emelésére, valamint a mozgásnevelés, technika, informatika tantárgyak csoportbontására kerül felhasználásra. A további osztály- és csoportbontáshoz (angol, rajz, mozgásnevelés) a nevelési és pedagógiai programban megfogalmazott cél- és feladatrendszer megvalósítása érdekében, kötelező jellegű felhasználásra a fenntartótól igényelt többlet órakeret áll rendelkezésre.
- **Hátránykompenzálásra, felzárkóztatásra, tehetséggondozásra** fordítható az alapóraszámok 12%-a osztályonként. Ezeknek az óráknak a felhasználásakor az intézmény kötött és mobilizálható órátömegekkel gazdálkodik. Lásd részletesen lejjebb.
- A nevelési és pedagógiai programban megfogalmazott sérülés-specifikus ellátás érdekében a **nem kötelező, délutáni fejlesztő foglalkozások** megvalósításához (pl. egyéni mozgásnevelés, korrekciós foglalkozások stb.) szintén fenntartótól igényelt többletórák használhatók.
- Miután a többletórák döntő hányadát a mozgásnevelési feladatok gyermek-központú, sérülés-specifikus ellátására igényeljük, s az órafelhasználás mértékét évről-évre befolyásolja az intézménybe kerülő gyermekek diagnózisa, mozgásállapota, s az ebből fakadó feladatok, így a mindenkor évi óraigény a tantárgyfelosztásokban jelentkezik.
- A **mobilizálható órakeret** felhasználásának szempontjai:
 - A mobilizálható órakeret az óratervi táblázaton „X”-el jelölt órák célcsoportonkénti összességét jelenti. Az órakeret mobilizálható felhasználására éppen a mozgáskorlátozottság sokszínűségéből, az egészségügyi gondozást segítő célszerű, esetenként gyors évközi átcsoportosítási lehetőséget biztosító rehabilitációs fejlesztés érdekében van szükség.
 - Minden órarendváltás előtt egy hónappal: azaz december közepére (téli szünet előtt), illetve május végére (nyári szünet előtt) munkaközösségi és team-megbeszélések keretében alakul ki az igények rangsora: egyéni fejlesztés (egyéni korrekció) gyermekekre vonatkoztatva, a fejlesztés céljának, időtartamának, óraigényének feltüntetésével, egyéni párhuzamos fejlesztés, tehetséggondozás, hátránykompenzáló foglalkozások.
 - A tanév elején, illetve tanév közben érkező gyermekek speciális foglalkoztatási igényeinek kielégítésére a foglalkoztatási forma és időkeret egyeztetésére, biztosítására a felvételt követő maximum egy hónapon belül kerül sor.
 - Az igényeket az igazgatóhelyettesnek kell leadni, majd azt a kisvezetőség grémiuma előterjeszti, amelyről végül az igazgató dönt.
 - Az órakeret felhasználásának igényét kizárólag írásos, szakmailag megalapozott dokumentáció alapján lehet odaítélni. Ennek érdekében házi nyomtatványt kell kitölteni.

Megfelelés a TÁMOP 3.1.4. „Kompetencia alapú oktatás elterjesztése, módszertani megújulás a Főváros oktatási intézményeiben” című pályázatban vállaltaknak – melynek első tanéve a 2009/10-es tanév (a vállalt tevékenységek fenntartását legalább a 2014/15. tanévig folyamatosan biztosítjuk):

- A tantárgytömbösítés tantárgyait évente a tanulók érdeklődésének, terhelhetőségének, és a személyi feltételeknek megfelelően alakítjuk ki felmenő rendszerben, legalább két egymást követő tanítási napon, az órátömeg 5%-ában 2009/10-ben, 10%-ában 2010/11-ben, 15%-ában 2011/12-től.
- Az egészségtan moduláris oktatása során a modulok oktatását integráljuk a biológia tantárgyba.
- Az etika moduláris oktatása során a modulok oktatását integráljuk a történelem, osztályfőnöki, biológia stb. tantárgyakba.
- Minden tanévben egy 3 hetet meghaladó, minden felsős évfolyamot érintő projektet valósítunk meg, melynek témája az éves munkatervben, valamint a tanmenetekben rögzítésre kerül.
- 1 választott műveltségterület tantárgyi bontás nélküli tanítása – művészetek (rajz, ének) - felmenő rendszerben. 2009/10-es tanévben a 6. évfolyamon, 2010/11-es tanévben a 6. és 7. évfolyamon, 2011/12-es tanévben a 6. 7. és 8. évfolyamon. Műveltségterület tantárgyi bontás nélkül képzés befejezésekor a jól megfelelt, megfelelt, vagy nem felelt meg minősítést kap, 8. évfolyam végén érdemjegyet kap a tanuló.
- A matematika, a magyar, valamint az idegen nyelv (angol) kompetencia alapú oktatása történik.
- A témahétnek mindig egyetlen központi témája van. Ez lehet valamely általánosabb fogalom (pl. energia, kölcsönhatás, ritmus, víz, tűz, szimmetria stb.), de kötődhet helyi, naptári aktualitáshoz is (pl. Állatok világnapja, Madarak és fák napja stb.). Az adott tanév témája az éves munkatervben, valamint a tanmenetekben rögzítésre kerül.
- A kompetencia alapú oktatásban alkalmazható tankönyvek, tanulmányi segédletek és taneszközök kiválasztásakor figyelünk a megjelenés időpontjára (2008. május 16-a után) - figyelembe véve a tankönyv ingyenes igénybevétele biztosításának kötelezettségét.
- A projekt során és a témahétben a tanulók a program és a tevékenységük értékeléseként érdemjegyet, minősítést vagy szöveges értékelést kaphatnak.
- A kompetencia alapú oktatás hatékonyabbá tétele érdekében IKT eszközöket és kompetencia alapú szoftvereket alkalmazunk, a bevont tanulócsoporthoz esetében legalább az órátömeg 25%-ban.
- A módszertani megújulás eredményeként kialakított innovációkat, más intézményektől átvett jó gyakorlatokat alkalmazzuk a nevelő-oktató munka során.

Az általános iskola előkészítő, bevezető és kezdő szakaszain a szöveges értékelést alkalmazzuk. Először a kezdő szakasz végén (4. évfolyam, tanév vége) történik az értékelés érdemjeggyel.

A szöveges értékelés átváltása érdemjegyekre:

nem teljesített = elégtelen (1)
 felzárkóztatásra szorul = elégséges (2)
 megfelelően teljesített = közepes (3)
 jól teljesített = jó (4)
 kiválóan teljesített = jeles (5)
 kitűnő = dicséretes ötös

Óraterv - az „ép értelmű” mozgáskorlátozott tanulók nevelését, oktatását végző tagozat számára, 19 csoportra

	Ek	Ek	1a	1b	2a	2b	3a	3b	4a	4b	Ad	Fz	5.	6a	6b	7a	7b	8a	8b	Összesen	
Magyar	8	8	8	8	8	8	8	8	7	7	4 0,5	4 0,5	4 0,5	4 0,5	4 0,5	4	4	4	4		
Történelem											1,5	1,5	1,5	2	2	2 0,5	2 0,5	2	2		
Idegen nyelv									3	3	3	3	3	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5		
Matematika	4	4	4	4	4	4	4	4	3 1	3 1	4	4	4	3	3	3	3	3	3		
Informatika														0,5 0,5	0,5 0,5	1 1	1 1	1 1	1 1		
Gépírás									2	2	1,5	1,5	1,5	1	1						
Környezetismeret	1	1	1	1	1	1	1	1	2	2											
Természetismeret											1,5	1,5	1,5	1,5	1,5						
Fizika																1,5	1,5	1	1		
Biológia																1	1	1,5	1,5		
Kémia																1	1	1	1		
Földrajz																1,5	1,5	1	1		
Ének-zene	1	1	1	1	1	1	1	1	1,5	1,5	0,5 0,5	0,5 0,5	0,5 0,5								
Rajz	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5								
Művészet (műveltségterület tantárgyi bontás nélkül)														0,5 0,5 1,5	0,5 0,5 1,5	1 1 1	1 1 1	1 1 1	1 1 1		

Technika-életvitel	1 1	1 1	1 1	1 1	1 1	1 1	1 1	1 1	1 1	1 1	0,5 1	0,5 1	0,5 1	0,5 1	0,5 1	1 1	1 1	1 1	1 1	0,5	
Mozgásnevelés	2,5 1 1,5	2,5 1 1,5	2,5 1 1,5	2,5 1 1,5	2,5 1 1,5	2,5 1 1,5	2,5 1 1,5	2,5 1 1,5	2,5 2,5	2,5 2,5	2,5 2,5	2,5 2,5	2,5 2,5	2,5 1,5	2,5 1,5	2 1	2 1	2 1	2 1		
Osztályfőnöki											1	1	1	1	1	1	1	1	1		
Modul Tánc és dráma Hon- és népism. Informatika Ember- és társism., etika Mozgóképek, média Egészségtan											0,5 0,5	0,5 0,5	0,5 0,5	0,5 0,5	0,5 0,5					↑ 11 11 óra	
<i>Szabad</i>	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	2	0	0	0	0	1	1	1	1	↑ 18 18 óra	
<i>Nem szakrend- szerű</i>												2	2	1,5	1,5					↑ 7 7 óra	
Kötelező óraszám	20	20	20	20	20	20	20	20	22,5	22,5	22,5	22,5	22,5	22,5	22,5	25	25	25	25		
A rehabilitációs órakeretből megemelt kötelező óraszám	22,5	22,5	22,5	22,5	22,5	22,5	22,5	22,5	28	28	26	26	26	25	25	27	27	27	27		

	Csoportbontások																			
	EK	EK	1. a	1.b	2.a	2.b	3.a	3.b	4.a	4.b	Ad	FZ	5.	6.a	6.b	7.a	7.b	8.a	8.b	
Mozgásnevelés	5	5	5	5	5	5	4	4	5	5	4	4	4	3	3	2	2	2	2	74
Technika	0,5	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2,5	2,5	2	2	2,5	2,5	38,5

	EK	EK	1.a	1.b	2.a	2.b	3.a	3.b	4.a	4.b	Ad	FZ	5.	6.a	6.b	7.a	7.b	8.a	8.b	
Rehab. órák 40%	8	8	8	8	8	8	8	8	9	9	9	9	9	9	9	10	10	10	10	↑ 54, 5 167 óra ↓ 112, 5

	Hátránykompenzáló és tehetséggondozó (törvényi 12%-a) egyéni, nem szakrendszerű oktatás																			45, 5 óra
	EK	EK	1.a	1.b	2.a	2.b	3.a	3.b	4.a	4.b	Ad	FZ	5.	6.a	6.b	7.a	7.b	8.a	8.b	
Egyéni	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2, 7	2, 7	2, 7	0, 7	0, 7	1,2	1,2	3	3	3	3	38, 5
Nem szakrendszerű												2	2	1, 5	1, 5					7

	Nem kötelező órák, szakkörök, sportkörök, terápiák, nem szakrendszerű oktatás																			91,5 óra	
Angol									x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	4	2x2
Gépírás																x	x	x	x	2	1x2
Énekkar							x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	2	1x2
Zongora			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	6	2x3
Könyvtár	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	7	3x1 2x2
Úszás									x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	5	2x1 1x3
Művészi											x	x	x	x	x	x	x	x	x	2	1x2
Boccsa														x	x	x	x	x	x	3	2x1,5
Labdajáték														x	x	x	x	x	x	4, 5	3x1,5
Vívás														x	x	x	x	x	x	3	1x3
Kerékpár	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x										2	2x1
Sérülésspec.korr.	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	6	
Dráma	x	x	x	x																2	1x2
Matek									x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	2	1x2
Korrekc-korrep- egyénik	3	3	2	2	1	1	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	23, 5	egyéni
Nem szakrendszerű												2	2	2	2					8	Nem szakr.
Szabadon felhasználható	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	9, 5	

	Többszórak (fenntartótól) további osztálybontásokra																		263,5 óra
Angol									3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	33
Számítástechnika														1,5	1,5	2	2	2	11
Technika	1,5																		1,5
Rajz	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	2	2	1,5	1,5									16
Gépírás									2	2	2	2	2	1	1				12
Mozgásnevelés- Egyéni	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	10	8	8	6	6	6	17 0

	Többszórak (fenntartótól) egyéni fejlesztésre																		76 óra
Mozgásnevelés	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	57
Egyéni felzárkóztatás	2	2	1	1	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	13

A fenntartótól igényelt összes többszórak órakeret: 385,5 óra/hét, amely minden tanév tantárgyfelosztásában konkrétan rögzítésre kerül. Ennél magasabb órakeret nem használható fel.

	Iskolaotthonos és napközis órák							113 óra
	EK	EK	1. napközis csoport	2. napközis csoport	3. napközis csoport	4. napközis csoport	5. napközis csoport	
Iskolaotthonos foglalkozások	17,5	17,5						35
Napközis foglalkozások			17,5	17,5	15	15	13	78

	Szakszolgálat																		66 óra
	EK	EK	1.a	1.b	2.a	2.b	3.a	3.b	4.a	4.b	Ad	FZ	5.	6.a	6.b	7.a	7.b	8.a	8.b
Logopédia	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x									40
Ergoterápia	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	26

**Mozgáskorlátozott tanulók nyújtott fejlesztő programjának belső
óraterve
(többször órarend nélkül)**

	Fz	Ny 5.	Ny .6.	Ny .7.	Ny .8.
Magyar	4 0,5	4 0,5	4 0,5	4	4
Történelem	1,5	1,5	2	2 0,5	2
Idegen nyelv	3	3	2,5	2,5	2,5
Matematika	4	4	3	3	3
Informatika			1 0,5	1 1	1 1
Gépírás	1,5	1,5			
Környezetismeret					
Természetismeret	1,5	1,5	0,5		
Fizika			0,5	1,5	1
Biológia			0,5	1	1,5
Kémia				1	1
Földrajz			0,5	1,5	1
Ének- zene/művészetek	0,5 0,5	0,5 0,5	0,5 0,5	1 1	1 1
Rajz/művészetek	1,5	1,5	1,5		1
Technika-életvitel	0,5 1	0,5 1	0,5 0,5 1	1 1	1 0,5 1
Mozgásnevelés	2,5 2,5	2,5 2,5	2,5 1,5	2 1	2 1
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
Modul Tánc és dráma Hon- és népism. Informatika Ember- és társism., etika Mozgókép, média Egészségtan	0,5 0,5	0,5 0,5	0,5 0,5 0,5 0,5	0,5	1 0,5
Szabad	2	2	1,5	1	1
Kötelező óraszám	22, 5	22, 5	22, 5	25	25
A rehabilitációs órakeretből megemelt kötelező óraszám	26	26	25	27	27

Az iskolai előkészítő szakasz óraterve

	Készgfejlesztő év	Iskolai életmódra felkészítő év
Anyanyelv	8	8
Matematika	3	3
Ének-zene	1	1
Ábrázolás	2	2
Játék	2,5 1	2,5 1
Mozgásnevelés	2,5 1 1,5	2,5 1 1,5
Szabad	1	1
Kötelező óraszám	20	20
A rehabilitációs órakeretből megemelt kötelező óraszám	22,5	22,5

Az iskolai előkészítő szakasz kötelező órakerete az első évfolyam kötelező órakeretével egyezik meg. Ez a táblázat a főtáblázat lebontott része.

**Óraterv – a tanulásban akadályozott mozgáskorlátozott tanulók nevelését-
oktatását végző tagozat számára, 9 csoportra**

	1.	2.	3.	Fz..	4.	5.	6.	7.	8.	Össz.
Magyar	7	7	6,5	6,5	7	5	5	4	4	52
Történelem						2	1,5	2	2	7,5
Matematika	4	4	4	4	4	3,5 0,5	4	4	4	36
Gépi írás, informatika			0,5	0,5	0,5	1	1	1	1	12,5
			1	1	1,5	1	0,5	1	0,5	
									0,5	
Környezetismeret	2	2	1,5	1,5	2					9
Természetismeret						2	1,5			3,5
Term.i.-biológia, egészségtan								2	2	4
Term.i.-fizika, kémia								1	1	2
Földrajz							1,5	1,5	1,5	5,5
								0,5	0,5	
Ének-zene	1	1	1	1	1	1	1	1	1	9
Rajz és kézművesség	1,5	1,5	1,5	1,5	2	1,5	0,5	0,5	0,5	11
Életvitel és gyakorlati ismeretek	1	1	1,5	1,5	2	2	3	3	3	20
	1	1								
Mozgásnevelés	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	45
								0,5	0,5	
	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2	2	
Osztályfőnöki						0,5	0,5	0,5	0,5	2
Modul Tánc és dráma Ism. az informatikával Hon- és népismeret Médiaismeret			0,5	0,5	0,5	0,5 0,5 0,5	0,5 0,5 0,5	0,5 0,5 0,5	0,5 0,5 0,5	(6)

<i>Szabadon tervezhető</i>	1	1	1	1	1,5	1	0,5	1	1	(9)
----------------------------	---	---	---	---	-----	---	-----	---	---	-----

Kötelező óraszám	20	20	20	20	22,5	22,5	22,5	25	25	197,5
	22,5	22,5	22,5	22,5	25	25	25	27	27	219

	8	8	8	8	9	9	9	10	10	79
Rehab. órakeret 40%										
Mozgásnevelés óratervi	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2	2	21,5
Mozgásnevelés csoportb.	5	5	5	5	5	5	5	5	5	45
Egyéni mozgásnevelés	x	x	x	x	x	x	x	x	x	12,5

Nem kötelező szabad órakeret	2	2	2	2	2,3	5,5	5,5	7,5	7,5	36,3
Kommunikáció	x	x	x	x	x	x	x	x	x	17
Egyéni korrekció	x	x	x	x	x	x	x	x	x	19,3

Tehetség. és hátrányk. 12%	2,4	2,4	2,4	2,4	2,7	2,7	2,7	3	3	30,9
Egyéni fejlesztés	x	x	x	x	x	x	x	x	x	18
Mobilizálható egyéni f.	x	x	x	x	x	x	x	x	x	12,9

	1. napközis csoport	2. napközis csoport	3. napközis csoport	50
<i>Napközis foglalkozások</i>	17,5	17,5	15	50

	Szakszolgálat									Össz.
	1.	2.	3.	FZ	4.	5.	6.	7.	8.	32
Logopédia	X	X	X	X	X					20
Ergoterápia	X	X	X	X	X	X	X	X	X	12

**Óraterv – a halmozottan fogyatékos mozgáskorlátozott tanulók nevelés-
oktatását végző tagozat számára, 12 csoportra**

	Ter. f.	Ké. ké.	Isk. ém.	1.	2.	Fz.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	Össz.
Magyar	7	7	7	7	7	7	6,5	7	5	5	4	4	73,5
Történelem									2	1,5	2	2	7,5
Matematika	4	4	4	4	4	4	4	4	3,5 0,5	4	4	4	48
Gépi írás, informatika							0,5 1	0,5 1,5	1 1	1 0,5	1 1	1 0,5	11
Környezetismeret	2	2	2	2	2	2	1,5	2					15,5
Természetismeret									2	1,5			3,5
Természetismeret- biológia, egészségtan											2	2	4
Természetismeret- fizika, kémia											1	1	2
Földrajz										1,5	1,5 0,5	1,5 0,5	5,5
Ének-zene	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	12
Rajz és kézművesség	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	2	1,5	0,5	0,5	0,5	15,5
Életvitel és gyakorlati ismeretek	1	1	1	1	1	1	1,5	2	2	3	3	3	23,5
Mozgásnevelés	2,5 1	2,5 1	2,5 1	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5 0,5	55,5
				2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2	2	
Osztályfőnöki									0,5	0,5	0,5	0,5	2
Modul Tánc és dráma Ism. az informatikával Hon- és népismeret Médiaismeret							0,5	0,5	0,5 0,5 0,5	0,5 0,5 0,5	0,5 0,5 0,5	0,5 0,5 0,5	(5,5)

Szabadon tervezhető	1	1	1	1	1	1	1	1,5	1	0,5	1	1	(12)
---------------------	---	---	---	---	---	---	---	-----	---	-----	---	---	------

Kötelező óraszám	20	20	20	20	20	20	20	22,5	22,5	22,5	25	25	257,5
	20	20	20	22,5	22,5	22,5	22,5	25	25	25	27	27	279

	8	8	8	8	8	8	8	9	9	9	10	10	103
<i>Rehab. órakeret 40%</i>													
<i>Mozgásnevelés óratervi</i>				2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2,5	2	2	21,5
<i>Mozgásnevelés csoportb.</i>	4	4	5	5	5	5	5	5	5	5	5	5	58
<i>Egyéni mozgásnevelés</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	23,5

<i>Nem kötelező szabad órakeret</i>	2	2	2	2	2	2	2	2,3	5,5	5,5	7,5	7,5	42,3
<i>Rehabilitációs fogl. ter.</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	20
<i>Egyéni korrekció</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	22,3

<i>Tehetség. és hátrányk.</i>	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,4	2,7	2,7	2,7	3	3	30,9
<i>Egyéni fejlesztés</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	18
<i>Mobilizálható egyéni f.</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	12,9

<i>Napközis foglalkozások óraszám</i>													222,5
<i>Iskolaotthon/napközi</i>	20	20	20	20	20	20	20	17,5					157,5
<i>Napközi</i>									17,5	17,5	15	15	65

<i>Többletórák a fenntartótól szakszolgálat, -szolgáltatásra</i>													
<i>Spec. szakszolg.-logop.</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	44
<i>Spec. szakszolg.-komm.</i>	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	22

A szürkével kiemelt oszlopok valós tantárgyai és óraszámai külön táblázatban jelennek meg.

A Terápiás fejlesztő, a készség- és képességfejlesztő, valamint az iskolai életmódra felkészítő csoport belső óraterve

(Többlétóra - igény nélkül)

	Ter. f.	Ké. ké.	Isk. ém.
Szűkebb és tágabb körny.	7		
Reggeli kör	5		
Játék	4		
Mozgásnevelés	3		
	1		
Beszéd- és kommunikáció		8	
KMN		4	
Játék		4	
Mozgásnevelés		3	
		1	
Anyanyelv és körny.ism.			7
Matematika			3
KMN			2
Munkatevékenység			3
Mozgásnevelés			4
			1

<i>Szabadon tervezhető</i>	1	1	1
----------------------------	---	---	---

Kötelező óraszám	20	20	20
	20	20	20

A Komplex művészeti nevelés (KMN) és a Munkatevékenység tantárgyak óraszámai

(Az Ének – zene, Rajz és kézművesség, valamint az Életvitel és gyakorlati ismeretek tantárgyak óraszámából, többlétóra - igény nélkül)

	1.	2.	Fz.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	Össz.
KMN	2	2	2	1,5	2	1,5	1,5	1,5	1,5	14,5
Munkatevékenység	1,5	1,5	1,5	2,5	3	3	3	3	3	25
	1	1	1							

ÓRATERV - SZAKKÖZÉPISKOLA

Az óratervet tantestületi munkaértekezlet keretében egyhangúlag elfogadta a teljes tantestület.
Az óratervi táblázat a pedagógiai program mellékletét képezi.

Megjegyzés az órafelhasználásokhoz

A szakmai orientációra felhasználható óraszám:

9-10. NYEK évfolyam:

- Gazdálkodási ismeretek – heti 2 óra elmélet
- Gazdálkodási ismeretek – heti 1 óra gyakorlat (csoportbontásban)
- Információkezelés – heti 2 óra gyakorlat (csoportbontásban)
- Üzleti kommunikáció – heti 1 óra gyakorlat (csoportbontásban)

A szakmacsoportos alapozó oktatásra fordítható óraszám:

NYEK 12-13. évfolyam:

- Marketing – heti 3 óra elmélet
- Gazdálkodási ismeretek – heti 3 óra elmélet
- Gazdálkodási ismeretek – heti 4 óra gyakorlat (csoportbontásban)
(szakmai idegen nyelv, taniroda, gazdálkodási, marketing valamint ügyfélszolgálati komplex ismeretek)

Az óraterv kialakításánál – a jogszabályi megfelelés tiszteletben tartása mellett – a legfontosabb szempont: **a tanulók mozgásállapota, életmódja és a nevelési tervben meghatározott fejlesztési elvárásoknak való megfelelés - elsősorban a majdani munkavállalás, az önállóságra nevelés szem előtt tartásával.** Ezért, illetve a későbbi szakmai beszámíthatóság lehetőségeinek figyelembevételével alakult a szakmai órák számának növelése, az szabadon választott, kötelező érettségi tárgyak lehozatala az alsóbb évfolyamokba, a mozgásórák számának és bontásának növelése, valamint az állampolgári ismeretek két évfolyamon keresztül történő oktatása.

Mivel a NYEK-es osztályban 10-11. évfolyamon, a szakmai gyakorlati órák keretében információkezelést tanítunk, így az informatika érettségét is le lehet tenni előrehozott formában.

Szabadon felhasználható kötelező órák: A kötelező kerettantervi órakeret szabad óráját (9-10-11. osztály 45%, 12-13. osztály 60%) minden évfolyamon részben csoportbontásra, részben felzárkóztatásra (tanulászoba), részben az érettségi tárgyak, elsősorban a matematika műveltségterület óraszámainak növelésére, a 10. és a 11.-es évfolyamon a szakmai elmélet tantárgy heti óraszámának növelésére, illetve a 12-13. évfolyamokon érettségi előkészítőre fordítjuk

A habilitációs-rehabilitációs órakeret (Kt. 52. §. (6) bek.) minden évfolyamon a mozgásnevelés órák számának növelésére, illetve annak csoportbontására kerül felhasználásra. A nevelési programban megfogalmazott önállóságra nevelés és sérülésspecifikus ellátás érdekében a nem kötelező, délutáni fejlesztő foglalkozások megvalósítása (terápiák) és a 9. évfolyam szakmai gyakorlata szintén a habilitációs órák terhére történik.

Hátránykompenzálásra, felzárkóztatásra, tehetséggondozásra fordítható órák száma az óraszámok 12%-a (Kt. 52. §. (11) c.). Ezeket az órákat az intézmény a 10-11. évfolyamon korrepetálásra, felzárkóztatásra, illetve valamennyi évfolyamon (tehetséggondozó) szakkör szervezésére fordítja.

Minden órarendváltás előtt egy hónappal, azaz december közepére (téli szünet előtt), illetve május végére (nyári szünet előtt) munkaközösségi és team-megbeszélések keretében alakul ki az igények rangsora: egyéni fejlesztés (korrekció) tanulóra vonatkoztatva, a fejlesztés céljának, időtartamának, óraigényének feltüntetésével, egyéni párhuzamos fejlesztés, tehetséggondozás, hátránykompenzáló foglalkozások.

A tanév elején, illetve tanév közben érkező diákok speciális foglalkoztatási igényeinek kielégítésére a foglalkoztatási forma és időkeret egyeztetésére, biztosítására a felvételt követő maximum egy hónapon belül kerül sor.

Az igényeket az igazgatóhelyettesnek kell leadni, majd azt a kisvezetőség grémiuma előterjeszti, amelyről végül az igazgató dönt.

A TÁMOP 3.1.4. „Kompetencia alapú oktatás elterjesztése, módszertani megújulás a Főváros oktatási intézményeiben” című pályázatban az általános iskolai intézményegység által bevezetett új oktatásszervezési eljárásokat, nevelési-oktatási módszereket a szakközépiskolában is alkalmazzuk.

A tanulók érdeklődésének, terhelhetőségének, és a személyi feltételek figyelembevételével fenntartjuk az egyes műveltségterületek tantárgyai tömbösített formában történő oktatásának lehetőségét, ez a lehetőség a tanmenetekben rögzítésre kerül.

A matematika, a magyar, valamint az idegen nyelv esetében a kompetencia alapú oktatás kap kiemelt hangsúlyt a valós tudástartalom megalapozása és elmélyítése mellett.

Minden tanévben - lehetőség szerint - egy több hetet meghaladó, minél több évfolyamot és tantárgyat, tantárgyi határterületet érintő projektet valósítunk meg, melynek témája az éves tanmenetekben kerül rögzítésre.

Nyelvi előkészítő 9. és ráépülő 4 évfolyamos, érettségire felkészítő képzés óraterve:

	9. NYEK	10.	11.	12.	13.	Összesen
Magyar irodalom	-	3	3	3	3	12
Magyar nyelv	-	1	1	1	1	4
Történelem	-	2	2	2	3	9
Állampolgári illetve civil társadalmi ism.	-	-	-	1	1	2
I. Idegen nyelv - angol	10+2=12	3	3	-	-	18
II. idegen nyelv – angol, német, francia vagy orosz	-	-	-	3	3	6
Matematika	2 + 1	3 + 1	3 + 1	3 + 1	3 + 1	19
Informatika	4 + 1	-	-	2	2	9
Rajz, vizuális kultúra	-	1 + 1	1 + 1	-	-	4
Földünk és környezetünk	-	2	2	-	-	4
Mozgásnevelés	2 + 1	2 + 1	2 + 1	2 + 1	2 + 1	15
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1	5
Szakmacsoportos alapozás	2	6	6	10	10	34
Háztartási és váll.-i ism. elm.	1	-	-	-	-	1
Háztartási és váll.-i ism. gyak.	1	-	-	-	-	1
Gazdálkodási ismeretek elm.	-	2	2	3	3	10
Gazdálkodási ismeretek gyak.	-	1	1	1	1	4
Információkezelés	-	2	2	-	-	4
Üzleti kommunikáció gyak.	-	1	1	-	-	2
Marketing elmélet	-	-	-	3	3	6
Irodai gyakorlat	-	-	-	2	2	4
Szakmai idegen nyelv	-	-	-	1	1	2
Biológia	-	2	2	-	-	4
Fizika	-	1,5 + 0,5	1,5 + 0,5	-	-	4
Kémia	-	-	-	2	1	3
Szövegértés	2	-	-	-	-	2
Környezeti nevelés	1	-	-	-	-	1
Tanulásmódszertan	1 + 1	-	-	-	-	2
Bevezetés a társadalomismeretbe	1	-	-	-	-	1
Kötelező óraszám	28	27,5	27,5	30	30	143
Szabadon felhasználható kötelező óraszám	12	12	13	18	18	73
Rehabilitációs óraszám	11	11	11	12	12	57
Mozgásjavító kötelező óraszám	32	31	31	32	32	158
Érettségire felkészítő	-	-	-	5	5	10
Szabad órakeret (45-60 %-ból)	-	-	-	-	-	-
Szabad órakeret rehab. órákból	-	-	-	-	-	-
Szabad órakeret 12 %-ból: gépírás (fakultáció)	2	-	-	-	-	2
Szakkör	-	1	1	3	3	8
Tanulószoza	3	3	3	3	3	15
szabadon felhasználható keretből	-	2,5	3,5	3	3	12

Szabadon felhasználható kötelező óraszám (45%/60%): többször, illetve csoportbontásra					
	9. NYEK	10.	11.	12.	13.
I. Idegen nyelv	10	3	3		
II. idegen nyelv				3	3
Szakmai gyakorlat		4	4	4	4
Matematika		1	1	1	1
Informatika				2	2
Rajz- és vizuális kultúra		1	1		
Fizika		0,5	0,5		
Informatika	1				
Tanulásmódszertan	1				
Tanulószo		2,5	3,5	3	3
Érettségire felkészítő				5	5
Szabad óraszám		-	-	-	-
Összesen	12	12	13	18	18

Rehabilitációs óraszám: többször, illetve csoportbontásra					
	9. NYEK	10.	11.	12.	13.
Mozgásnevelés	1 10	1 10	1 10	1 11	1 11
Összesen	11	11	11	12	12

Tanulósobai foglalkozások – 15 óra/hét					
	9. NYEK	10.	11.	12.	13.
Tanulósoba	3 + 3 = 6		3	3	3

Hátránykompenzáló, tehetségdonozó órák (12 %) = 11 óra					
	9. NYEK	10.	11.	12.	13.
Korrepetálás, felzárkóztatás	2 gépírás vagy tanszoba 1 matek	-	-	-	-
Szakkör	-	1	1	3	3
Összes	3	1	1	3	3

Többlétórák a fenntartótól					
	9. NYEK	10.	11.	12.	13.
Mozgásnevelés (további csoportbontás)	2	2	2	1	1
Korrekción		1	1		